

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mülkiye Müfettişliğı
Sayı:15/5

TEFTİŞ RAPORU

YILI: 2019

TEFTİŞ YERİ
İLİ : NİĞDE
İLÇESİ : --

TEFTİŞ EDEN
Mülkiye Başmüfettişı : Anıl Cengiz ÖZGÜN

TEFTİŞ EDİLEN

Daire : İl Özel İdaresi
İşler : Genel İş ve Yürütümü
Yıllar : 28/10/2011-30/05/2019
Görevli : Vali Yılmaz ŞİMŞEK

TEFTİŞ TARİHLERİ

Teftiše Başlama Tarihi : 10/09/2019
Teftişi Bitirme Tarihi : 05/10/2019
Eski Teftişin Tarihi : 29/07/2011

Mühür ve İmza

İçindekiler

ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU :	1
SAYIŞTAY DENETİMİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR :	2
GENEL SEKRETERLİK :	3
BİNA VE YERLEŞİM DURUMU :	5
TEŞKİLATLANMA VE PERSONEL İŞLEMLERİ :	6
İL ÖZEL İDARESİNİN ORGANLARI İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER :	15
A- İL GENEL MECLİSİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER :	15
B- İL ENCÜMENİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER :	24
D- ORGANLARA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER :	28
BÜTÇE UYGULAMASI, MAL VARLIĞININ İDARESİ VE KAYNAKLARIN KULLANIMI :	29
A- BÜTÇE VE KESİN HESAP :	29
B- MAL VARLIĞININ İDARESİ :	35
C- KAYNAKLARIN KULLANIMI :	40
GAYRİMENKULLERİN İDARESİ :	42
İMAR UYGULAMALARI :	45
A-İMAR PLANI VE İMAR PLANI TADİLATLARI :	45
B-KAÇAK VEYA RUHSATA AYKIRI YAPILAŞMALAR :	52
C- YAPI KULLANMA İZİN BELGELERİ:	53
RUHSAT İŞLERİ :	55
A- JEOTERMAL KAYNAKLAR VE DOĞAL MİNERALLİ KAYNAK SULARI :	55
B- SAĞLIK VE GAYRİSAĞLIK İŞLERİ İLE UMUMA AÇIK İSTİRAHAT VE EĞLENCE YERLERİ :	56
C- I (A) GRUBU MADENLER :	60
BİLGİ EDİNME VE BİMER/CİMER İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER (BASIN, YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ):	62
TAŞINIR MAL (DEMİRBAŞ) İŞ VE İŞLEMLERİ :	66
KAMU HİZMETLERİNİN SUNUMUNDA UYULACAK USUL VE ESASLAR :	68
MİKRO KREDİ VE GÖNÜLLÜ KATILIM :	68
İHALE İŞ VE İŞLEMLERİ :	69
DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ :	72
PLAN PROJE YATIRIM İNŞAAT YATIRIM MÜDÜRLÜĞÜ :	74
DİĞER HUSUSLAR :	75
GÖREV VE SONUÇ :	81

Niğde İl Özel İdaresi Genel İş ve Yürütümü tarafımdan teftiş edilerek, görülebilen eleştiri ve öneriye değer hususlar aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU :

1- Niğde İl Özel İdaresi genel iş ve yürütümü teftişinin bundan önce Mülkiye Başmüfettişi Metin YILMAZ ve Mahmut Hulusi ALTUNEL tarafından yapıldığı, dairesinde mevcut 29.07.2011 gün ve M.Y.162/14, M.H.A. 105/40 sayılı Teftiş Raporundan anlaşılmıştır.

Önceki Teftiş Raporunda tenkit ve tavsiye konusu yapıp da henüz düzeltilmeyen ve tamamlanmayan hususlara rastlanıldığında bu teftiş raporunun ilgili bölüm ve maddelerinde ayrıca değinilecektir.

2- Mülkiye Müfettişlerinin teftişine ilişkin Teftiş Defterinin tutulduğu, ancak, önceki Teftiş Raporunun 2. maddesinde tenkit edilmesine rağmen, teftiş ile ilgili olarak Bakanlıktan ve diğer mercilerden gönderilen emir ve genelgelerin teftiş defterine işlenmediği görülmüştür.

Niğde Valiliğinin teftiş raporu konulu 26.08.2011 günlü ve 2480 sayılı yazısının teftiş defterine işlenmemesi örneğidir.

Mülkiye Teftiş Kurulu Tüzüğü'nün 55 inci maddesi gereğince kurumun teftiş edilmesinden sonra tespit edilen hata ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili olarak üst makam ve mercilerden gelen emir ve talimatların yerine getirilmesinin yanında bu emir ve talimatların teftiş defterinin ilgili bölümüne kayıt edilmesi sağlanmalıdır.

3- Önceki Teftiş Raporunun 3. maddesinde tenkit edilen, teftiş raporunun İl Genel Meclisinin bilgisine ve kamuoyuna sunulmaması hususunun ikmal edildiği görülmüştür.

İl Genel Meclisinin 05.10.2011 günlü ve 69 sayılı yazısı ile İl Özel İdaresi internet sitesinde yer verilen teftiş raporu ikmal işleminin belgeleridir.

Teftiş Raporlarının İl Özel İdaresinin ilgili birimlerine gönderilerek Raporda mevzuata aykırı olduğu için düzeltilmesi istenen hususlar ile uygulamaya yön vermesi açısından tavsiye edilen konuların takip edilmesi ve İl Genel Meclisinin bilgisine sunulmasının yanı sıra 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "Denetimin kapsamı ve türleri" başlıklı 38 inci maddesinin son fıkrasının, ***"...Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur..."*** şeklindeki hükmü uyarınca Mülkiye Müfettişlerince düzenlenen raporlar ile yukarıdaki madde metninde yapılacağı belirtilen diğer denetimlere dair raporların sonuçlarının, kamuoyuna açıklanması ihmal edilmemelidir.

4- 18/04/2011 tarih ve B.05.İLİ.0.02.02.00-/663.01-2426 sayılı onay ile yürürlüğe giren Mülkiye Müfettişlerince Düzenlenen Raporların Değerlendirilmesi, Takibi ve Sonuçlandırılması Hakkında Yönergenin dikkatlice incelenerek bundan sonra Mülkiye Müfettişlerince hazırlanan raporlara verilecek olan cevapların şekil ve sürelerine uyularak cevabi raporun hazırlanması, takibi ve sonuçlandırılması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalı, ayrıca Yönergenin 22 nci maddesi gereği Yönergenin hizmet içi eğitim ve seminerlerde konu olarak işlenmesi ihmal edilmemelidir.

SAYIŞTAY DENETİMİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR :

5- Teftişe tabi dönem içerisinde Sayıştay Başkanlığınca hazırlanan Denetim Raporlarının (2017 yılında denetim raporu hazırlanmadığı) İl Valileri adına gönderilerek denetim raporu hakkında görüş ve cevapların yazılı olarak talep edildiği, Valilik Makamınca denetim raporlarına cevap verildiği, denetim öncesi İl Valisine gönderilen yazı ile Niğde İl Özel İdaresinde yerinde denetim yapılacağının bildirildiği,

Sayıştay denetimi sonrasında tespit edilen kamu zararlarının takibinin yapılarak tahsilinin yapıldığı ve Sayıştay Başkanlığına bilgi verildiği görülmüştür.

Bundan böyle de Sayıştay kararlarının yakından takip edilerek ilam sonucuna göre hareket edilmesi sağlanmalıdır.

6- Sayıştay Raporlarının incelenmesinde genel olarak muhasebe işlemlerine yönelik tavsiyelerde bulunulduğunun görüldüğü, bu tenkitlerden önemli bir tanesine 2015 yılı Denetim Raporunun Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular başlığı altında yer verildiği, Müfettişliğimce önemli olduğu ve aynı görüşün paylaşılması nedeniyle bu Raporda da yer verilmesinin faydalı olacağı düşünülmüştür.

2015 yılı Denetim Raporunda getirilen eleştirinin; “Stratejik Planda; Farklı Kurumların Sorumluluğunda Olan Hedeflerin Belirlenmesi ve Bazı Göstergelerin Ölçülebilir Olmaması” başlığı altında yer aldığı, “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda Amaçlar; ” Kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder.” Şeklinde tanımlanmıştır. Yine aynı kılavuzda amaçların özellikleri de sayılmıştır. Buna göre amaçlar, kuruluşun misyonunu gerçekleştirmesine katkıda bulunmalı ve misyon, vizyon ve temel değerlerle uyumlu olmalıdır. İl Özel İdareleri 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasına dayanarak bizzat kendilerince yürütülen faaliyetler dışında ödenek aktarımı yoluyla Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının (Sağlık, Milli Eğitim Bakanlıkları, Kültür vb.) ihalelerini gerçekleştirmekte, faaliyetlerine destek olmaktadır. Bu faaliyetler ilgili bakanlık ve diğer merkezi idare kuruluşlarının stratejik amaçları doğrultusunda gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir. Dolayısıyla bu faaliyetleri gerçekleştirmekten ve söz konusu stratejik amaçlara ulaşmaktan sorumlu olan kurumlar da yine ilgili bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarıdır.

Niğde İl Özel İdare Stratejik Planının belirlenmiş stratejik amaçları gerçekleştirmek için öngörülmüş bazı hedef ve faaliyetler söz konusu amaçların gerçekleştirilmesine katkı sağlamayacak şekilde oluşturulmuştur. Örneğin; “Sosyal Hizmetler” başlıklı faaliyet alanında Stratejik Amaç: “Aile ve Sosyal Hizmetleri Müdürlüğü tarafından işletilen kurumların geliştirilerek ihtiyaca cevap vermesi sağlamak” Olarak belirlenmiştir. Ancak Hedef olarak “Bakıma muhtaç çocukların yaşadıkları kurumlara daha kaliteli hizmet sunabilmeleri için destek olmak,” öngörülmüştür. Bu hedefi gerçekleştirmek için ise; ”2019 yılı sonuna kadar her yıl yoksul ve muhtaç kimselere Türkiye İsrافی Önleme Vakfı aracılığıyla en az 20.000-TL mikro kredi verilmesi” faaliyeti belirlenmiştir. Sorumlu birim olarak ise Mali Hizmetler Müdürlüğü ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı öngörülmüştür. Görüldüğü üzere; Stratejik Amaç kendi başına kurumun misyon ve vizyonu kapsamında olmayan ve amaç olarak ifade edilemeyecek bir ifadedir. Ayrıca söz konusu hedef ve faaliyetler ile bu stratejik amacın gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Kaldı ki söz konusu Vakfa mevcut mevzuat hükümleri gereği böyle bir para aktarılması da mümkün değildir.

Oysa sistem stratejik amaçlar ile bu amaçlara ulaşmayı sağlayacak somut, ölçülebilir hedeflerin belirlenmesi, hedeflerden ölçülebilir olmayanlar için ise bu hedeflere ne denli ulaşılabildiğinin değerlendirilmesine yardımcı olacak ölçütlerin (performans göstergelerinin) geliştirilmesi, yıl sonunda bu ölçütlere dayalı olarak performans ölçüm ve değerlendirmesi yapılması üzerine kuruludur. Hedeflerin somut, ölçülebilir nitelikte belirlenmemesi, bunun mümkün olmadığı durumlarda ölçüme yardımcı olacak performans göstergelerinin tespit edilmemesi, yukarıda belirtildiği üzere sistemin kurgusunun yeterince anlaşılmadığının diğer bir işareti olarak değerlendirilmektedir. Keza 2015 yılı Performans Programı ile Kurum Faaliyet Raporunun niteliği de bu değerlendirmemizle paralellik taşımaktadır. Performans Programı program dönemine ilişkin performans hedeflerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını ve performans göstergelerini içeren programdır. Aynı şekilde Faaliyet Raporunun temel işlevi performans programında yer alan hedeflere ne ölçüde ulaşılabildiği ve sapmaların nedenlerine ilişkin değerlendirmelerin ortaya konulmasıdır. Oysa Performans Programında kaynak ihtiyacı dışında herhangi bir ölçülebilir performans hedefi veya performans göstergesine yer verilmemiştir. Buna bağlı olarak Faaliyet Raporu da hedeflerin gerçekleştirmelerine ilişkin bilgiyi içermeksizin, 2015 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin sergilendiği bir doküman olarak üretilmiştir.

Performans göstergeleri niteliği itibarıyla ölçülebilir olmayan hedeflere ne ölçüde ulaşılabildiğini değerlendirebilmek amacıyla kullanılan dolaylı ölçütlerdir. Bu özelliği ile performans ölçüm sisteminin önemli bir unsuru olup, bu amacı gerçekleştirmeye uygun şekilde sisteme dahil edilmeleri gerekmektedir. İl Özel İdaresinin inisiyatifinde olmayan, kaynak, yetki ve sorumluluk sahibi olmadığı bir alan için stratejik amaç ve hedef belirlemesi kurum performansının ölçülmesine uygun olmayan bir uygulama olarak görülmektedir.” Denilmiştir.

Bundan sonraki uygulamaların yukarıda yer alan yasal düzenlemeler dikkate alınarak planlanması sağlanmalıdır.

GENEL SEKRETERLİK :

7- Niğde Valiliği İmza Yetkileri Yönergesinin Valilik Makamınca 06/11/2018 tarihinde onaylanarak uygulamaya konulduğu ve kurumlara dağıtımının yapıldığı, bu Yönergede Özel İdare Genel Sekreterinin imzalayacağı yazılar ve onayların belirlendiği,

Ancak İl Özel İdaresi tarafından Genel Sekreter Yardımcıları ve Şube Müdürlerinin hangi yazıları imzalayacağı, hangi imza yetkisinin devrinin yapıldığına dair yazılı bir metnin olmadığı ifade edilmiştir.

Kamu hizmetlerinden hizmet sunumunu hızlandıracak, gereksiz beklemlerin önüne geçecek şekilde devri yapılabilecek bazı yetkilerin belirlemesinin faydalı olacağı, özellikle Genel Sekreter Yardımcılarına hangi konularda imza yetkisinin verildiğinin tespiti açısından bir “İmza Yetkileri İç Yönergesi” veya başka bir isimle Yönergenin hazırlanarak Valilik Makamından onay alınması tavsiyeye değer görülmüştür.

8- Genel Sekreterlik görevinin İçişleri Bakanlık Makamının 08.03.2011 günlü ve bila sayılı onayı ile 08.03.2011 tarihinden itibaren teftiş tarihine kadar Ali NEBOL tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

Raporun ilerleyen bölümlerinde de belirtileceği gibi (8) birim müdürlüğünün asaleten, (5) birim müdürlüğünün vekaleten yürütüldüğü, bununla birlikte, Hukuk Müşavirliği görevinin de vekaleten yürütüldüğü, görevlendirme onaylarının tamamının Valilik Makamından alındığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Yetkilileriyle yapılan görüşmede, Hukuk Müşavirliği dışındaki vekaleten görevlendirmelerin duyulan ihtiyaç üzerine gerçekleştirildiği, vekaleten görevlendirilen kişilerin teftiş tarihi itibarıyla görevlerinde uzman oldukları ve bu niteliklerinden dolayı hizmet iş ve işlemlerde kolaylaştırıcı rol oynadıkları anlaşılmıştır.

İl Özel idaresi şube müdürlükleri sürekli ve asli görevli birimler olduğundan güvenli ve istikrarlı görev yürütülebilmesi için birimlerden sorumlu kimselerin asaleten çalıştırılması esastır. Müdürlerin ve memurların bulundukları kadroda yetişmeleri, uzmanlaşmaları görevlerini etkili ve verimli yürütebilmeleri için tedviren veya vekâleten yapılan görevlendirmelerin usul haline getirilmeden, yalnızca istisnai ve kısa süreli durumlarda başvurulması ve boş müdürlüklere asaleten atama yapılması uygulamalarının bir usul haline getirilmesi sağlanmalıdır.

9- Niğde İl Özel İdaresi tarafından “Niğde İl Özel İdaresi Görev, Yetki ve Çalışma Yönetmeliği” hazırlandığı, söz konusu yönetmeliğin Niğde Valiliği İl Genel Meclisinin 07.07.2011 günlü ve 57 sayılı kararı ile yürürlüğe girdiği, görülen lüzum üzerine yine Niğde İl Özel İdaresi İl Genel Meclisinin 06.06.2016 günlü ve 109 sayılı kararı ile güncellendiği, görülmüştür.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 10 uncu maddesinin (k) fıkrasının; “**...İl Özel İdaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek...**” hükmü görevi İl Genel Meclisine verilmiştir.

Geçen süreç içinde İl Özel İdaresinde bazı müdürlüklerin kaldırıldığı, birleştirildiği ve ihdas edildiği göz önüne alınarak, birimlerin çalışmalarına yol gösterecek, uygulamada birlik sağlayıp, koordineyi arttıracak, mevcut yönergedeki eksiklikleri ve belirsizlikleri giderecek şekilde hangi görevin hangi birime ait olduğunu net olarak ortaya koyacak şekilde hazırlanan “Niğde İl Özel İdaresi Görev, Yetki ve Çalışma Yönetmeliği” nin güncel halde tutulması sağlanmalı, iş bu raporun ilgili maddelerinde yer verilen şube müdürlüğü ve ilgili diğer birimlerin ihdaslarının tamamlanması neticesinde yeniden güncellenerek hukuki dayanağın oluşturulması sağlanmalıdır.

10- Teftişe tabi dönemde Valiliğince en son 2016 yılında olmak üzere (4) kere denetlendiği, İl Özel İdaresi Genel Sekreterliğince hiçbir denetleme yapılmadığı, 2016 yılı sonundan itibaren Valiliğince de denetleme yapılmadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Personelin yetiştirilmesi, eğitilmesi ve bilgi dağarcığının geliştirilmesi anlamında İl Özel İdaresi Genel Sekreterine büyük sorumluluk düşmekte olup, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 35 inci maddesinin; “**...Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar...**” hükmü uyarınca İl Özel İdaresi Genel Sekreteri tarafından periyodik denetim yapılması ihmal edilmemeli, kurumsal hafızanın oluşturulması açısından bu denetimlerin bir tutanağa bağlanması sağlanmalıdır.

11- Teftişe tabi dönemde, gerek kurum içi gerekse kurum dışı yazışmalarda, yazıya ek olarak belirtilen evrakın “Eki: 1 Dosya”, “Eki: 1 Klasör”, “Eki: 1 Takım Dosya” gibi ibarelere yer verildiği, dosya içeriğindeki evrakın niteliği ve kaç parçadan ibaret olduğunun bilinmediği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Özellikle kurumlar arası yazışmalarda yazı ekine konulan dosyanın kaç parça evraktan ibaret olduğunun dizi pusulası ile tespiti, dosya içinden evrak kaybını önleyecek, ayrıca yazı ekinde hangi evrakın nereye gönderildiğini kayıt altına alacak önemli bir işlemdir.

İl Özel İdaresinin kurum içi ve kurum dışı yazışmalarında birden fazla ek gönderilmesi halinde detaylı dizi pusulası hazırlanması, kuruma gönderilen ekin, yazının yazıldığı kurumda da kalacak şekilde dosyalanması sağlanmalıdır.

12- Teftişe tabi dönemde, İl Özel İdaresi yazışmalarında, yazışma şekillerinde tutarlılık bulunmadığı, personelin mevzuatta yer verilen yazışma kurallarındaki temel hususlara riayet etmediği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Uygulama genel olduğu için örnek verilmemiştir.

İnsan Kaynakları ve Eğitim Şube Müdürlüğünce, tüm personeli kapsayacak şekilde “Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” hükümlerini içerecek hizmet içi eğitimin programa alınarak ivedilikle gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

BİNA VE YERLEŞİM DURUMU :

13- Niğde İl Özel İdaresi hizmetlerinin İlhanlı Mahallesi , Sabancı Bulvarı, No:1 adresinde bulunan kampüste yürütüldüğü, 3 katlı binada, Genel Sekreterlik ve ilgili birimlerin bulunduğu, ayrıca, Yukarı Kayabaşı Mahallesi Sağlık Caddesi Eski Adliye Yanı adresinde İl Genel Meclisi toplantı salonu ve Yazı İşleri Müdürlüğünün bulunduğu,

Beş ilçede Özel İdare Müdürlüklerinin faaliyetlerini sürdürdükleri incelenmiştir.

14- İl Özel İdaresi hizmet binalarında kısmen engelli rampası bulunduğu, ancak katlara erişim anlamında asansör düzeneği bulunmadığı görülmüştür.

Binaların fiziki şartları incelendiğinde, mevcut durum için engelli asansörü ve benzeri önlem alınmasının neredeyse mümkün olmadığı görülmekle birlikte, ana bina giriş katında engelli vatandaşların müracaat edebilecekleri bir oda oluşturulduğu, odanın içinde eş zamanlı olarak telefon santrali ve fotokopi cihazlarının bulunduğu, engelli vatandaşların iş ve işlemlerini santralde görevli personelin yönlendirdiği yetkilileri ile irtibata geçirdiği, yetkilinin bina giriş katına inerek bu kişilerle santral görevlisinin de bulunduğu odada görüştüğü görülmüş ve ifade edilmiştir.

Engellilerin dilek ve taleplerini, yetkilisine özgürce ve rahatça ifade edebilmesi için, mevcut yerden ayrı başkaca bir görüşme odası tahsis edilmesi sağlanmalıdır.

15- İl Özel İdaresi hizmet binalarında engellilerin, yaşlıların ve hastaların kullanabileceği şekilde engelli tuvaleti ve klozet bulunmadığı görülmüştür.

İl Özel İdaresince bu durumdaki vatandaşların ihtiyaçlarını giderebileceği, ulaşımı ve kullanımı kolay olacak yerlerde yeteri kadar engelli tuvaleti ve klozet yapılarak eksiğin giderilmesi sağlanmalıdır.

16- İl genelinde AFAD İl Müdürlüğü tarafından koordine edilen Niğde İl Afet Müdahale Planı işlemlerinin kısmen İl Özel İdaresinde İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce düzenli olarak yürütüldüğü, ekiplerde görev alacak personel listesinin hazırlandığı, listelerin güncellendiği, görevlendirilen personelin eğitime gönderildiği incelenmiştir.

17- İl Özel İdaresi binalarında (55) adet (6) kg'lık yangın söndürme tüpü bulunduğu, tüplerin dolumlarının 2018 yılında yaptırıldığı incelenmiş ve ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, kampüs merkezinde mevcut Benzinlik için sadece yangın tüpleri ile önlem alındığı ve bu önlemin yeterli olmadığı değerlendirilmiştir.

Yangın söndürme tüplerinin kontrol zamanlarının takip edilerek kontrollerinin 2007/12937 sayılı Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 99 uncu maddesi uyarınca düzenli olarak yaptırılması, benzinlik için ayrıca Karbondioksitli ve/veya POM adı verilen yangın söndürme malzemelerinin tedarik edilerek depolanması ihmal edilmemelidir.

TEŞKİLATLANMA VE PERSONEL İŞLEMLERİ :

18- Teftiş tarihi itibarıyla Niğde İl Özel İdaresi yetkilileri ile yapılan görüşmelerde; Yazı İşleri Müdürlüğünün İl Genel Meclisi toplantı salonunun da bulunduğu ayrı bir binada konuşlandığı, genel olarak Meclis ve Encümen iş ve işlemlerini yürüttüğü, uhdesinde bulunan bir çok görevin fiilen İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce üstlenildiği, böylece gereksiz zaman ve iş kaybına sebebiyet verildiği,

Bununla birlikte Hukuk Müşavirliğinin, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü hakkında kanun çerçevesinde yürütülen işlemlerin tamamının mali boyut hesaplamalarını yaptığı ve aslında Mali Hizmetler Müdürlüğüne ait bu işlemin ek yük olarak bu anlamda görevi bulunmayan Hukuk Müşavirliğince yürütüldüğü görülmüş ve ifade edilmiştir.

Norm kadro esaslarına göre Niğde İl Özel İdaresinde henüz ihdas edilmemiş bulunan Encümen Müdürlüğünün ivedilikle ihdas ve uygun nitelikli personelle istihdam edilmesi, benzer şekilde aslında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60. ve 61. maddelerinde yer aldığı şekliyle, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 3. Maddesi, ayrıca Danıştay 10. Dairesinin 16.02.2007 günlü ve E.: 2005/3622, K.: 2007/44 sayılı kararında da görüldüğü şekliyle, Mali Hizmetler Müdürlüğüne ait ve bu nitelikte bilgi ve beceri gerektiren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde yapılması gereken hesaplamaların da Hukuk Müşavirliğinden alınarak Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde oluşturulacak ilgili birim tarafından gerçekleştirilmesi, işin ehline verilmesi, böylece yapılabilecek maddi hataların asgariye indirilmesi ivedilikle sağlanmalıdır.

19- 22/05/2016 tarih ve 29719 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke Ve Standartlarına Dair Yönetmelik eki EK-1 İl Özel İdareleri Tasnif Cetvelleri (A) Grubu İl Özel İdareleri Tasnif Cetvelinde A-4 Grubunda (300.000-399.999) yer aldığı görülmüş, teftiş tarihi itibarıyla ihdas edilen müdürlüklere aşağıda yer verilmiştir.

Genel Sekreterlik,

Hukuk Müşavirliği,

Genel Sekreter Yardımcılığı (2),

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü,

İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü,

Mali Hizmetler Müdürlüğü,

Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü,

Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü,

Destek Hizmetleri Müdürlüğü,

Yazı İşleri Müdürlüğü,

Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü,

Emlak ve İstimlak Müdürlüğü,

Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü,

Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü,

Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü,

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü,

İlçe Özel İdare Müdürlükleri (5)

Şeklinde teşkilatlanmış olduğu anlaşılmıştır.

Yetkilileri ile yapılan görüşme neticesinde, Encümen Müdürlüğünün kurulmadığı, bu çerçevede encümen müdürlüğü görevlerinin Yazı İşleri Müdürlüğüne verildiği, bu yoğun görev sebebiyle Yazı İşleri Müdürlüğünün asli görevlerinin birçoğunun İnsan Kaynakları ve Eğitim Şube Müdürlüğü bünyesinde ikmal edildiği, İnsan Kaynakları ve Eğitim Şube Müdürlüğünün bu nedenle asli görevlerini yapmakta zorlandığı, ayrıca raporda ilgili maddede detayıyla yer verildiği şekilde Mali Hizmetler Müdürlüğünün gerektiği şekilde teşkilatlanamamasından kaynaklı olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde bu müdürlükçe yapılması ve takip edilmesi gereken mali hesapların, görevi ve yetkisi olmadığı halde Hukuk Müşavirliğince yürütüldüğü görülmüş ve ifade edilmiştir.

Norm kadro esaslarına göre Niğde İl Özel İdaresinde henüz ihdas edilmemiş bulunan Encümen Müdürlüğünün ivedilikle ihdas ve uygun nitelikli personelle istihdam edilmesi, benzer şekilde aslında Mali Hizmetler Müdürlüğüne ait ve bu nitelikte bilgi ve beceri gerektiren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü hakkında kanun çerçevesinde yapılması gereken hesaplamaların da Hukuk Müşavirliğinden alınarak bu müdürlük bünyesinde oluşturulacak ilgili birim tarafından gerçekleştirilmesi, böylece yapılabilecek maddi hataların asgariye indirilmesi ivedilikle sağlanmalıdır.

20- Teftişe tabi dönemde İl Özel İdaresinde zaman zaman birimler oluşturulduğu, işlem için İl Genel Meclisinin kararının alındığı ve İl Valisinin onayına sunulduğu görülmekle birlikte, gerek hızlı değişen mevzuat gerekse gelişen teknoloji ya da değişen ihtiyaçlar

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

çerçevesinde teftiş tarihi itibarıyla de yeni birimlere ihtiyaç duyulduğu görülmüş ve müşahade edilmiştir.

Böyle bir durumda önceden planlama yapılabilmesi için, İl Özel İdaresinin mevcut kurumsal yapısının gözden geçirilerek her müdürlüğün yıllık iş hacminin belirlenmesi, üretilen iş ile yapılan harcamaların mukayesesinin yapılması, bu bağlamda müdürlüklerin birleştirilmesi veya yeni müdürlüklerin ihdas edilmesinin gerekçelerinin açıkça ortaya konulması, kamu kaynakları kullanımında veya bütçede yapılacak tasarrufun kuruşlandırılması yoluyla İl Valisinin de görüşü alınarak İl Genel Meclisinin onayına sunulmasının yerinde olacağı değerlendirildiğinden,

10/06/2007 tarih ve 26548 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke Ve Standartlarına Dair Yönetmelik eki EK-1 İl Özel İdareleri Tasnif Cetvelleri (A) Grubu İl Özel İdareleri Tasnif Cetvelinde A-6 Grubunda (600.000 ve üzeri) yer alan Niğde İl Özel İdaresinin teşkilat yapısının gözden geçirilmesi, ihtiyaç duyulmayan müdürlüklerin kaldırılarak ihtiyaç duyulan müdürlüklerin ihdas edilmesi sağlanmalıdır.

21- Niğde İl Özel İdaresinin kadro detayları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Unvan	Norm Kadro Standardı	Meclisin İhdas Ettiği	Mevcut Durum	
			Dolu	Boş
Genel Sekreter	1	1	1	--
Genel Sekreter Yardımcısı	2	2	1	1
Hukuk Müşaviri	1	1	--	1
Avukat	3	3	2	1
Müdür	15	13	13	--
Uzman	8	6	1	5
Şef	30	26	9	17
Mali Hizmetler Uzmanı	2	2	1	1
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	1	1	--	1
İdari Personel(İlçe Özel İdare	63	42	19	22
Teknik Personel	55	71	56	13
Sağlık Personeli	18	7	--	7
Yardımcı Hizmet Personeli	27	8	2	6
Şahsa Bağlı Kadro	--	--	--	--
İlçe Özel İdare Müdürü	5	5	5	0
Memur Kadroları Toplamı	231	188	110	75
Sürekli İşçi Kadroları Toplamı	116	94	104	--
Sözleşmeli Personel	--	3	3	--
Şirket Personeli (Taşerondan	--	--	33	--
Genel Toplam	347	285	250	75

Müfettişliğimce yürütülen teftiş süresinde yetkililerle yapılan görüşmelerde Niğde İl Özel İdaresi için (1) Çevre Mühendisi, (1) Elektrik Mühendisi, (2) İnşaat Mühendisi, (1) Jeoloji Mühendisi, (1) Mimar, (1) Peyzaj Mimarı, (1) Makine Mühendisi, (4) Memur, (1)

Muhasebeci ihtiyacı olduğu ifade edildiğinden, İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke Ve Standartlarına Dair Yönetmelik çerçevesinde gerektiğinde yeterince personel istihdamı sağlanmalıdır.

22- Memurlar eli ile yürütülmesi gereken hizmetlerin bir kısmının daimi işçi statüsündeki personel tarafından yürütüldüğü görülmüş, bürolarda çalışan daimi işçi sayısının (11) olduğu, eksik istihdam edilen memur kadrosunun (75) olduğu, böylece memur eksikliğinin işçi çalıştırarak giderilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır.

Anayasanın 128 inci maddesinde “*...Devletin Kamu iktisadi Teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür...*” denilmekte olup, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununu süreklilik arz eden görevlerin memurlar eliyle yürütüleceği aynı kanunun değişik 33 üncü maddesinde ise kadrosuz memur çalıştırılmayacağı hükmü yer almaktadır.

İçişleri Bakanlığının (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü); “*...memurlar eliyle yürütülmesi gereken kamu görevlerinin yürütülmesinde işçi statüsünde personel istihdamının, Anayasa’nın 128/1, 657 sayılı Kanunun 4. maddeleri ile Sayıştay 3. Dairesinin 1968/229 ve 1. Dairesinin 1969/6978 gün ve sayılı kararları karşısında mümkün olmadığına...*” ilişkin 14/11/1994 tarih ve B.050.MAH.0710001/1568 sayılı Genelgesi mevcuttur.

Sayıştay 1. Dairesinin 1969/6978 sayılı ve 3. Dairesinin 1968/229 sayılı kararlarında; kadro konusu olan ve süreklilik arz eden görevlerde yevmiyeli personelin çalıştırılmayacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Danıştay 2. Dairesinin... Belediyesi ile ilgili 18/06/1998 tarih ve E: 1996/2988, K: 1998/2222 sayılı kararında; daimi işçi olan kişilerin mevzuata aykırı olarak memurluk kadrolarında görevlendirmenin TCK’nun 240 ncı maddesinde (Halen yürürlükte bulunan TCK 257 nci maddesiyle düzenlenmiştir.) tarif edilen görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu ifade edilmiştir. Yine Danıştay 2. Dairesinin ... Büyükşehir Belediyesi ile ilgili 09/12/1997 tarih ve E: 1996/666, K: 1997/2956 sayılı kararında da; belediyenin genel idare esaslarına göre yürütmek zorunda olduğu asli ve sürekli kamu görevlerini işçi statüsünde kişiler atayarak, Anayasanın 128 ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesine aykırı olarak işçiler eliyle gördürmesi şeklindeki işleminin TCK’nun 240 ncı maddesinde (Halen yürürlükte bulunan TCK 257 nci maddesiyle düzenlenmiştir.) tarif edilen suç oluşturduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda sıralanan kanun hükümleri, konuya açıklık getiren Bakanlık Genelgesi, Sayıştay ve Danıştay Kararları göz önünde bulundurularak hukuka uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalı, aksi uygulamaların ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

23- Niğde İl Özel İdaresi daimi işçi kadrosunda (104) personel mevcut olduğu, Kanuni oran göz önüne alındığında (4,16) engelli işçi, (2,08) eski hükümlü istihdam edilmesi gerektiği, Niğde İl Özel İdaresinde engelli işçi sayısının (5), eski hükümlü işçi sayısının (4) terör mağduru (3) işçi bulunduğu anlaşılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunun 30 uncu maddesinin; “*...İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde*

çalıştırmakla yükümlüdürler...” hükmü dikkate alındığında istihdam edilen eski hükümlü sayısının oranı karşılamadığı ancak engelli istihdam oranının uygun olduğu görülmektedir. 2709 sayılı 1982 Anayasasının 61 inci maddesi hükmü amir olmak üzere 4857 sayılı İş Kanunun 30 uncu maddesine göre işlem tesisine önem verilmelidir.

24- İl Özel İdaresinde mevcut (110) memur kadrosunda, (3,33) engelli personel bulunması gerektiği, halen (3) engelli memur çalıştırıldığı, terör mağduru personel bulunmadığı incelenmiştir.

657 sayılı Kanunun 6111 sayılı Kanunun 99 uncu maddesiyle değişik 53 üncü maddesinin;

“...Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında özürlü çalıştırmak zorundadır. % 3’ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır...”

Hükmü ve bu maddeye istinaden 03/10/2011 tarih ve 28073 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Merkezi Sınav ve Kura Usulü Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinin;

“...Özürlülere tahsis edilecek kadroların tespitinde, ilgili kurum veya kuruluşun, yurtdışı teşkilatı hariç, toplam dolu memur kadro sayısının % 3’ü dikkate alınır.

Kurumlar, hizmet gereklerine göre özürlülere tahsis edecekleri münhal kadrolarını, ÖMSS sonuçlarına veya kura usulüne göre yerleştirme yapılmasını sağlayacak şekilde farklı eğitim, sınıf ve unvanlar itibarıyla hazırlamak zorundadır.

Özürlülerin istihdam edileceği uygun münhal kadro bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre diğer münhal kadrolarda unvan değişikliği yapılarak gerekli kadrolar temin edilir. Özürlü personelin istihdam edileceği birimler, ilgili kurum veya kuruluşça belirlenir...”

Hükümleri doğrultusunda işlem yapılarak bundan böyle de, engelli vatandaşlarımızın çalışma hayatında aktif rol almaları için gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

25- Memurların özlük dosyalarında düzenleme yapıldığı, personel bilgi sistemine kayıtlı olduğu, izin ve raporların manuel şekilde takibinin yapıldığı, her memur için kurum kimlik belgesi düzenlendiği, her memur için sekiz bölümden oluşan özlük dosyası oluşturulduğu görülmüştür.

Örnek olarak incelenen dosyalarda ise ilgili mevzuat hükümlerine aykırı şekilde dosyalama yapıldığı, bölümlerin altında bulunması gereken evrakın ilgisiz başka bölümlerde saklandığı görülmüştür.

Uygulama genel olduğundan örnek verilmemiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 6111 sayılı Kanunla değiştirilen “Memur bilgi sistemi, özlük dosyası” başlıklı 109 uncu maddesinin son fıkrasının; “...Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir...” hükmü üzerine Devlet Personel Başkanlığının 15/04/2011 tarih ve 27906 Sayılı Resmî Gazete yayımlanan (Seri No: 2) Kamu Personeli Genel Tebliğinde;

“...1- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Burada memurun adı, soyadı, cinsiyeti, doğum tarihi ve yeri, öğrenimi, kadro unvanı ve derecesi, memuriyete başlama tarihi, memuriyetten ayrılma tarihi ve sebebi, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler ile gerekli görülecek diğer mesleki bilgiler kaydedilir.

2- Kurumlarca her memura üzerinde memurun kurumu, adı, soyadı, unvanı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, fotoğrafı ve gerekli görülen diğer bilgilerin yer aldığı bir kurum kimlik belgesi verilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilenler, personel bilgi sistemine kaydolunur ve bunlara kurum kimlik belgesi verilir. Söz konusu personel için personel bilgi dosyası tutulur.

3- Her memur için bir özlük dosyası tutulur. Özlük dosyalarının itina ile doğru ve tarafsız bir şekilde tutulmasından personel birimleri sorumludur.

4- Özlük dosyaları memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde göz önünde bulundurulur.

5- Özlük dosyası sekiz bölümden oluşur:

Birinci bölümde; ilk-yeniden-naklen atamaya ilişkin belgeler,

İkinci bölümde; öğrenim durumu, bildiği yabancı diller ve derecesi, yaptığı lisansüstü eğitim-staj ve incelemeleri ile ilgili belgeler, katıldığı her türlü eğitim faaliyetine ilişkin belgeler, kendisi tarafından verilen yayın ve eserlerine ilişkin bilgiler,

Üçüncü bölümde; memurun kullandığı izinlere ilişkin belgeler,

Dördüncü bölümde; memur hakkında yapılan disiplin soruşturmalarına ilişkin evraklar ile verilen disiplin cezaları, yargı organlarınca memur hakkında verilmiş karar örnekleri, görevden uzaklaştırmaya ilişkin belgeler ile varsa inceleme, soruşturma ve denetim raporları,

Beşinci bölümde; kurumlarca gerekli görülmesi halinde memurun maaş, ücret, harcırah ve sair parasal haklarına ilişkin belgeler, emeklilik durumuna ilişkin belgeler, bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin bildirimler, mal beyannameleri ile sendika üyeliğine ilişkin belgeler,

Altıncı bölümde; memurun adaylık ve asli memurluğa atanmasına ilişkin belgeler, derece ve kademe ilerlemeleri, sınıf, yer, unvan, görev değişiklikleri ile ilgili belgeler, geçici görevlendirilmesine ilişkin belgeler,

Yedinci bölümde; ödül, başarı ve üstün başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler,

Sekizinci bölümde; askerlik durumu, mecburi hizmet yükümlülüğü ve özürnlük durumuna ilişkin belgeler ile yukarıdaki bölümler kapsamına girmeyen memurun hizmet durumuna ilişkin diğer mesleki bilgi ve belgeler,

Saklanır.

6- Belgeler özlük dosyasının ilgili bölümüne, eski tarihli olan altta olacak şekilde, kronolojik sıraya göre yerleştirilir.

7- Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, özlük dosyasında yer alan bilgilerden istihdam politikalarının tespiti ve uygulanmasında gerekli gördüklerini merkezde elektronik ortamda tutarlar.

8- Görevi herhangi bir şekilde sona eren memurların özlük dosyaları kurumlarınca saklanır.

9- Özlük dosyalarının tutulması ve muhafazasında özel hayatın gizliliği ilkesine riayet edilir. Özlük dosyası içeriği hakkında soruşturma ve kovuşturmaya yetkili merciler dışındakilere açıklama yapılamaz, bilgi verilemez. Ayrıca kişinin rızası olmaksızın özlük dosyasındaki bilgiler ve kayıtlar esas alınarak kişi hakkında yayında bulunulamaz.

10- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilen personelin personel bilgi dosyasında; kronolojik sıraya göre sözleşmeler, öğrenim durumuna ilişkin belgeler, kurum içi yer ve unvan değişikliklerine ilişkin belgeler, izinler, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler, sözleşme feshi ve hizmete yönelik diğer belgeler tutulur...”

Denildiğinden, Özlük Dosyalarının buna göre düzenlenmesi sağlanmalıdır.

26- Genel beyan dönemlerinde ve değişikliklerde personelden mal bildirimi alındığı, mal bildirimlerinin özlük dosyalarında muhafaza edildiği, genel beyan dönemlerinde alınan mal bildirimlerinin oluşturulan komisyon tarafından karşılaştırıldığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinin;

“...Yeni ve ek bildirimler, 6 ncı maddede belirtilen yetkili merciler tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılır...”

Hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

27- Teftişe tabi dönemde personele etik sözleşme belgesi imzalatılarak etik sözleşmelerinin özlük dosyalarında muhafaza edildiği anlaşılmıştır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 23 üncü maddesi; “...Bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri, bir ay içinde, Ek-1’de yer alan “Etik Sözleşme” belgesini imzalamakla yükümlüdürler. Bu belge, personelin özlük dosyasına konur...” hükmünü ihtiva ettiğinden, madde hükmü doğrultusunda işlem tesis edilerek, tüm personelin etik sözleşme belgesinin özlük dosyasında muhafaza edilmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

28- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce Etik Komisyonunun oluşturulduğu, Niğde İl Özel İdaresinin <http://www.nigdeozelidare.gov.tr> adresli internet sayfasında Etik Komisyon üyelerinin yayınlandığı görülmüştür.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin;

“...Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

Etik komisyonu üyelerinin ne kadar süreyle görev yapacağı ve diğer hususlar, kurum ve kuruluşun üst yöneticisince belirlenir. Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, üç ay içinde Kurul’a bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile iş birliği içinde çalışır...”

Hükmü uyarınca işlem yapılarak, komisyonun etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek konularında çalışmalarında bulunması için gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

29- Teftişe tabi dönemde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personelin disiplin işlemlerini yürütmek üzere İl Özel İdaresi Disiplin Kurulunun hiçbir zaman oluşturulmadığı, duyulan ihtiyaç üzerine sadece 05.05.2017 günlü ve 4605 sayılı Niğde İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünün Genel Sekreter imzalı yazısı ile 2’si İl Genel Meclisi üyesi, İl Hukuk İşleri Müdür Vekili, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü ve Sendika Temsilcisi olmak üzere toplam (5) kişiye disiplin kurulu toplantısı yapılacağına bildirildiği, öncesinde disiplin kurulu oluşturulması için İl Valisinden onay alınmadığı ve teftiş tarihi itibarıyla de böyle bir onaya rastlanmadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Disiplin Kurulları Ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin V/A İl Özel İdaresi Disiplin Kurulu başlıklı maddesi; “Valinin veya genel sekreterin başkanlığında, a) İl hukuk işleri müdürü, hukuk işleri müdürü yoksa, valinin il idare kurulu üyeleri arasından görevlendireceği bir kişi, b) Vali tarafından belirlenecek bir birim müdürü, c) İl daimi encümeni üyelerinin kendi aralarında bir yıl içinde seçecekleri iki üyeden kurulur.” Hükmü çerçevesinde bu güne kadar eksik ve hatalı olarak yürütülen işlemin ivedi olarak yukarıda yer verilen mevzuat çerçevesinde ve İl Valisinin onayı alınarak ikmal edilmesi sağlanmalıdır.

30- Teftişe tabi dönemde toplam (17) personel hakkında (8) ayrı dosyada 4483 sayılı Kanuna göre ön inceleme yapıldığı görülmüştür.

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun kapsamında yürütülen işlemlerde, atamaya yetkili amirin İl Valisi olduğu, soruşturma onaylarının İl Valiliğince verildiği ve fakat, ön incelemeci olarak görevlendirilen muhakkikler tarafından düzenlenen ön inceleme raporlarının teknik olarak ilgili kanun ve ikincil mevzuatına uygun olarak hazırlanmadığı görülmüştür.

Örnek olarak 09.10.2018 günlü ve 2018/27-01 sayılı ön inceleme raporunun sonuç bölümünde eş zamanlı olarak kamu zararına ilişkin tespitler ile birlikte Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulması yönünde sonuç ve kanaat bildirildiği görülmüştür.

Oysa bu yönde tespitlere ve önerilere ön inceleme raporunda yer verilmemesi, raporun içinde açılacak “Kapsam Dışı Bırakılan Konular” başlığının altında benzer hususların betimlenmesi ve niteliğine göre ayrı ayrı raporlar yapılarak ilgili merciine sunulması gerekir.

Benzer şekilde ikincil mevzuatta yer aldığı şekliyle, rapor başlıklarının içinde “Suç” ibaresi kaldırılmış bulunmasına rağmen aynı raporun 5. Başlığının “Suç Yeri ve Tarihi” olarak düzenlendiği görülmüştür.

Hatta, “Hakkında Ön İnceleme Yapılanlar” başlığı altında yer verilmemesine rağmen raporun sonuç bölümünde ayrı bir paragraf halinde bir tanesi Vali Yardımcısı sıfatlı olmak üzere (8) kişi hakkında da “Karar Alınmasına Gerek Olmadığı” şeklinde kanaat belirtilmiştir.

Hakkında ön inceleme yapılmamış olmasına rağmen bu kişilerin dosyaya neden ve nasıl dahil edildiği, ya da eğer şikayet dilekçesinde isimleri geçiyor ise hakkında ön inceleme yapılanlar başlığı altında neden yer verilmediği anlaşılamamıştır.

Niğde Valiliğince 4483 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülen soruşturmalar ve disiplin gibi diğer soruşturmalar için görevlendirilen veya görevlendirilecek muhakkiklere yönelik olarak soruşturma tekniği ve ilgili mevzuatı açısından ivedilikle hizmet içi eğitim verilmesi sağlanmalıdır.

31- Teftiş tabi dönemde Niğde Valileri tarafından (50) personele başarı belgesi verildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de çalışmalarında üstün başarılı, görevine bağlı personelin özellikle Genel Sekreter tarafından tespitinin yapılarak, bu tespiti ilişkin gerekçeler açıkça belirtilerek, İl Valisine teklifte bulunularak ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun "Başarı Belgesi"ne ilişkin 122 nci maddesi hükmü uyarınca memurların çalışma ve başarıları göz önünde bulundurularak, hak eden personele başarı belgesi verilmesi yoluna gidilmelidir.

32- Niğde İl Özel İdaresince hizmet içi eğitimlerin düzenli olarak yapıldığı, Vilayetler Hizmet Birliği tarafından da yıl içerisinde tüm şubelerin eğitime alındığı, ayrıca Niğde Valiliğince uygulanan eğitim programlarına 2 dönem halinde personel gönderilerek hizmet içi eğitim yaptırıldığı ifade edilmekle beraber;

Niğde Valiliği tarafından planlanan 2019 yılı hizmet içi eğitim programına personel gönderilmediği, bunun nedeni olarak personel yetersizliğinden dolayı işlerin aksayacağı düşüncesi ve personelin eğitime katılmada istekli olmadığının gösterildiği,

Diğer yandan teknik konulardaki eğitime az sayıda ilgili personelin gönderildiği, İl Özel İdaresi bünyesinde hizmet içi eğitim yapıldığı belirtilmekle beraber net verilere ulaşılamadığı, elde edilen verilerden; hizmet içi eğitimlerin aşağıdaki şekilde tablolastırılabilirdiği;

NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ HİZMETİÇİ EĞİTİM FAALİYETLERİ				
No	FAALİYET ADI	TARİHİ	KATILIMCI	KATILIMCILAR
1	Aday Memurların Eğitimi	28.12.2012-	7	Yeni Memurlar
2	5510 Sayılı Sgk ve Genel Sağlık	02.03.2012	40	İdareimizde Bulunan
3	Aday Memurların Eğitimi (Engelli)	28.01.2013-	1	Aday Memur
4	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi	08-12.04.2013	14	Birim Personelleri
5	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	18-29.03.2013	20	Birim Personelleri
6	Kurumumuzda Düzenlenen Yerel	18-19.09.2013	15	İdareimizde Çalışan İlgili
7	Aday Memurların Eğitimi	12.08.2014-	3	Aday Memurlar
8	Bordro ve Gelir Modülü Eğitimi	15-16.01.2014	10	Birimlerin Gerçekleştirme
9	Fizibilite Etüdü Hazırlama Eğitimi	10-14.11.2014	2	Sorumlu Personel
10	Yangın Eğitimi ve Tatbikatı	20.06.2014	12	Sorumlu Personeller
11	İşyeri Egzersizleri ve Sağlıklı	02.10.2014	25	Birim Personelleri

12	Bilgisayar Eğitimi	28.01.2014	10	Her Birimden 1 Personel
13	İş Güvenliği Eğitimi	18-20.11.2015	251	Typ Katılımcıları
14	İş Güvenliği Eğitimi	25-27.11.2015	158	Daimi ve Mevsimlik
15	İş Güvenliği Eğitimi	02-04.12.2015	87	Memurlar
16	İleri düzey MS Office(Ahiler Kalk)	30.11-	13	Birimlerde çalışanlar
17	Hitap Eğitimi	28-29.11.2016	2	Sorumlu Personel
18	Haber Yazma Teknikleri Ve Basın	18.04.2016	1	Basın Yayın ve Halkla
19	E-Hakediş Eğitimi	08.02.2017	19	Sorumlu Personel
20	Harcama Talimatı Oluşturma Eğitimi	12.04.2017	15	Tüm Birimlerin
21	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	13.11.2017	137	TYP Kapsamında Alınan
22	İş Güvenliği Eğitimi	10.05.2018	50	TYP Kapsamında Alınan
23	Mahalli İdareler Eğitimi	04-05-01.2018	2	Personel Müdürü ve Yazı
24	Taşeron Düzenlemesi Eğitimi	10.01.2018	2	İnsan Kay. Müdürü,
25	Hitap Eğitimi	27.12.2018	2	İnsan Kay. Ve Eğt.Müd.
26	OSKA Yazılım Eğitimi	13.02.2019	13	İlgili Teknik Personeller
27	Kamu İhale Mevzuatı Uzaktan	26.03.2019	3	İhale Birimi Personeli
28	İlk Yardım Eğitimi	16-17.04.2019	11	Birim Personelleri
29	İlk Yardım Eğitimi	29-30.04.2019	6	Birim Personelleri
30	İ-SAY Eğitimi	27-28.05.2019	2	Bilgi İşlem Sorumlusu
31	Stratejik plan Hazırlama Uzaktan	06-07.08.2019	3	Sorumlu Personel

Genel bir değerlendirme yapıldığında İl Özel İdaresinde personelin mevcut yapısının değerlendirilerek planlı bir hizmet içi eğitimi yapılmadığı, yapılmasının da hedefler arasında yer almadığı görülmüştür.

Teftiş sırasında büro personelinin bilgisayar kullanımındaki eksiklikleri, mevzuat konusunda yalnız birim amirinin bilgi sahibi iken aşağıya doğru gidildikçe kendi sorumluluk alanındaki mevzuattan haberdar olmayan personelle karşılaşıldığı türde bir çok örnekle karşılaşılmıştır. Bu nedenle öncelikli olarak İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünün isminde yer alan eğitim faaliyetlerini öncelikli bir sorun olarak görmesi gerektiği, sonrasında tüm müdürlüklerde başlatılacak bir çalışma ile personelin ihtiyaç duyduğu ortak eğitim konularının tespitinin yapılması ve öncelikli olarak bu hususta bir eğitim çalışması başlatılmasının yerinde olacağı, bu konuda rehberlik yapmak amacıyla eğitim konuları listesi çıkarılabileceği, bu listede örnek verilirse, bilgisayar kullanımı, hızlı yazı yazma, tarayıcı kullanımı, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4483 sayılı Kanun, 3628 sayılı Kanun, İş Kanunu gibi mevzuat ile birlikte değişik program eğitimleri gibi hususların yer alabileceği, ancak tespit edilecek konuların göstermelik değil ihtiyaç duyulan eğitim konuları olmasına dikkat edilmesi, eğitim maliyeti ile hizmette getireceği verim konusunda bir dengenin her zaman gözetilmesi,

Ayrıca müdürlüklerin daha sınırlı personeli için, özellikle teknik konularda ihtiyaç duyulan konuların da belirlenerek hizmet içi eğitim planlaması yapılması ve bir program dahilinde gerçekleştirilmesi,

Sonuç itibarıyla, iş ve görev tanımları doğrultusunda kurumdaki verimliliği artırmak amacıyla hizmet içi eğitim programlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 214 üncü maddesi gereğince yapılması sağlanmalıdır.

İL ÖZEL İDARESİNİN ORGANLARI İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER :

A- İl Genel Meclisi İle İlgili İş ve İşlemler :

33- Önceki Teftiş Raporunun 8.maddesinde, İl Genel Meclisi Toplantılarına ilişkin tutanaklarda “iş’ari oylama” ibaresi kullanıldığı ve bu ibarenin mevzuatta “işaretle oylama”

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

ibaresi şeklinde olduğu ve uygulamanın bu yönde değiştirilmesi gerektiği yönündeki eleştirinin ikmal edildiği ve tutanaklarda istenilen şekilde ibare kullanılmaya başlandığı görülmüştür.

34- Önceki Teftiş Raporunun 9.Maddesinde eleştirilen hususların genel olarak ikmal edildiği, ancak “teslim alınan” şeklinde şerh düşülmediği görülmüştür.

Niğde İl Özel İdaresi Genel Meclisinin 01.07.2019 günlü ve 92 sayılı kararı benzerleri arasından örneğidir.

Uygulamanın yukarıda yer verildiği şekilde düzeltilmesi sağlanmalıdır.

35- Önceki Teftiş Raporunun 12.Maddesinde eleştirilen “Temenni Kararı” alınmaması yönündeki hususun ikmal edildiği ancak bu defa İl Genel Meclisine sunulan raporların, karar niteliği taşımadığı halde İl Genel Meclis Kararları Kayıt Defterine “İnceleme Raporu Meclisin Bilgisine Sunuldu” şeklinde işlendiği görülmüştür.

Uygulama genel olmakla birlikte 08.05.2019 günlü ve 80 sayılı kararın söz konusu deftere işlenmiş olması benzerleri arasında örneğidir.

Karar niteliği taşımayan iş ve işlemlerin söz konusu deftere işlenmesinden imtina edilmelidir.

36- Önceki Teftiş Raporunun 13.Maddesinde eleştirilen, İhtisas Komisyonlarının kendilerine havale edilen işlerle ilgili olarak raporlarını tamamlamaması halinde Meclisten yeni süreler aldıkları ve bu durumun 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun İhtisas Komisyonları başlıklı 16.Maddesine aykırı olduğu hususunun Niğde İl Özel İdaresince ikmal edildiği incelenmiştir.

37- Önceki Teftiş Raporunun 14.Maddesinde, İl Özel İdaresi Genel Sekreterinin Encümen Üyesi olarak görevlendirildiği ve bu durumun 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 25.Maddesine aykırı olduğu yolundaki eleştirinin öncelikle ikmal edildiği, bilahare 06.12.2012 günlü ve 28489 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren ve 6360 Sayılı Kanunun 22.Maddesinde yer verilen hükümle 25.Maddede değişiklik yapan hüküm çerçevesinde İl Özel İdaresi Genel Sekreterinin yeniden Encümen Üyeliğine dahil edildiği ve uygulamanın hukuki olduğu görülmüştür.

38- Önceki Teftiş Raporunun 16.Maddesinde, İl Encümeninin toplantı gününün önceden tespit edildiğine dair alınmış bir karar bulunmadığı yönündeki eleştirinin, Teftiş Raporunun idareye intikali neticesinde ikmal edildiği, en son İl Özel İdaresi Encümeninin 17.04.2019 günlü ve 94 sayılı kararında da Encümen Toplantılarının her Çarşamba saat 11.00’de yapılacağı yönünde şerh düşüldüğü görülmüştür.

39- Önceki Teftiş Raporunun 17. maddesinin, İl Encümeninin yetkisi olmadığı ücret tarifesi belirlediği yönündeki eleştirinin, Encümenin 12.10.2011 günlü ve 198 sayılı kararı ile ikmal edildiği görülmüştür.

40- Meclis kararlarının; “Dönem”, “Toplantı”, “Birleşim No”, “Karar No”, “Karar Tarihi”, ve “Oturma No”, şeklinde yazıldığı incelenmiştir.

Kararların İl Genel Meclis Çalışma Yönetmeliğinin 4 üncü maddesindeki başlıklar açılmak suretiyle tutulması uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

41- İl Genel Meclisinin toplantılarına, her ayın ilk haftası başladığı ve toplantıların genellikle ara verilmeden tamamlandığı incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin;

“...Meclis toplantısı her ayın ilk haftası başlar ve ara verilmeden tamamlanır. Ancak ilk haftanın tamamının resmi tatile rastlaması halinde takip eden ilk çalışma günü toplantı günü olarak belirlenebilir. Resmi tatile rastlayan günlerde çalışmaya ara verilebilir...”

Hükmü uyarınca Meclis toplantılarının ara verilmeden tamamlanması sürdürülmelidir.

42- İl Genel Meclisinin en son 16.04.2019 günlü ve 58 sayılı kararıyla meclis toplantılarının sesli ve görüntülü cihazlarla kaydedilmesi yönünde karar alındığı, bununla birlikte geçmişten itibaren kaset şeklindeki ses kayıtları da dahil olmak üzere bütün kayıtların özenle saklandığı incelenmiştir.

İl Özel İdaresi Kanununun 12 ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinin; ***“...Toplantılar meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir...”*** hükmü gereğince toplantıların görüntülü cihazlarla kaydedilmesi uygulaması sürdürülmelidir.

43- İl Genel Meclisi kararlarının bir sonraki toplantıda meclis üyelerine dağıtıldığı, dağıtımın genel uygulama olarak e-mail yolu ile gönderildiği ve tutanak altına alındığı ifade edilmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinin ***“...Kararlar, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır...”*** hükmü uyarınca kararların, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılması ve buna ait belgelerin dosyasında bulundurulması, dağıtımın yapıldığına ilişkin kanıtlayıcı bir belge düzenlenmesi uygulamasına devam edilmelidir.

44- İl Genel Meclisi Kararlarının kaydedildiği bir defterin tutulduğu, meclis kararlarının kâtip üyelerce imzalandığı, defterin oldukça tertip ve düzenli olduğu, düzenlenmesine, kararların yazılmasında özen gösterildiği incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16 ncı maddesi uyarınca işlem yapılmasına devam edilmelidir.

45- Teftişe tabi dönemde İl Genel Meclisinin bazen görevi ve yetkisi dışında kararlar verdiği, incelenmiştir.

03/11/2011 günlü ve 82 sayılı, İl Özel İdaresi bütçesinden ilk öğretim okullarının onarımlarında kullanılmak üzere ayrılan ödeneğin küçük onarımlarda kullanılması kararı,

05/12/2011 tarih ve 135 sayılı, Bor İlçesi Tarım Havzasının sulanması amacıyla faaliyete başlayan ve çevre felaketine dönen Akkaya Barajının geçmiş dönemdeki duruma getirilmesi için ne yapılması gerektiği yönündeki karar,

05/12/2011 tarih ve 136 sayılı, Spor Tesislerinin eksikliklerinin giderilmesi yönündeki karar, bu hususta örnektir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun meclisin görevlerini sayan 10 uncu maddesinde;

“a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, il özel idaresi faaliyetlerini ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve karara bağlamak.

b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

c) (Ek ibare: 1/7/2006-5538/26 md: Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç) İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.

d) Borçlanmaya karar vermek.

e) Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.

f) Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.

g) Şartlı bağışları kabul etmek.

h) Vergi, resim ve harç dışında kalan miktarı beşmilyardan yirmibeşmilyar Türk Lirasına kadar ihtilaf konusu olan özel idare alacaklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek. (Bu bent, Anayasa Mahkemesinin 18/1/2007 tarihli ve E.:2005/32, K.:2007/3 sayılı Kararıyla iptal edilmiş olup, Kararın Resmi Gazete’de yayımlandığı 29/12/2007 tarihinden başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.)

i) İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.

j) Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.

k) İl özel idaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.

l) Norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.

m) Yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek.

n) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.

o) İl özel idaresine kanunlarla verilen görev ve hizmetler dışında kalan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek.”

Denilerek İl Genel Meclisinin görev ve yetkileri tatat edilmek suretiyle sayılmıştır.

Öte yandan Kanunun “Meclisin Bilgi Edinme Ve Denetim Yolları” başlıklı 18 inci maddesinde de Meclisin denetim yolları açık ve net şekilde belirlenmiştir.

Bu nedenle İl Genel Meclisinin anılan kanun ile verilen yetki dâhilinde kararlar almasına özen gösterilmesi, Kanunun lafzı ve ruhuna aykırı olarak işlem yapılmaması, Kanun tarafından belirtilen görev ve yetkilerin dışına çıkılmaması ve meclisin görevli olmadığı hususlarda karar vermemesi sağlanmalıdır.

46- Teftişe tabi dönemde meclisin 2017 yılında bir kez, 2018 yılında ise iki kez olağanüstü toplantı yaptığı, ancak olağanüstü toplantı gerektiren konular ile birlikte acil olmayan başka konuların da görüşüldüğü, ayrıca, üyeleri davet eden gündem yazısında aciliyeti gerektiren durumun açıkça belirtilmediği anlaşılmıştır.

Uygulama genel olduğundan örnek verilmemiştir.

5302 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ek fıkrasında;

“...(Ek Fıkra: 30/5/2007-5675/2 md.) İl genel meclisi başkanı, acil durumlarda lüzum görmesi halinde il genel meclisini bir yılda üç defadan fazla olmamak ve her toplantı bir birleşimi geçmemek üzere toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağırısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca mutad usûllerle ilan edilir. Olağanüstü toplantılarda çağırısı gerektiren konuların dışında hiçbir konu görüşülemez...”

Denilmek suretiyle olağanüstü toplantı yapılması iki bakımdan tahdit edilmiştir. Bunlar acil bir durumun olması, diğeri de bir yılda en fazla üç kez olağanüstü toplantı yapılabilmesidir. Olağanüstü toplantıların Kanunun gösterdiği durumlarda yapılması ve davet-gündem yazısında bu durumun belirtilmesi sağlanmalıdır.

47- İl Özel İdaresinin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi için İl Genel Meclisi kararlarıyla her yıl Ocak ayında Denetim Komisyonlarının oluşturulduğu ve komisyon raporlarının Kanunda öngörülen sürede hazırlandığı incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 17 nci maddesi uyarınca işlem yapılmasına devam edilmesi sağlanmalıdır.

48- İl Genel Meclisi tarafından Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar ve Bayındırlık Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, Çevre ve Sağlık Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu, Tarım Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile İnceleme Araştırma Komisyonu olmak üzere (8) adet ihtisas komisyonu oluşturulduğu, 2019 yılı itibarıyla (18) üyenin ihtisas komisyonlarında görev aldığı incelenmiş olup,

2012 yılında; (6) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, (8) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (3) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (2) konunun Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna,

2013 yılında; (17) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, (26) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile İmar Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun İl Sınırları ile Sorumlu Çeşitli İşler Komisyonuna,

2014 yılında; (17) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, (34) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Tarım Komisyonuna,

(3) konunun Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun Çevre ve Sağlık Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna,

2015 yılında; (13) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, (83) konunun İmar Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Çeşitli İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, (1) konunun Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun Tarım Komisyonuna,

2016 yılında; (3) konunun Bütçe ve Plan Komisyonuna, (49) konunun İmar Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna, (5) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (6) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Çevre ve Sağlık Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar Bayındırlık Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile İmar Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun İmar Bayındırlık Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (3) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar Bayındırlık Komisyonu , Çeşitli İşler Komisyonu ile Tarım Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar Bayındırlık Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu, Tarım Komisyonu ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile Tarım Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar Bayındırlık Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Çeşitli İşler Komisyonu ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (4) konunun Çevre ve Sağlık Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun İmar Bayındırlık Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile Tarım Komisyonuna, (1) konunun Tarım Komisyonuna, (1) konunun İmar Bayındırlık Komisyonu, Eğitim ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, Tarım Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna,

2017 yılında; (4) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, (60) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (13) konunun Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (4) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Tarım Komisyonuna, (1) konunun İnceleme ve Araştırma Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile Tarım Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar ve Bayındırlık Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (3) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Çeşitli İşler komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) Konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile Tarım Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu ile Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna,

2018 yılında; (8) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, (61) konunun İmar Bayındırlık Komisyonuna, (4) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, Çevre ve Sağlık Komisyonu, Tarım Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (2) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile Plan ve Bütçe komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu , Tarım Komisyonu ile Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Tarım Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Tarım Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, İmar ve Bayındırlık Komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu ile Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu, Tarım Komisyonu, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe komisyonu, İnceleme ve Araştırma Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonu, Çeşitli İşler Komisyonu ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (2) konunun Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu ile Tarım Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu , Çevre ve Sağlık Komisyonu, Tarım Komisyonu , Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna,

2019 yılında; (8) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, (29) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, Tarım Komisyonuna, (3) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (2) konunun Tarım Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, Köylere Yönelik Hizmetler Komisyonu, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, (2) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun İnceleme ve Araştırma Komisyonuna, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ile Çeşitli İşler Komisyonuna, (1) konunun İmar ve Bayındırlık Komisyonuna, Çevre ve Sağlık Komisyonuna, Çeşitli İşler

Komisyonuna, (1) konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, İmar ve Bayındırlık Komisyonuna havale edildiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

İl Genel Meclisinin 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yılları huzur hakları miktarları aşağıda gösterilmiştir.

2011-2019 Yılları İl Genel Meclisi Huzur Hakları				
Yıllar	Meclis Huzur Hakkı (TL)	Komisyon Huzur Hakkı (TL)	Denetleme Komisyonu (TL)	Toplam Bütçe Gideri (TL)
2011	176.434,56	30.190,05	--	206.624,61
2012	181.942,93	27.775,88	--	209.718,81
2013	195.012,54	57.911,61	--	252.924,15
2014	199.802,49	60.107,16	--	259.909,65
2015	205.222,56	103.170,26	--	308.392,82
2016	223.706,86	171.452,50	--	395.159,36
2017	259.059,43	281.848,25	--	540.907,68
2018	368.106,72	409.977,89	--	778.084,61
2019	196.569,66	221.290,36	--	417.860,02
Toplam			--	3.369.581,71

Bu uygulamanın sonucunda; yüzlerce sayfa kâğıdın, bilgisayar mürekkebinin, elektriğin, personelin zamanının israf edildiği gibi, bu kararların Valilik tarafından kayıtlara alınması sonucunda bu birimlerdeki personelin de iş yükünün arttırıldığı görülmüştür. Komisyonların karar almasını gerektirmeyecek konuların komisyona havale edilmesi uygulamasına son verilerek komisyon üyelerine huzur hakkı ödeyebilmek için bir hakkın suiistimali şeklinde anlaşılabilen uygulamalara fırsat verilmemesi, keza uzmanlık gerektirmeyen konularda komisyonlara iş havale edilmemesi sağlanmalıdır.

49- Teftişe tabi yıllarda hazırlanan faaliyet raporlarının İl Genel Meclisinde görüşülüp İçişleri Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderildiği ibraz edilen dosyanın incelenmesinden anlaşılmıştır.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 39 uncu maddesinin;

“...Vali, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen biçimde; stratejik plân ve performans hedeflerine göre yürütülen

faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan faaliyet raporunu hazırlar.

Faaliyet raporu mart ayı toplantısında vali veya genel sekreter tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır...”

5018 sayılı Kanunun 41, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 39 uncu maddeleri ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 4 ve 11/3 üncü maddeleri hükümleri uyarınca yapılan çalışmalara devam edilmelidir.

50- İl Genel Meclisi tarafından belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerler için içkili yer bölgesi tespit edilmediği incelenmiştir.

10/08/2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin;

“...İçkili yer bölgesi, mülki idare amirinin genel güvenlik ve asayiş durumu hakkındaki görüşü doğrultusunda belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından tespit edilir...”

Hükmü ile 31 inci maddesinin;

“...Tespit edilen içkili yer bölgesi, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından karar şeklinde tutanağa geçirilir ve karara adres bilgilerinin bulunduğu tasdiklenmiş ölçekli kroki eklenir...”

Hükmü uyarınca işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

51- Tarihi ve kültürel taşınmaz varlıkların yenilenerek korunması ve yaşatılarak kullanılması amacıyla, yenileme alanlarının İl Genel Meclisince belirlenmediği incelenmiştir.

5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin;

“...Yenileme alanları; il özel idarelerinde il genel meclisinin ve belediyelerde belediye meclisinin üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ile belirlenir. İl özel idaresinde il genel meclisince ve büyükşehirler dışındaki belediyelerde belediye meclisince bu konuda alınan kararlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kuruluna sunulur. Büyükşehirlerde ise ilçe belediye meclislerince alınan kararlar, büyükşehir belediye meclisince onaylanması üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kuruluna sunulur. Bakanlar Kurulu projenin uygulanıp uygulanmamasına üç ay içinde karar verir.

Bakanlar Kurulunca kabul edilen alanlardaki uygulama bir program dahilinde etap etap projelendirilebilir.

Etap proje ve programları, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve belediyelerde belediye başkanının, il özel idarelerinde valinin onayı ile uygulamaya konulur.

Belirlenen alan sınırları içindeki tüm taşınmazlar, belediyece ve il özel idaresince hazırlanacak yenileme projelerinin kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulunca karara bağlanmasını müteakip bu Kanuna göre yapılacak yenileme projesi hükümlerine tâbi olurlar.

Büyükşehir belediye sınırları içinde büyükşehir belediyelerinin yapacaklarının dışında kalan yenileme projeleri, ilçe ve ilk kademe belediyelerince hazırlanması ve meclislerinde kabulünden sonra büyükşehir belediye başkanınca onaylanarak yürürlüğe girer. Buna göre kamulaştırma ve uygulama yapılır.

Yenileme alanlarının teknik altyapı ve yapısal standartların oluşturulması, bu alanların yönetimi ile örgütlenme ve uygulama alanlarında bulunan hak sahiplerinin veya bölge halkının katılımına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir...”

Hükmü uyarınca İl Genel Meclisi tarafından bir çalışma yapılarak yenileme alanı belirlenmesi gereken tarihi ve kültürel taşınmaz varlıkların tespit edilmesi ve mevzuat uyarınca gereken çalışmaların yapılması tavsiyeye değer görülmüştür.

B- İl Encümeni İle İlgili İş ve İşlemler :

52- İl Encümeninin 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında Vali tarafından hazırlanan gündem doğrultusunda düzenli olarak toplandığı, gündemde konu olmamasından dolayı toplantı yapılmadığı durumlarda gündemde görüşülecek konu olmadığından dolayı toplantı yapılmadığına dair tutanak tutulduğu ve tutanağın Genel Sekreter, Yazı İşleri Müdürü ve Büro Memuru tarafından imzalandığı incelenmiş, teftişe tabi dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun oybirliği ile alındığı,

Encümene havale edilen konuların genel olarak süresi içinde görüşüldüğü, İl Encümenince, 2011 yılında (49) toplantıda (261) adet, 2012 yılında (51) toplantıda (325) adet, 2013 yılında (51) toplantıda (389) adet, 2014 yılında (59) toplantıda (467) adet, 2015 yılında (50) toplantıda (444) adet, 2016 yılında (54) toplantıda (378) adet, 2017 yılında (50) toplantıda (412) adet, 2018 yılında (52) toplantıda (396) adet, 2019 yılında (33) toplantıda (226) adet karar alındığı, İl Encümeni kararlarının Niğde İl Özel İdaresinin www.nigdeozelidare.gov.tr resmi internet sitesinde yayınlandığı incelenmiştir.

Uygulamanın aynı titizlikle devamı sağlanmalıdır.

C- Vali :

53- Teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresinin idari açıdan İl Valisi tarafından zaman zaman ziyaret edilerek denetimlerinin yapıldığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 30/k maddesi uyarınca İl Valisinin İl Özel İdaresi, bağlı kuruluşlarını ve işletmelerini denetlemesi veya denetlettirmesi ve yapılan denetimlerin rapora bağlanmasına devam edilmelidir.

54- Teftişe tabi dönemde İl Encümenince 2011 yılı toplamda 49 toplantıda 261 adet, 2012 yılı toplamda 51 toplantıda 325 adet, 2013 yılı toplamda 51 toplantıda 389 adet, 2014 yılı toplamda 59 toplantıda 467 adet, 2015 yılı toplamda 50 toplantıda 444 adet, 2016 yılı toplamda 54 toplantıda 378 adet, 2017 yılı toplamda 50 toplantıda 412 adet, 2018 yılı toplamda 52 toplantıda 396 adet, 2019 yılı toplamda 33 toplantıda 226 adet karar alındığı incelenmiş, genel olarak toplantılara Genel Sekreterin başkanlık ettiği anlaşılmıştır.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 25 inci maddesinin; “İl encümeni valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşur. Valinin

katılamadığı encümen toplantısına genel sekreter başkanlık eder.” hükmü ile Valinin görev ve yetkileri başlıklı 30 uncu maddesinin (d) fıkrasının;...İl encümenine başkanlık etmek...” hükmü dikkate alındığında Encümene Valinin başkanlık etmesi esas alınmış ve özellikle “...katılamadığı...” ibaresi kullanılarak katılamama istisnai durum olarak gözetilmiştir. Oysa uygulamada katılamama genel kural haline getirilerek kanun koyucunun iradesine uygun olmayan bir uygulama başlatılmıştır. Kanun koyucunun iradesi doğrultusunda Valinin encümen toplantılarına başkanlık etmesi hususu ihmal edilmemelidir.

55- Teftişe tabi dönemde, İl Genel Meclisinin 2013/98 sayılı kararının İl Valisince İl Genel Meclisine iade edildiği, İl Genel Meclisince yargı yoluna gidilmediği ve kararın İl Valisinin görüşü doğrultusunda revize edilerek uygulamaya konulduğu görülmüştür.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 15 inci maddesinin;

“...İl genel meclisi tarafından alınan kararların tam metni, en geç beş gün içinde valiye gönderilir. Vali, hukuka aykırı gördüğü kararları, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere il genel meclisine iade edebilir. Valiye gönderilmeyen meclis kararları yürürlüğe girmez.

Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar (...)' kesinleşir.

(İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesinin 18/1/2007 tarihli ve E.:2005/32, K.:2007/3 sayılı Kararı ile.)

Kesinleşen il genel meclisi karar özetleri toplantıyı izleyen en geç yedi gün içinde çeşitli yollarla halka duyurulur...”

Hükmü incelendiğinde hukuka aykırı görülen İl Genel Meclisi kararlarının meclise iade edilmesi bizzat Valiye tanınmış bir yetkidir.

Bundan böyle de meclisin mevzuata aykırı bulunan kararlarının 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 15 inci maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca yeniden görüşülmek üzere Meclise gönderilmesi ihmal edilmemelidir.

Stratejik Plân, Performans Planları ve Yıllık Faaliyet Raporları :

56- Teftişe tabi dönemde, İl Özel İdaresinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planının hazırlanarak İl Genel Meclisinin 10.10.2014 günlü ve 125 sayılı kararı ile onaylanarak yürürlüğe girdiği, benzer şekilde 2020-2024 dönemine ait Stratejik Planın da hazırlanarak İl Genel Meclisinin 06.09.2019 günlü ve 150 sayılı kararı ile onaylandığı, İçişleri Bakanlığına ve Kalkınma Bakanlığı Kurumsal ve Strateji Yönetim Dairesi Başkanlığına gönderildiği, internet sitesinde yayınlandığı anlaşılmıştır.

İl Özel İdaresindeki sürecin yukarıdaki belirtilen şekilde yürütülmesi, değişen Bakanlıklar ve mevzuat göz önüne alınarak uygulamanın aynı titizlikle sürdürülmesi sağlanmalıdır.

57- Bütçelere ilişkin İl Genel Meclisi kararlarında performans planları ile bütçelerin ayrı ayrı görüşüldüğü incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun “Stratejik plân ve performans plânı” başlıklı 31 inci maddesinin;

“...Vali, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plân ve programları ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yıl başından önce de yıllık performans plânı hazırlayıp il genel meclisine sunar.

...

Stratejik plân ve performans plânı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve il genel meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir...”

Hükmüne göre bütçelerin performans planlarına uygun olarak hazırlanması gerektiğinden bundan böyle de performans planlarının 5018 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin 2 nci fıkrası ve 05/07/2008 gün ve 26927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlanıp 5302 sayılı Kanunun 26/a maddesi uyarınca il encümeninde, yine 5302 sayılı Kanunun 10/a maddesi uyarınca da il genel meclisinde bütçeden önce görüşülerek karara bağlanması sağlanmalıdır.

58- Performans programı hazırlama sürecinin bütçeden önce ilgili birimlere gönderilen yazıyla başlandığı incelenmiştir.

Bundan böyle de Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin “Performans programlarının hazırlanması” başlıklı 4 üncü maddesinin 5 inci fıkrasının;

“...Kamu idarelerinin performans programını hazırlama süreci, kamu idarelerinin üst yöneticisi ve harcama yetkilileri tarafından program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin, performans hedef ve göstergelerinin, faaliyetlerin ve bunlardan sorumlu harcama birimlerinin belirlenerek, en geç Mayıs ayı sonuna kadar üst yönetici tarafından harcama birimlerine yazılı olarak duyurulmasıyla başlar...”

Hükmü uyarınca performans programı hazırlama sürecinin en geç Mayıs ayı sonuna kadar başlatılması sağlanmalıdır.

59- Performans programının İl Özel İdaresinin <http://www.nigdeozelidare.gov.tr> internet sitesinde yayımlandığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin “Performans Programının İlgili İdarelere Gönderilmesi Ve Kamuoyuna Açıklanması” başlıklı 7 nci maddesinin 5 inci fıkrasının;

“...Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin performans programları, üst yöneticileri tarafından bütçe teklifleri ile birlikte ilgili mevzuatında belirlenen tarihte yetkili organlara sunulur. Bu kurum ve idarelerin yetkili organlarında kesinleşen bütçe büyüklüklerine göre revize edilen performans programları, sosyal güvenlik kurumlarında ilgili Bakan veya üst yönetici; mahalli idarelerde ise üst yöneticiler tarafından Ocak ayı içinde kamuoyuna açıklanır...”

Hükmü uyarınca kamuoyuna açıklama internet sitesine performans programının yüklenmesi olarak düşünülmemelidir. Zira aynı Yönetmeliğin aynı maddesinin 6 ncı fıkrasının;

“...Kamuoyuna açıklanan performans programları ilgili idarelerin internet sitelerinde yayımlanır. İnternet sitesi bulunmayan idareler, performans programlarına kamuoyunun erişimini sağlamak üzere gerekli tedbirleri alırlar...”

Hükmü bu durumu açıklamakta olup performans programının Ocak ayı içinde kamuoyuna açıklanmasından sonra internet sitesine yüklenmesi hususu ihmal edilmemelidir.

60- Teftişe tabi dönemde,

a) 2011 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 24.02.2012 tarih ve 917 sayılı yazısı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 7.3.2012/21 sayılı kararı ile kabul edildiği,

b) 2012 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 26.02.2013 tarih ve 1107 sayılı yazısı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 6.3.2013/ 26 sayılı kararı ile kabul edildiği,

c) 2013 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 25.02.2013 tarih ve 1335 sayılı yazısı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 04.03.2014/34 sayılı kararı ile kabul edildiği,

d) 2014 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 25.02.2013 tarih ve 1806 sayılı yazısı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 05.03.2015/57 sayılı kararı ile kabul edildiği,

e) 2015 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 24.02.2016 tarih ve 1793 sayılı yazısı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 04.03.2016/ 58 sayılı kararı ile kabul edildiği,

f) 2016 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 22.02.2017 tarih ve 1790 sayılı yazı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 06.03.2017/ 34 sayılı kararı ile kabul edildiği,

g) 2017 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 26.02.2018 tarih ve 1981 sayılı yazısı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 07.03.2018/ 76 sayılı kararı ile kabul edildiği,

h) 2018 yılı İl Özel İdaresinin Faaliyet Raporunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 25.02.2019 tarih ve 1626 sayılı yazısı ile İl Genel Meclisine sunulduğu, İl Genel Meclisinin 08.03.2019/ 40 sayılı kararı ile kabul edildiği,

Faaliyet raporlarının Mart ayı toplantısında Vali tarafından meclise sunulduğu, meclis tarafından kabul edilen faaliyet raporlarının bir örneğinin CD ortamında İçişleri Bakanlığına gönderildiği incelenmiştir.

5302 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin;

“...Vali, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41. maddesinin 4. fıkrasında belirtilen biçimde, stratejik plan ve performans hedeflerine göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan faaliyet raporunu hazırlar. Faaliyet raporu mart ayı

toplantısında vali veya genel sekreter tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığı'na gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır..."

Hükmü uyarınca bundan sonraki yıllarda da Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanacak faaliyet raporlarının İçişleri Bakanlığının 26/06/2007 gün ve 45915 sayılı yazısı gereği her yıl en geç 20 Marta kadar, CD ortamında İçişleri Bakanlığına gönderilmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

61- Stratejik planının ve faaliyet raporlarının Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

Stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu birbiriyle bağlantılı ve birbirini tamamlayan belgelerdir. Zira Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinde performans hedefi;

"...i) Performans hedefi: Kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedefleri..."

Stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarının birbiriyle bağlantısı göz önüne alınarak üç belgenin de önceki maddelerde belirtilen eksiklikler tamamlanmak suretiyle aynı birim tarafından hazırlanması uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

D- Organlara İlişkin Ortak Hükümler :

62- Teftişe tabi dönemde, görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan İl Özel İdaresi organları veya bu organların üyelerinin kesin hükme kadar görevden uzaklaştırılmalarını gerektirici bir durumun olmadığı belirtilmiştir.

İl Özel İdaresi Kanununun 34 üncü maddesinde;

"...Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan il özel idaresi organları veya bu organların üyeleri, geçici bir önlem olarak kesin hükme kadar görevden uzaklaştırılabilir.

Görevden uzaklaştırma önlemi iki ayda bir gözden geçirilir. Devamında kamu yararı bakımından yarar görülmeyen görevden uzaklaştırma önlemi kaldırılır.

Soruşturma veya kovuşturma sebebiyle görevden uzaklaştırılan il özel idaresi organları veya bu organların üyeleri hakkında; 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre soruşturma izni verilmemesi, takipsizlik, kamu davasının düşmesi veya beraat kararı verilmesi, davanın genel af ile ortadan kaldırılması veya görevden düşürülmeyi gerektirmeyen bir suçla mahkûm olunması durumunda görevden uzaklaştırma önlemi kaldırılır..."

Denildiğinden gerek duyulduğunda buna göre hareket edilmesi sağlanmalıdır.

BÜTÇE UYGULAMASI, MAL VARLIĞININ İDARESİ VE KAYNAKLARIN KULLANIMI :**A- Bütçe ve Kesin Hesap :**

63- Niğde İl Özel İdaresinin teftişe tabi 2011–2019 yıllarına ilişkin bütçe gelir ve giderlerinin gerçekleşme oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Bütçe Gelir Gider Tahminleri

Yıllar	Bütçe Gelir	Gerçekleşen	%	Bütçe Gider Tahmini	Gerçekleşen (TL)	%
2011	25.000.000,00	25.949.000,00	103,80	25.000.000,00	23.121.499,00	92,49
2012	22.000.000,00	24.293.000,00	110,42	22.000.000,00	21.503.000,00	97,74
2013	25.000.000,00	28.016.000,00	112,06	25.000.000,00	24.933.528,53	99,73
2014	46.000.000,00	45.050.000,00	97,93	46.000.000,00	43.899.147,82	95,43
2015	60.000.000,00	60.618.000,00	101,03	60.000.000,00	57.195.069,52	95,32
2016	80.000.000,00	75.384.000,00	94,23	80.000.000,00	78.737.784,86	98,42
2017	95.000.000,00	87.951.000,00	92,58	95.000.000,00	93.097.264,17	97,99
2018	115.000.000,00	109.226.000,00	94,98	115.000.000,00	105.931.662,13	92,11

Bütçe Öz Gelir Tahminleri

Yıllar	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen	%
2011	25.000.000,00	25.949.000,00	103,80
2012	22.000.000,00	24.293.000,00	110,42
2013	25.000.000,00	28.016.000,00	112,06
2014	46.000.000,00	45.050.000,00	97,93
2015	60.000.000,00	60.618.000,00	101,03
2016	80.000.000,00	75.384.000,00	94,23
2017	95.000.000,00	87.951.000,00	92,58
2018	115.000.000,00	109.226.000,00	94,98

Tablodan da görüleceği üzere teftişe tabi dönemde Özel İdare gelir ve gider bütçe tahminleri ile gerçekleşme rakamları arasında ciddi ölçüde tutarlılık bulunduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

İl Özel İdaresi gelir ve gider bütçelerinin hazırlanması, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması için 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 44 üncü maddesi ve 10/03/2006 gün ve 26104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli

İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 5 inci maddesi bütçeyi tanımlamış olup; Gider bütçesi ile ilgili olarak Yönetmeliğin 6-10 uncu maddelerindeki, gelir bütçesi ile ilgili olarak Yönetmeliğin 11- 18 inci maddelerindeki, bütçe denkliliği ile 19 uncu maddesindeki, bütçe açığı/fazlası ile ilgili olarak 20 nci maddesindeki hükümler doğrultusunda hareket edildiği ve verilerin doğru ve vaktinde yorumlandığı, bu nedenle yukarıdaki tablolarda verilen başarı oranlarına ulaşıldığı memnuniyetle müşahade edilmiştir.

Bundan böyle de benzer titizliğin devam ettirilmesi, gelecekte yönetici olarak Mali Hizmetler Müdürlüğünde çalışması planlanan personel için vaktinde ve özenli şekilde hizmet içi eğitim verilmesi sağlanmalıdır.

64- Niğde İl Özel İdaresinin teftişe tabi yıllar itibariyle cari harcamalar, yatırım harcamaları ve transfer harcamalarının bütçe rakamlarına oranları ile kesin hesaba göre karşılaştırmaları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Bütçenin Dağılımı

Yıllar	Cari	%	Yatırım	%	Transfer	%
2011	6.035.052,00	24	15.543.435,00	62	3.421.513,00	14
2012	6.628.092,00	30	12.330.650,00	56	3.041.258,00	14
2013	7.669.935,00	30	14.277.113,00	57	3.052.952,00	13
2014	13.904.694,00	30	28.284.347,00	61	3.810.959,00	9
2015	11.147.494,00	19	43.596.004,00	73	5.256.502,00	8
2016	17.985.887,00	22	55.070.309,00	69	6.943.804,00	9
2017	21.738.656,00	23	65.057.343,00	69	8.204.001,00	8
2018	26.058.642,00	23	77.819.357,00	68	11.122.001,00	9
2019	25.332.252,00	25	63.425.001,00	63	11.242.747,00	12

Kesin Hesaba Göre Dağılım

Yıllar	Cari	%	Yatırım	%	Transfer	%
2011	5.073.368,33	22	15.675.266,52	68	2.372.864,15	10
2012	4.532.290,72	21	14.585.547,35	67	2.385.161,93	12
2013	6.219.596,13	24	15.613.435,47	62	3.100.496,93	14
2014	14.205.596,33	32	26.099.393,73	59	3.594.157,76	9
2015	11.847.424,54	20	40.689.213,64	71	4.658.431,34	9
2016	15.639.172,93	19	56.201.781,43	71	6.896.830,50	10
2017	20.040.388,01	21	64.259.462,68	69	8.797.413,48	10
2018	27.843.167,28	26	67.322.713,12	63	10.765.781,73	11

Yukarıdaki tablolarda, teftişe tabi yıllarda tüm harcama kalemlerinde artışın olduğunun görüldüğü, özellikle 2017 ve 2018 yıllarında ciddi bir artış olduğu, bunun temel nedeninin İller bankası paylarında, öz gelirlerdeki ve faiz gelirlerindeki artıştan kaynaklandığı,

Tüm gider kalemlerinin öngörülenden az gerçekleştiği, teftişe tabi yıllarda yatırımlar açısından bütçe gerçekleşmesinin birbirine yakın oranlarda olduğu, 2017 yılında öngörülenden fazla yatırım harcaması yapıldığı, bu nedenle İl Genel Meclisi kararı ile ödenek aktarımına gidildiği,

Bazı yıllar yatırım harcamalarında gerçekleşme oranının düşük kaldığı, bazı yıllarda ise tahminin üstünde bir oranda gerçekleşme yaşandığı, bunun nedeninin bazı projelerin iptal edilmesi, kamulaştırma gibi sorunlar nedeniyle ertesi yıla ertelenmesinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

Kaynakların verimli kullanılmasının temel göstergelerinden birisi de, toplam giderler içinde yıllar itibarıyla anormal oranlarda artış yaşanmaması olarak değerlendirilmiştir.

2014 yılındaki cari giderin %32 oranına çıkma sebebinin, kapatılan Belediyelerden aktarılan personelin ücret ödemelerinden kaynaklanan artış olduğu, takip eden yıllarda, bu personelin havuza düşmesi ve diğer kurumlara yerleştirilmesi neticesinde cari giderin normal seyrine döndüğü görülmüş ve ifade edilmiştir.

Niğde Valiliği İl Özel İdaresinin cari gider oranının düşük miktarlarda kalmasındaki temel sebeplerin, norm kadronun yaklaşık %40'ının boş tutulmasından, kurum araçlarına çip takılması sonucunda tasarruf sağlanmasından, ayrıca güneş enerjisi sistemine geçilerek enerji tasarrufu yapılmasından ve iş makinesi parkında bulunan araçların yenilenerek bakım onarım maliyetinden tasarruf edilmesinden kaynaklandığı müşahade edilmiştir.

Cari giderlerin azaltılması yönünde alınan tedbirlerin sürdürülmesi ve mümkünse yeni tedbirler üretilmesi sağlanmalıdır.

65- Teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresine ait cari giderlerin kendi içinde dağılımına ilişkin tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Yıllar	Gerçekleşen Cari	Ücret	Yolluk	Temsil	Kırtasiye	Demirbaş	Tüketim ve Diğer
2011	5.073.368,33	2.189.875,74	11.366,95	81.801,40	17.778,13	117.819,51	2.654.726,60
2012	4.532.290,72	3.382.822,31	20.636,92	72.497,00	27.800,01	67.454,00	961.080,48
2013	6.219.596,13	1.498.986,11	47.445,94	91.162,97	47.326,66	394.832,68	4.139.841,77
2014	14.205.596,33	6.334.527,13	130.219,74	137.242,29	50.179,75	220.549,09	7.332.878,30
2015	11.847.424,54	4.657.313,23	52.477,57	114.117,77	69.045,80	177.443,99	6.777.026,18
2016	15.639.172,93	4.391.637,26	45.896,30	83.824,98	51.932,78	156.203,59	10.909.678,02
2017	20.040.388,01	5.026.201,95	34.720,25	160.314,28	61.344,14	182.356,19	14.575.451,20
2018	27.843.167,28	8.114.748,67	63.397,28	312.750,20	81.895,79	194.971,36	19.075.403,98

Cari giderler içerisinde ücret, temsil ağırlama ve demirbaş alım (cari gider niteliğinde) giderlerinin harcamalar içinde önemli kalemi oluşturduğu incelenmiştir.

Cari giderler içerisindeki yüksek rakamların enflasyondan kaynaklandığı, genelde gider kalemlerinin ihtiyaç dışına çıkmadığı ve yıllara sari olarak sadece teknolojik boyutta gerçekleşen harcamalarda artış görüldüğü,

5286 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatının kadro ve pozisyonları, personeli, tüm varlıkları, araç, gereç ve taşınırları ile bu Genel Müdürlük adına kayıtlı olan taşınmazları ve hizmet binalarının İl Özel İdarelerine devredilmesi sonrasında çalışan personel sayısının norm kadroya yaklaştığı, teftiş tarihi itibarıyla norm kadro fazlası işçi bulunmadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Diğer yandan ülke genelinde yaşanmakta olan ekonomik problemler nedeniyle 2019 yatırımlarının da sınırlanmasının kaçınılmaz olduğu, bu nedenle önümüzdeki yıllarda bütçe imkânlarının hem gelir ve hem de gider açısından daha da azalabileceği ihtimal dahilindedir. Dolayısıyla bütçe kaynaklarının kullanılmasında daha hassas davranılması ve kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılması gerekecektir. İl Özel İdaresinin varlık sebebinin, esas olarak eğitim, yol, sağlıklı içme suyu gibi hizmetler götürülmesi olduğu dikkate alınarak, cari giderlerin bütçe içinde oransal miktarının azaltılmasına yönelik tedbirler alınması sağlanmalı, gerek il özel idaresinin tüm organları ve gerekse özel idare kaynaklarını kullanan diğer kamu kurum ve kuruluşlarının karar ve uygulamalarında, kaynakların etkin ve verimli kullanılması ile tasarruf ilkeleri daima göz önünde bulundurulmalıdır.

66- Teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresine ait yatırım giderlerinin eğitim, yol ve su gibi alanlara göre dağılımına ilişkin tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Yıllar	Gerçekleşen Yatırım	Okul Yapım,	Yol Bakım	İçme Suyu	Kültür ve Diğer	Diğer
2011	15.675.266,52	2.462.550,56	2.199.551,03	396.157,00	151.388,00	10.465.619,93
2012	14.585.547,35	2.675.170,78	915.608,17	815.239,00	218.000,00	9.961.529,40
2013	15.613.435,47	3.560.352,07	1.656.469,05	1.103.973,16	62.090,00	9.230.551,19
2014	26.099.393,73	3.256.143,76	8.039.986,04	2.128.947,88	13.525,00	12.660.791,05
2015	40.689.213,64	4.536.250,36	8.646.220,95	5.404.300,30	223.116,00	21.879.326,03
2016	56.201.781,43	5.982.511,42	7.726.917,86	7.773.356,66	609.065,00	34.109.930,49
2017	64.259.462,68	13.205.102,89	6.881.050,20	15.298.792,58	190.268,00	28.684.183,01
2018	67.322.713,12	11.005.687,35	8.210.542,45	15.793.650,17	184.670,00	32.128.163,15

Tablodan, yatırım giderleri arasında en fazla payın “Diğer” başlığı altında kanalizasyon, yeni tesis yapımı, yeraltı oyma depoları yapımı, güneş enerji sistemi yapımı, tarımsal sulama tesislerinin yapımı gibi kalemler ile okul yapım, bakım ve onarım giderleri ve içme suyu giderlerinde olduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, Özel idare kaynaklarının Kültür ve Diğer Sosyal İşlerde kullanım oranının çok düşük olduğu, yöresel olarak tarihi camiler ve kiliselerin yoğun bulunduğu Niğde ilinde, aktif tarihi kazılarının devam ettiği, bu anlamda, yapılacak planlama ile tarihi ve kültür özelliği taşıyan değerlere daha fazla yardım ve yatırım yapılmasının, Niğde Valiliğinin gündeminde olan Niğde ilini turistik amaçlı geliştirecek projelere de alt yapı sağlayacağı göz önünde bulundurularak bu anlamda da bütçeleme yapılması sağlanmalıdır.

67- Teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresine ait transfer giderlerinin kendi içinde dağılımına ilişkin tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Yıllar	Gerçekleşen Transfer	Cari	Sermaye
--------	----------------------	------	---------

2011	2.372.864,15	156.493,56	2.216.370,59
2012	2.385.161,93	305.072,43	2.080.089,50
2013	3.100.496,93-TL	420.617,37	2.679.879,56
2014	3.594.157,76-TL	506.242,45	3.087.915,31
2015	4.658.431,34-TL	281.055,08	4.377.376,26
2016	6.896.830,50-TL	511.942,60	6.384.887,90
2017	8.797.413,48-TL	1.982.151,35	6.815.262,13
2018	10765.781,73-TL	1.829.952,23	8.935.829,50

Tablodan da anlaşılabacağı üzere cari transfer harcamalarının sermaye transferlerinin altında kaldığı, yapılan işlemin doğru ve mantıklı olduğu, böylece üretilen hizmet ve yatırımların geliştirildiği memnuniyetle müşahade edilmiştir.

68- Teftişe tabi dönemde İl Özel İdaresine ait öz gelirler ile kanuni paylar ve merkezden gönderilen paraların karşılaştırılmasına ilişkin tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Yıllar	Öz Gelir	%	Kanuni Pay	%	Diğer Gelirler	%
2011	10.231.240,96	11	15.717.759,04	16	67.037.568,78	72
2012	6.838.658,51	9	17.454.341,49	23	48.850.443,32	66
2013	7.652.843,64	5	20.363.156,36	15	102.712.716,24	78
2014	12.203.336,74	10	32.846.663,26	28	70.367.778,91	60
2015	12.448.956,46	7	48.169.043,54	27	114.624.246,23	65
2016	27.363.901,33	16	48.020.098,67	29	85.620.967,77	53
2017	31.383.800,32	16	56.567.199,66	30	98.614.507,00	52
2018	29.186.077,27	10	80.039.922,73	30	156.332.329,00	58

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, özellikle 2014 yılından itibaren İl Özel İdaresi öz gelirlerinde artış yaşanmaya başladığı, bu durumun öncelikli gerekçesinin, 2014 yılında yaklaşık 400 parça gayrimenkule sahip iken, 6360 sayılı kanun ile kapatılan 23 Belediyenin gayrimenkul varlıklarının İl Özel İdaresine aktarılması üzerine, gerek görülen miktarda gayrimenkulün satışı ve kiralanması neticesinde gelir artışı sağlandığı, bununla birlikte eş zamanlı olarak yapılan çalışmalar neticesinde inşa ettirilen öğrenci yurtlarından elde edilen kira gelirlerinin de bu artışa katkıda bulunduğu, teftiş tarihi itibarıyla Niğde İl Özel İdaresinin temel öz kaynaklarının yukarıda yer verilen gayrimenkul varlığı ve yurt gelirlerine ilave olarak uzun yıllar İl Özel İdaresinin tek gelir kaynağı olan Çiftahan Kaplıcalarının iyileştirilmesi neticesinde ayrıca ek gelire kavuşulduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Teftiş tarihi itibarıyla toplamda yaklaşık 2800 civarı gayrimenkule sahip olan Niğde İl Özel İdaresinin bu varlığını da değerlendirerek öz gelirlerini daha da artırmak için çalışmalar yapması tavsiyeye değer görülmüştür.

69- Teftişe tabi dönemde İl Özel İdaresine ait çeşitli gelirlerin tahakkuk ve tahsilât oranlarına ilişkin tablolar aşağıya çıkarılmıştır.

Genel Tahakkuk Tahsilat Oranı

Yıllar	Tahakkuk	Tahsilat	%
2011	22.441.198,00	21.767.963,00	97
2012	21.782.415,00	21.346.767,00	98
2013	27.385.263,00	26.016.000,00	95
2014	43.663.272,00	41.916.742,00	96
2015	58.792.632,00	55.265.076,00	94
2016	64.718.474,00	63.424.373,00	98
2017	80.486.153,00	78.071.569,00	97
2018	97.568.041,00	94.641.000,00	97

İl Özel İdaresi tahakkuklarının tahsilatının genel olarak %95 seviyelerinin üzerinde bulunduğu memnuniyetle müşahade edilmiştir.

Öz Gelirler içerisinde, kira ve harç tahakkuk, tahsilât oranlarının detayları da aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Kiraların Tahakkuk Tahsilât Oranları

Yıllar	Tahakkuk	Tahsilat	%
2011	2.081.978,64	1.786.637,00	85,81
2012	1.849.553,00	1.812.648,00	98,00
2013	1.970.603,00	2.508.211,00	127,28
2014	2.320.548,00	1.911.836,00	82,39
2015	3.066.216,00	2.834.235,00	92,43
2016	4.872.137,00	4.400.464,00	90,32
2017	5.063.022,00	4.779.504,00	94,40
2018	8.686.548,17	5.583.277,00	64,28

2013 yılında kira tahakkukunun tahsilat oranının %127,28 seviyesine çıkma sebebinin, önceki yıllardan kalan tahsilatın gerçekleştirilmesi olduğu, bununla beraber 2018 yılında %64,28 oranında kalmasının sebebinin, İl Özel İdaresinin öz gelirlerinde ana başlıklarından biri olan Çiftehane Köyünde bulunan müstemilatına ait kira gelirinin tahsil edilememesi olduğu, bununla birlikte idarece yargı yoluna gidildiği ve yapılabilecek başkaca bir işlem kalmadığı, tahsilatı müteakip söz konusu oranın gene %95'lerin üzerine çıkacağı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Cezaların Tahakkuk Tahsilât Oranları

Yıllar	Ceza Miktarı	Tahsilat	%
2011	47.158,05	41.499,48	88
2012	684.551,00	226.606,36	33
2013	1.089.000,00	947.274,36	86
2014	240.211,00	233.211,20	97
2015	451.013,31	434.013,31	96
2016	1.327.496,35	1.321.833,21	99
2017	708.078,93	693.840,00	97
2018	719.797,23	619.027,95	86

Tabloların incelenmesinden teftişe tabi dönemde 2012 yılında tahsilat oranının düşük olduğu görülmekle birlikte, yetkilileri ile yapılan görüşmede, anılan tarihte Narlıgöl mevkiinde turistik amaçlı yapılan bir otel için kaçak yapı sınıfında kaldığından dolayı tahakkuk ettirilen cezayı, firmanın ödemekten imtina ettiği, idarece yargı yoluna gidildiği, yargı kararı çerçevesinde cezanın kesinleştiği, yasal faiziyle birlikte yargı kararı doğrultusunda peyderpey tahsil edilebildiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Encümen tarafından verilen idari para cezalarının düzenli olarak Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirildiği anlaşılmıştır.

70- Üst yönetici (Vali) tarafından yıllar itibariyle ödeneklerin kullanımına ilişkin olarak, İl Özel İdaresi Mali Hizmetler Müdürlüğüne hazırlanan “Bütçe Ödeneklerinin Kullanımına Ait Ayrıntılı Harcama Programı”nın İl Valisince incelenmesi, gerek görülürse yapılan değişiklikleri müteakip onaylanması şeklinde ilkelerin tespit edildiği incelenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Ödenek kullanımı” başlıklı 35 inci maddesinin 1 inci fıkrasının;

“...Hizmetlerin önceliği ve mevcut nakit durumu gibi gerekçelerle ayrıntılı harcama ve finansman programları gözetilerek, mali hizmetler biriminin görüşleri alınarak üst yönetici tarafından ödenek kullanımına ilişkin ilkeler belirlenebilir...”

Hükmü dikkate alındığında Yönetmelikte kullanılan ibare, emredici olmayıp takdire bırakıcı nitelikte ise de; bilindiği gibi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8 inci maddesinde;

“..Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır...”

Hükmü mevcuttur.

5302 İl Özel İdaresi Kanununun “Valinin görev ve yetkileri” başlıklı 30 uncu maddesinin (a) bendi uyarınca İl Özel İdaresi teşkilâtının en üst amiri olarak İl Özel İdaresi teşkilâtını sevk ve idare etmek, İl Özel İdaresinin hak ve menfaatlerini korumak Valinin görevleri arasındadır. Yine 5302 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin son fıkrasında; **“...Vali ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur...”** hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinin açıkça ortaya koyduğu sorumluluğun gereklerinin etkin, saydam ve verimli bir şekilde ortaya konulabilmesi, önceden belirlenmiş bazı prensiplerin varlığı ile yakından alakalı olduğundan uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

B- Mal Varlığının İdaresi :

71- Teftişe tabi dönemde İl Özel İdaresi bütçesinden Köylere Hizmet Götürme Birliklerine yapılan yardımlara ilişkin tablo aşağıya çıkarılmıştır.

İLÇELER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	TOPLAM
Merkez	500.000	598.140	911.957	600.000	469.463	895.730	900.000	1.200.000	6.075.290
Altunhisar	129.275	140.000	135.000	225.000	330.000	470.000	495.000	620.000	2.544.275
Bor	477.105	207.332	282.077	458.170	650.000	942.050	860.000	930.000	4.806.734
Çamardı	340.151	239.114	213.083	394.390	380.000	640.000	675.000	840.000	3.327.348
Çiftlik	219.959	94.419	153.346	325.500	330.000	570.000	615.000	865.000	3.173.224
Ulukışla	159.094	371.869	176.623	493.972	530.000	650.000	780.000	775.000	3.396.558
TOPLAM	1.825.584	1.650.874	1.872.086	2.102.642	2.689.463	4.167.780	4.325.000	5.230.000	23.863.429

İlçelerin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine köy sayısı ve nüfusun yanında ihtiyaç durumu esas alınarak dağılım yapıldığı beyan edilmiştir.

11/06/2005 gün ve 25842 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Hakkında Kanunun amacı, mahalli idare birliklerinin hukuki statüsü, kuruluşu, organları, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir. İl merkezi ile ilçelerin tamamında kurulu bulunan Köylere Hizmet Götürme Birlikleri 5355 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

Anılan Kanunun 18 inci maddesinin 1 inci fıkrasında,

“...İlçelerde, tarım ürünlerinin pazarlanması hariç olmak üzere, yol, su, kanalizasyon ve benzeri altyapı tesisleri ile köylere ait diğer hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak, bizzat yapmak, yaptırmak ve kırsal kalkınmayı sağlamak üzere, tüm köylerin iştiraki ile o ilçenin adını taşıyan, köylere hizmet götürme birliği kurulabilir. Bakanlar Kurulu, bu konuda genel izin vermeye yetkilidir...”

Yine aynı maddenin 3 üncü fıkrasında;

“...Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılabilecek ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir...”

Denilerek İl Özel İdareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının, köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işlerini aralarında yapacakları anlaşmalara göre köylere hizmet götürme birlikleri aracılığı ile gerçekleştirebilecekleri, bu durumda gerekli kaynağın birliklere aktarılacağı ve söz konusu işin birliğin tabi olduğu esas ve usullere göre sonuçlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yine aynı Kanunun 18 inci maddesinin 5 inci fıkrasında ise;

“...İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, köylere hizmet götürme birliklerinin sunacağı yatırım plânı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır...”

Hükmü bulunmaktadır. Dolayısıyla Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin sunacakları yatırım planları, yıllık çalışma programları ve uygulama projeleri esas alınarak İl Özel İdare gelirlerinden aktarma yapılabilecektir.

Dolayısıyla İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliklerine, ilçelerin köy sayısı yanında, uygulama projesi ile birlikte sunulan yatırım planı ve yıllık çalışma programları esas alınarak kaynak aktarılması, böylece birliklerin planlı ve projeli faaliyetlere yönlendirilmesinin teşvik edilmesi sağlanmalıdır.

72- Belediye mücavir alan sınırları dışındaki köylerde bulunan hazine taşınmazlarının satış bedellerinin tahsil edilen kısmının % 25'inin İl Özel İdaresi payı olarak İl Özel İdare hesaplarına aktarılması ile ilgili olarak, 2011 yılında 31.587,00-TL, 2012 yılında 68.069,00-TL, 2013 yılında 82.223,00-TL, 2014 yılında 549.949,00-TL, 2015 yılında 670.188,66-TL, 2016 yılında 1.462.333,33-TL, 2017 yılında 1.667.000,00-TL ve 2018 yılında 2.174.333,33-TL olmak üzere toplam 6.705.683,32-TL'nin İl Özel İdaresine aktarıldığı, bunun toplam 5.029.262,50-TL'sinin İl Özel İdaresinin payı, 1.676.420,82-TL'sinin köy payları olduğu, köy payları ile ilgili olarak köylerin talepte bulunmadıkları, alınan payların İl Özel İdaresinde yapılan çalışmalar neticesinde alınan kararlar çerçevesinde, ihtiyacı olan köye yatırım olarak aktarıldığı görülmüş ve ifade edilmiştir. Detaylar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Toplam Yatan Para	İl Özel	Köy	Köylere Verilen	Emanet
2011	31.587,00	23.690,25	7.896,75		
2012	68.069,00	51.051,75	17.017,25		
2013	82.223,00	61.667,25	20.555,75		
2014	549.949,00	412.461,75	137.487,25		
2015	670.188,66	502.641,50	167.547,16		
2016	1.462.333,33	1.096.750,00	365.583,33		
2017	1.667.000,00	1.250.250,00	416.750,00		
2018	2.174.333,33	1.630.750,00	543.583,33		
Toplam	6.705.683,32	5.029.262,50	1.676.420,82		

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4916 Sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile değişik 5 inci maddesi gereğince; belediye mücavir alan sınırları dışındaki köylerde bulunan hazine taşınmazlarının satış bedellerinin tahsil edilen kısmından İl Özel İdarelerine %25 oranında pay verilmesi, bu payların tahsilini takip eden ayın 20'sine kadar İl Özel İdare hesaplarına aktarılması, İl Özel İdaresine aktarılan payların 1/4'ünün ilgili köy tüzel kişiliğine ödenmesi ve kalanının da diğer köylere götürülecek hizmetlerde kullanılması gerektiğinden, belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki köylerde bulunan hazine taşınmazlarının satışının yakından takip edilmesi ve İl Özel İdaresine aktarılan payların 1/4'ünün ilgili köy tüzel kişilikleri hesabına aktarılması sağlanmalıdır.

73- Teftişe tabi dönem içinde İl Özel İdare bütçesinden dernek ve vakıflara herhangi bir aktarma yapılmadığı incelenmiştir.

Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları İle İlişkilerine Dair 5072 sayılı Kanunun “Temel İlkeler” bölümünün 2 nci maddesinin (g) fıkrasının “*...Kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinden bu kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara ödenek, yardım veya herhangi bir kaynak aktarılamaz...*” hükmü ile ayrıca çeşitli tarihlerde yayımlanan Başbakanlık Genelgelerinin “*...İl Özel İdareleri bünyelerinde teşkil edilmiş olanlar dahil, hiçbir vakıf, dernek veya kulübe bağış yardım yapmayacaklardır...*” hükümleri uyarınca, teftişe tabi dönemde gösterilen titizliğin, bundan böyle de devam ettirilmesi sağlanmalıdır.

74-Niğde İl Özel İdaresinin bünyesinde İl Özel İdaresi Personel A.Ş bulunduğ, (2) adet birlik iştiraki ile (1) adet organize sanayi bölgesi iştiraki olduğ incelenmiş, teftişe tabi dönemde Niğde Bor Karma Organize Sanayi Bölgesine; 2011 yılında 100.711,34-TL, 2015 yılında 258.747,25-TL. aktarıldığı, Niğde Mahalli İdareler Halıcılık, El Sanatları Geliştirme Yayma Birliğine; 2011 yılında 17.885,75-TL, 2012 yılında 21.359,00-TL., 2013 yılında 24.293,00-TL., 2014 yılında 28.160,00-TL, 2015 yılında 43.067,97-TL, 2016 yılında 60.000,00-TL, 2017 yılında 63.000,00-TL ve 2018 yılında 65.000,00-TL. aktarıldığı, Vilayetler Hizmet Birliğine 2011 yılında 210.000,00-TL, 2012 yılında 220.000,00-TL, 2013 yılında 250.000,00-TL, 2014 yılında 281.630,00-TL, 2015 yılında 400.000-TL, 2016 yılında 500.000,00-TL , 2017 yılında 600.000,00-TL ve 2018 yılında 800.000,00 TL aktarıldığı görülmüş, aktarılan paraların mevzuata aykırı olmadığını anlaşılmıştır.

75- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 nci maddesi gereğince çıkarılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca oluşturulan İl Özel İdaresi Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanuni Pay Hesabına 2011 yılında 105.949,81-TL, 2012 yılında 107.251,61-TL, 2013 yılında 83.823,34-TL, 2014 yılında 186.960,97-TL, 2015 yılında 2.749.861,96-TL, 2016 yılında 441.229,38-TL, 2017 yılında 170.606,63-TL, 2018 yılında 192.323,88-TL ve 2011-2018 yılları arasında katkı payından elde edilen (nema vb.) gelirler 876.051,23-TL olmak üzere toplam aktarılan 4.914.058,81-TL olduğ incelenmiş,

Teftişe tabi dönemde Kültür Varlıkları Katkı Payı hesabından İl Özel İdaresi tarafından kamulaştırma giderleri için 52.000,00-TL, Cullaz Sokağı 19 Parsel (Göncü Konağı) Röleve, Restütisyon ve Restorasyon Proje işi için 49.200,00-TL, Cullaz Sokağı 20 Parsel Röleve, Restütisyon ve Restorasyon Proje işi için 19.000,00-TL, Altunhisar Osman Gözcü Konağı Proje İş i için 19.648,00-TL, Bor Orta Mah. 4 Parsel Ermeni Kilisesi Röleve, Restütisyon ve Restorasyon Proje işi için 83.000,00-TL, Bor Orta Mah. 4 Parsel Ermeni Kilisesi Röleve, Restütisyon ve Restorasyon iş i için 141.567,00-TL, Ulukışla Köyü Yeşil Cami, Fertek Cami, Fertek Hamamı ve Hançerli Cami Röleve, Restütisyon ve Restorasyon Proje işi için 324.995,00-TL, Hasaköy Kilisesi, Hasaköy Rum Okulu, Yeşilburç Cami ve Uluğaç Rum Okulu Röleve, Restütisyon ve Restorasyon Proje işi için 289.203,00-TL olmak üzere toplam yapılan harcamanın 1.078.613,00-TL olduğ,

İl genelindeki (29) belediyenin kesin hesaplarının bildirilmesi için yazışmalar yapıldığı ve 2018 yılı dahil bütün Belediyelerin kesin hesap cetvellerini gönderdiği, gönderilen hesap cetvellerine göre idarenin gecikme zammı hesaplayarak belediyelere 2018 yılı dahil geçmiş borçları ile mevcut durum itibariyle hangi belediyenin ne kadar Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payı borcu olduğunun bildirildiği görülmüş ve belediyelerin borçlarını yatırmaları istenmiş aksi taktirde borcunu ödemeyen belediyelerle ilgili, idarenin İller Bankasına borcun kaynaktan kesilmesi için yazı yazılacağı belirtilmiş olup yapılan yazışmalar Müfettişliğimize ibraz edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 inci maddesinde; Belediyelerin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı" tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği,

Tahsil edilen miktarın, İl Özel İdaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanacağı, bu miktarın, belediyelerce kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılacağı ve bu payın valinin denetiminde kullanılacağı,

Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar İl Özel İdarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği, tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde İl Özel İdarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği,

Belediye başkanlarının, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan İl Özel İdarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlü oldukları, ödenmeyen payların, ilgili İl Özel İdaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden Özel İdareye gönderileceği,

Hüküm altına alınmış, 13/04/2005 gün ve 25785 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik ile de söz konusu payların kullanım esasları belirlenmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 nci maddesine eklenen fıkralara istinaden, belediyelerin görev alanlarında kalan taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla emlak vergisinin yüzde %10 u oranında tarh, tahakkuk ve tahsil edilecek taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının uygulamasının, 13/04/2005 gün ve 25785 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik hükümlerine göre yapılması, bizzat Belediye Başkanlarının, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan İl Özel İdarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlü olduğunun unutulmaması, Belediye Kesin Hesap Cetvellerine göre tahakkuk eden Emlak Vergisinin %10'ları tutarlarından İl Özel İdaresi hesaplarına yatırılmamış olanlarının İller Bankasındaki paylarından tahsil edilmesi için işlem başlatılması sağlanmalı,

Bahse konu taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payları yine belediyeler tarafından yapılacak projelerde değerlendirileceğinden, kültür mirasımızın korunmasına katkıda bulunma amacıyla oluşturulan katkı paylarının eksiksiz olarak İl Özel İdaresine aktararak belediyelerin taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla projeler hazırlaması ve hazırlanan projelerin söz konusu katkı payı hesabından karşılanması için özellikle taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının yoğun olduğu Belediyelerin teşvik edilmesi ve desteklenmesi için tedbirler alınmalıdır.

76- 2863 sayılı Kültür Varlıklarını Koruma Kanununun 10 uncu maddesi ile bu Kanuna dayanılarak çıkarılan ve 11/06/2005 gün ve 25842 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Koruma, Uygulama ve Denetim Büroları, Proje Büroları İle Eğitim Birimlerinin Kuruluş, İzin, Çalışma Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmelik hükümleri gereğince, Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu (KUDEB) oluşturulduğu, KUDEB görevlerinin İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, gerekli ve yeterli miktarda personel görevlendirildiği ve aktif halde hizmet verdiği görülmüştür.

Koruma, Uygulama Ve Denetim Büroları, Proje Büroları İle Eğitim Birimlerinin Kuruluş, İzin, Çalışma Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin 7. Maddesinde yer verilen denetim görevinin ifası için, Niğde ili genelinde tek KUDEB'in İl Özel İdaresinde bulunması sebebiyle, birim görevlilerince hazırlanacak denetim programı çerçevesinde düzenli olarak denetlemelerini gerçekleştirmesi, İl Özel İdaresince yeterli araç desteğinin verilmesi sağlanmalıdır.

C- Kaynakların Kullanımı :

77- Teftiş tarihi itibarıyla; Niğde ili genelinde (5) adet ilçe ve (22) belde belediyesi olmak üzere toplam (28) adet belediye, (131) köy bulunduğu,

İl Özel İdaresinin hizmet alanı olan köy ve bu köylere bağlı mahallelerde;

(1796) km asfalt yol, (59) km 1. derece, (270) km 2. derece olmak üzere toplam (329) km Stabilize yol,

Toplam (1041) metre uzunluğunda (139) adet köprü bulunduğu,

Toplam yol ağının %85'inin asfalt, %15'ünün ise stabilize kaplamalı yol olduğu,

(131) köy ve bağlı (18) ünitenin içme suyunun yeterli olduğu,

(131) köy ve bağlı (15) ünite de kanalizasyon tesisi bulunduğu,

(170) adet yerüstü sulama, (24) adet yer altı sulama, (12) adet mal ve hizmet alımı ve (35) adet gölet projeleri ile toplam (18.911) hektar arazinin sulandığı,

Tarımsal hizmetler alanlarında doğrudan temin 22-d ile (51) adet hizmet, yapım ve mal alımı yapıldığı,

Toprak ve Su Tahlil Laboratuvarına 22-d/22-a/21-f ile (28) adet hizmet, yapım ve mal alımı yapıldığı,

Toprak ve Su Tahlil Laboratuvarında (15.838) adet toprak analizi, (567) adet sulama suyu analizi yapıldığı,

Teftişe tabi dönemde İl Özel İdaresi kaynakları ile;

(1847) km asfalt ve (1067) km stabilize yol yapıldığı,

(18.911) hektar sahanın sulandığı sulama projesi yapıldığı,

Köylerde meydana gelebilecek yangınlara müdahale için Merkez İlçe Köylerine Hizmet Götürme Birliği aracılığıyla 6 adet '**24 Metre Hidrolik Merdivenli İtfaiye Aracı**' satın alındığı ve protokol ile Kaymakamlıklara devredildiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Yukarıdaki verilerin ilgili müdürlerle birlikte değerlendirilmesinde;

Su ve Kanal Hizmetleri bünyesinde yürütülen özellikle bakım onarım işlerinde personel ihtiyacının fazlaca hissedildiği, su bakım ve onarım işleri için 5 ilçe ve 1 merkez

ilçeye bağlı su ve kanalizasyon bakım onarımı ve yeni binalara su ve kanalizasyon çekilmesi hizmetleri için 4 adet ayrı ekip kurulduğu toplam 13 personelin görevlendirilebildiği, klor cihazı arızası için 1 motopomp ve elektrik ustası görevlendirdiği,

Tarımsal Hizmetler tarafından küçük sulama işlerinin yürütüldüğü, kapalı sistem sulama işlerinin yapıldığı, 2018 yılında 26 adet kapalı sistem sulama kurularak köye devrinin yapıldığı, tüm bu işlerin ihale ile gerçekleştirildiği, ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Kaynakların daha verimli kullanılması açısından hizmet birimlerinin geleceğe yönelik insan gücü ve makine parkı ihtiyacının belirlenmesi, raporlanması ve bütçe imkanları çerçevesinde karşılanması sağlanmalıdır.

78- Teftişe tabi dönemde köylere götürülen hizmetlerle ilgili olarak toplam **482.749.629,69-TL** ödenek ayrıldığı, söz konusu projeler için teftiş tarihi itibarıyla **476.255.419,00 TL** ödeme yapıldığı, fiziksel gerçekleşmenin ortalama olarak **89,83**, parasal gerçekleşmenin ise **99,37** olduğu incelenmiş detaylar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

S.N .	İşin Adı	Proje Adedi/km	Uygulanan Proje	Ödenegi (TL)	Yapılan Ödeme (TL)	Gerçekleşme %	
						Fiziksel	Parasal
1	Asfalt Bakım Onarım	14.368 Km	10.729 Km	34.748.283,00	34.748.283,00	75	100
2	Asfalt Yapım	2.982 Km.	1.988 Km	182.495.779,97	182.495.779,97	67	100
3	İçmesuyu deposu yapım	24 adet	24 adet	7.276.037	7.276.037	100	100
4	Kanalizasyon	110 adet	110 adet	17.103,96	17.103,96	100	100
5	Ferdi	--	--	--	--	--	--
6	Tarımsal	241 adet	241 adet	171.989.517,46	165.495.307,06	97,00	96,22
7	İnşaat bakım ve onarım					100	100
Genel Toplam		-	-		476.255.419,00	89,83	99,37

İş veriminin artırılması ve yüklenicilerin yanlış yollara tevessül etmelerinin önlenmesi açısından parasal ve fiziksel gerçekleşme oranlarının paralel seyretmesi için gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

79- Teftiş tarihi itibarıyla İl Özel İdaresi ve genel bütçe ödenekleri ile eğitim hizmetlerine;

2011 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 2.462.550,56-TL, genel bütçeden 21.615.870,00 -TL olmak üzere toplam 24.078.420,56-TL harcama yapıldığı,

2012 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 2.675.170,78-TL, genel bütçeden 19.100.446,00-TL olmak üzere toplam 21.775.616,78-TL harcama yapıldığı,

2013 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 3.560.352,07-TL, genel bütçeden 38.050.843,00-TL olmak üzere toplam 41.611.195,07-TL harcama yapıldığı,

2014 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 3.256.143,76-TL, genel bütçeden 14.839.830,00-TL olmak üzere toplam 18.095.973,76-TL harcama yapıldığı,

2015 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 4.536.250,36 -TL, genel bütçeden 28.666.968,00-TL olmak üzere toplam 33.203.218,36-TL harcama yapıldığı,

2016 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 5.982.511,42-TL, genel bütçeden 18.875.506,00-TL olmak üzere toplam 24.858.017,42-TL harcama yapıldığı,

2017 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 13.205.102,89-TL, genel bütçeden 11.605.166,00-TL olmak üzere toplam 24.810.268,89-TL harcama yapıldığı,

2018 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 11.005.687,35-TL, genel bütçeden 32.492.808,00-TL olmak üzere toplam 43.498.495,35-TL harcama yapıldığı görülmüştür.

Eğitim hizmetleri ödeneklerinden yatırımlara ayrılan oran ve miktarlardaki artışa paralel olarak başarı seviyesinin de arttığı değerlendirildiğinden, eğitimde niteliğin artırılması için çalışmaların devam ettirilmesi sağlanmalıdır.

80- Teftiş tarihi itibarıyla İl Özel İdaresi ve genel bütçe ödenekleri ile sağlık hizmetlerine;

2011 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 355.122,00-TL, genel bütçeden 395.798,00-TL olmak üzere toplam 750.920,00-TL harcama yapıldığı,

2012 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 822.190,00-TL, genel bütçeden 699.716,00-TL olmak üzere toplam 1.521.906,00-TL harcama yapıldığı,

2013 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 239.219,00-TL, genel bütçeden 2.253.057,00-TL olmak üzere toplam 2.492.276,00-TL harcama yapıldığı,

2014 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 118.684,00-TL, genel bütçeden 1.049.755,00-TL olmak üzere toplam 1.168.439,00-TL harcama yapıldığı,

2015 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 29.500,00-TL, genel bütçeden 4.359.108,00-TL olmak üzere toplam 4.388.608,00-TL harcama yapıldığı,

2016 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 1.230.627,00-TL, genel bütçeden 380.147,00-TL olmak üzere toplam 1.610.774,00-TL harcama yapıldığı,

2017 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 2.381.048,00-TL, genel bütçeden 1.776.463,00-TL olmak üzere toplam 4.157.511,00-TL harcama yapıldığı,

2018 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 137.584,00-TL, genel bütçeden 5.781.781,00-TL olmak üzere toplam 5.919.365,00-TL harcama yapıldığı görülmüştür.

Sağlık hizmetlerine ayrılan kaynakların değişkenlik gösterdiği anlaşılmış olup, sağlık harcamalarına daha fazla kaynak aktarılması tavsiyeye değer görülmüştür.

81- Teftiş tarihi itibarıyla İl Özel İdaresi kaynaklarından tarım hizmetlerine;

2011 yılında 1.215.106,00-TL, 2012 yılında 2.531.808,00-TL, 2013 yılında 1.803.747,00-TL, 2014 yılında 2.416.190,00-TL, 2015 yılında 2.206.706,00-TL, 2016 yılında 5.494.028,00-TL, 2017 yılında 4.211.815,00-TL ve 2018 yılında 12.231.973,00-TL harcama yapıldığı incelenmiştir.

İlin tarım ve hayvancılık bölgesi olması nedeniyle küresel ısınmanın etkisiyle ülkemizde yaşanan susuzluk ve kuraklık tehlikesinin göz ardı edilmeden çiftçilerimizin özellikle sulama konusunda eğitilmesi için ilgili diğer kurumlarla beraber ortak çalışmalar yapılması tavsiyeye değer görülmüştür.

GAYRİMENKULLERİN İDARESİ :

82- İl Özel İdaresine ait olan İl Merkezinde Yukarı Kayabaşı Mahallesi, Öğretmenler Caddesi Üzerinde 10 adet personel lojmanı (1 Adet boş), Saruhan Mahallesi, Eski Vali Konağı Caddesi üzerinde 9 adet personel lojmanı (3 adet boş), Yukarı Kayabaşı Mahallesinde 1 adet Vali Konağı, Çiftlik İlçesinde 12 adet lojman (3 adet boş) ve Ulukışla İlçesinde 4 adet

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

lojman olmak üzere 36 adet lojmanın mevcut olduğu görülmüş, Niğde İl Özel İdaresine ait gayrimenkullere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

NO	TAŞINMAZ ADI	MRKZ	ALTUNHİSAR	BOR	ÇAMARDI	ÇİFTLİK	ULUKIŞLA	TOPLAM
1	İdare Binaları	5	4	1	2	1	2	15
2	Hizmet Binaları	2					1	3
3	İbadet Amaçlı Yapılar	2		1			1	4
4	Tarımsal Amaçlı Bina ve Tesisler	1						1
5	Depolama Amaçlı Binalar	1		1				2
6	Hangarlar,Antrepolar, Silolar ve Depo						1	1
7	Anaokulları			1				1
8	İlköğretim Okulları	30	13	26	7	6	9	91
9	Ortaöğretim Okulları	2	1	1	2			6
10	Sağlık Ocakları	2	1	1			2	6
11	Sos. Kül. Amaçlı Bina ve Tesisler			1				1
12	Yurt ve Pansiyonlar	14			1		35	50
13	Hayvan Barınakları	1	2			1	1	5
14	Spor Amaçlı Bina ve Tesisler	1					2	3
15	Spor Sahaları				2			2
16	Turizm ve Dinlenme Amaçlı Bina ve Tesisler				1			1
17	Oteller	1					2	3
18	İçmece ve Kaplıca Tesisleri	1					3	4
19	Eğitim Tesisleri	1						1
20	Kamu Konutları	3	1			1		5
21	Diğer Konutlar	28	29	11	10	36	28	142
22	Ticari Amaçlı Bina ve Tesisler	1		1				2
23	Restoranlar, Lokantalar	1						1
24	Dükkan ve İşyeri	16	10	2	1	2	21	52
25	Arsalar	651	73	49	208	11	281	1.273
26	Tarla	113	55	6	31	5	41	251
27	Bağ Bahçe	29	9		2		52	92
28	Çayır ve Otlaklar	1						1
29	Ağaçlandırılmış Alanlar	4	8		2	2	1	17
30	Göl Alanı	1						1
31	Duraklar			2				2
32	Yollar		1					1
33	Sulama Kanalları		1					1
34	Su Kuyuları	5	1		2	1		9
35	Maden Ocakları	5		1				6
36	Harman Yerleri	1						1
37	Parklar ve Yeşil Alanlar	8	1		2			11
38	Kargir Kaplıca Pansiyon						1	1
39	Çamlık	1						1
40	Ev ve Avlu	1						1
41	Kargir Bina ve Arsa					1		1
*	Arsa	Adana (1)			Mersin (1)			2
		GENEL TOPLAM						2.074

83- Niğde İl Özel İdaresine ait taşınmazların tespit edilmesi amacıyla il merkezi ve ilçelerdeki Tapu Müdürlüklerine yazı yazılmak suretiyle bilgi alındığı, toplam (2.074) adet taşınmaz kaydının mevcut olduğu, tapu kayıtları icmal cetvellerinin oluşturulduğu, cins tashihiinin yapıldığı ve taşınmaz kayıtlarının bilgisayar ortamında tutulduğu incelenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre hazırlanan 02/10/2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak, uygulamanın titizlikle yapılması sağlanmalıdır.

84- Teftişe tabi dönem içerisinde çok az kamulaştırma işlemi yapıldığı, İl Encümeni tarafından kamu yararı kararı alınarak bu kararların 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca İl Valisi tarafından onaylandığı, oluşturulan kıymet takdir komisyonu tarafından kamulaştırılacak gayrimenkulün kıymet takdirinin yapıldığı, oluşturulan uzlaşma komisyonu tarafından kıymet takdir komisyonunun belirlediği meblağı aşmayacak şekilde belirlenen bedeller üzerinden anlaşma yoluna gidildiği görülmüş, uzlaşma komisyonu kararları üzerinden tapu işlemlerinin yapıldığı ve maliklere ödeme yapılarak kamulaştırmanın tamamlandığı, görülebildiği kadarıyla kamulaştırma işlemlerinde mevzuata aykırı bir durum olmadığı anlaşılmıştır.

Teftişe tabi dönem için yapılan kamulaştırmalara aşağıda yer verilmiştir.

KAMULAŞTIRMA						
S.NO	İLÇE	KÖY	ADA	PARSEL	YAPILAN İŞLEM	YILI
1	MERKEZ	KİLEDERE	172	55	Okul İçin Kamulaştırma	2015
2	MERKEZ	NARKÖY	135	20	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
3	MERKEZ	NARKÖY	135	17	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
4	MERKEZ	NARKÖY	135	23	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
5	MERKEZ	NARKÖY	135	21	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
6	MERKEZ	NARKÖY	135	22	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
7	MERKEZ	NARKÖY	136	5	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
8	MERKEZ	NARKÖY	136	3	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
9	MERKEZ	NARKÖY	135	26	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
10	MERKEZ	NARKÖY	135	24	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
11	MERKEZ	NARKÖY	136	2	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
12	MERKEZ	NARKÖY	135	29	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
13	MERKEZ	NARKÖY	136	6	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
14	MERKEZ	NARKÖY	136	4	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
15	MERKEZ	NARKÖY	136	14	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
16	MERKEZ	NARKÖY	135	28	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
17	MERKEZ	NARKÖY	136	12	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
18	MERKEZ	NARKÖY	135	19	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
19	MERKEZ	NARKÖY	135	31	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
20	MERKEZ	NARKÖY	135	16	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
21	MERKEZ	NARKÖY	136	8	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
22	MERKEZ	NARKÖY	135	99	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
23	MERKEZ	NARKÖY	136	1	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
24	MERKEZ	NARKÖY	136	7	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
25	MERKEZ	NARKÖY	136	11	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2014
26	MERKEZ	NARKÖY	136	10	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2015

27	MERKEZ	NARKÖY	134	4	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2015
28	MERKEZ	NARKÖY	135	104	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2015
29	MERKEZ	NARKÖY	135	25	Jeotermal İçin Kamulaştırma	2015
30	ÇİFTLİK	MURTAZA	328	98	Turizm Tesis Alanı İçin Kamulaştırma	Tapu Tescil

85- Niğde İl Özel İdaresinde Konut Tahsis Komisyonunun oluşturulmadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

İl Özel İdare Müdürlüğüne ait lojmanların tahsislerinin, 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve 23/09/1984 tarih ve 18524 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Konutları Yönetmeliğinin “Kamu Konutlarının Tahsis Usul ve Esasları” başlıklı Üçüncü Bölümüne göre yapılması sağlanmalıdır.

İMAR UYGULAMALARI :

A-İmar Planı ve İmar Planı Tadilatları :

86- Müfettişliğimce teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresince gerçekleştirilen imar planları ve imar plan tadilatlarının incelenebilmesi için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünde görev yapmakta bulunan Şehir Plancıları ve Mimarlardan oluşan bir inceleme komisyonu kurulmuş, İl Özel İdaresinde bu anlamda mevcut belgelerin sayısı çok olduğundan kendilerine %10 örnekleme yöntemi ile inceleme yapma görevi verilmiştir.

Bu çerçevede, onaylı imar planı listesine göre, Asmasız yerleşiminin Çiftlik Belediyesine, Fertek yerleşiminin ise Niğde Belediyesine bağlı mahalle olmasından sonra 294 adet plan dosyası (Tablo 1) ile 450 adet inşaat izni ve 2374 adet inşaat ruhsat dosyasının (Tablo 2) bulunduğu tespit edilmiştir. %10 örnekleme yöntemi ile yukarıda yer verilen belgelerden, 30 adet imar plan dosyası, 45 adet inşaat izni ve 238 adet inşaat ruhsat dosyası incelenmiştir. İmar plan dosyalarının (30 adet) seçimi; yıllara göre yapılan plan sayılarına, plan dosyalarının Niğdenin tüm ilçelerine, planların türüne (*yeni plan, plan değişikliği, 3367 sayılı Kanun kapsamında yeni plan ya da 3367 sayılı Kanun kapsamında plan değişikliği*) ve planların içeriğine (*konut, sosyal donatı, ticaret, teknik altyapı vb.*) göre dağılımları esas alınarak homojen bir biçimde gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. İnşaat izni ve inşaat ruhsat dosyalarının seçiminde ise dosyaların yıllara göre dağılımı esas alınmıştır.

Teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresi tarafından onaylanan plan dosyalarının niceliksel yapısına Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1. Niğde İl Özel İdaresi tarafından onaylanan plan dosyaları

YILLAR	YENİ İMAR PLANI		İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ		3367 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YENİ PLAN VE	
	İGMK İLE ONAYLANAN	ÖRNEKLEME ALINAN	İGMK İLE ONAYLANAN	ÖRNEKLEME ALINAN	İGMK İLE ONAYLANAN	ÖRNEKLEME ALINAN
2011	2	-		-	-	-
2012	5	1	2	1	1	1
2013	7	1	11	1	2	1
2014			15	2		
2015	13	1	46	3	22	2
2016	17	1	21	2	18	2
2017	10	1	43	3	4	-
2018	11	1	39	2	8	2
2019	2	-	7	1	1	1
GENEL TOPLAM	67	6	184	15	56	9

* Toplam 307 plan dosyasından 1 tanesinin (Asmasız) ve 12 tanesinin (Fertek) İl Özel İdaresi yetki alanından çıkmasıyla onaylı 294 adet plan dosyası bulunmaktadır.

** IGMK (İl Genel Meclisi Kararı)

Benzer şekilde, teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresi tarafından onaylanan inşaat izni ve yapı ruhsatlarına ilişkin tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 2. Niğde İl Özel İdaresi tarafından onaylanan inşaat izni ve yapı ruhsatları

YILLAR	İNŞAAT İZİNİ		YAPI RUHSATI	
	ONAYLANAN	ÖRNEKLEME ALINAN	ONAYLANAN	ÖRNEKLEME ALINAN
2011	-	-	42	4
2012	-	-	82	8
2013	60	6	258	26
2014	49	5	359	36
2015	87	8	363	36
2016	105	10	391	39
2017	76	8	436	44
2018	48	5	346	35
2019	25	3	97	10
GENEL TOPLAM	450	45	2374	238

Bu kapsamda yapılan incelemeler neticesinde hazırlanan inceleme raporu, İmar Planlarına Yönelik Değerlendirmeler ile İnşaat İzni ve Yapı Ruhsatlarına Yönelik Değerlendirmeler olmak üzere iki ana başlık altında ele alınmıştır.

İmar Planlarına Yönelik Değerlendirmeler:

Niğde İl Özel İdaresince hazırlanan/hazırlatılan ve İl Genel Meclisince onaylanan imar planı, revizyon ve değişikliklerinde;

87- Teftişe tabi dönemde, özellikle 6360 sayılı Kanun hükümleri nedeniyle tüzel kişiliği sona eren (23) adet Belediyenin iş ve işlemlerinin İl Özel İdaresine devri ile birlikte, söz konusu Belediyelerde geçmişten gelen, Planların kademeli birliktelik ilkesine uygun olmayacak şekilde, nazım imar planı olmayan planlama çalışmalarının bulunduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Altunhisar Yeşilyurt köyü 2018/136 sayılı meclis kararında konut alanının kaldırılarak imar planı sınırının daraltılması konulu plan benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu plan, plan hiyerarşisi ve ilgili mevzuatlarına uygunluğu bakımından değerlendirildiğinde; Planlama alanının, Yeşilyurt köyü *kentsel yerleşme alanı* içinde bulunduğu ve çevre düzeni planında değişiklik gerektiren bir düzenleme olmadığı, Niğde ili bütününe kapsayan 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı, *8.2 Kentsel ve Kırsal Yerleşme Alanları* maddesi hükümlerine uygun olduğu, planın nazım imar planı ölçeğinde hazırlanmadığı, bu durumun, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 21/2. maddesinde geçen “.....nazım imar planı kesinleşmeden uygulama imar planı onaylanamaz.....” hükmüne uygun olmadığı, nazım imar planı yönünden eksiklik oluşturduğu anlaşıldığından,

Onaylı uygulama imar planına yönelik 1/5000 ölçekli nazım imar planının da hazırlanması sağlanmalıdır.

88- Teftişe tabi dönemde, plan açıklama raporlarının bazılarının, gerekçe, kapsam ve ayrıntı düzeyi bakımından yeterli seviyede olmadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Çamardı Demirkazık köyü 2012/11 sayılı meclis kararında *sosyal tesis alanı yapılması* konulu plan benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu planın, Plan hiyerarşisi ve ilgili mevzuatına uygunluğu bakımından değerlendirildiğinde; Plan değişikliğine konu parsellerin, Demirkazık köyü “köy gelişme alanı” olarak planlanmış alan içerisinde kaldığı, yapılan planın uygulama imar planı ölçeğinde hazırlandığı, ancak nazım imar planı ölçeğinde hazırlanmadığı, bu nedenle plan hiyerarşisi açısından bir değerlendirme yapılamadığı, konut kullanımı alanlarının, cami, sosyal tesis alanı ve sağlık tesisi alanı gibi sosyal donatı alanları olarak düzenlenmesine yönelik hazırlanan plan değişikliğinin, sosyal ve teknik altyapı hizmet alanlarını iyileştirici nitelikte olduğu, ayrıca plan değişikliği ile ilave nüfus artışı getirilmediği görülmekle birlikte, plan açıklama raporunun yetersiz kaldığı, plan Nazım İmar Planı ölçeğinde hazırlanmadığından Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 3/2. maddesinde geçen “*Uygulama İmar Planı: ...nazım imar planına uygun olarak hazırlanan...*” hükmüne göre bir eksiklik olduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Niğde İl Özel İdaresince hazırlanan planlar için düzenlenecek olan açıklama raporlarının yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine uygun şekilde yapılması sağlanmalıdır.

89- Teftişe tabi dönemde genel olarak planlama çalışmalarında Niğde İl Özel İdaresince ilgili kurum görüşlerinin alındığı fakat bazen görüş alınmasının unutulduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Bor İlçesi Karamahmutlu köy gelişme planı çalışmasında ilgili *Koruma Kurulu* görüşünün alınmaması örneğidir.

Plan hiyerarşisi ve ilgili mevzuatlarına uygunluğu bakımından değerlendirildiğinde; İmar planının, Niğde İl Özel İdaresine ait 137.700 m² yüzölçümlü 637 nolu parsel üzerinde uygulama imar planı ölçeğinde “köy gelişme alanı” amaçlı hazırlandığı, planın nazım imar planı ölçeğinde hazırlanmadığı, Niğde ili bütününe kapsayan 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı “8.2.2.4.1 *Yerleşik alan sınırları belirlenmiş köylerde, yerleşik alana bitişik olmak koşuluyla kırsal gelişme alanları köyün devamlılığının sağlaması ve gelişme eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla doğal ve yapay eşikler dikkate alınarak ilgili idarece belirlenip onanacaktır.*” hükmü çerçevesinde mevcut köy yerleşik alanına bitişik konumda hazırlandığı, dolayısıyla çevre düzeni planına bu hüküm kapsamında uygun olduğu, ancak plan değişikliğinin Nazım İmar Planı ölçeğinde de hazırlanmaması nedeniyle plan hiyerarşisi kapsamında bir değerlendirme yapılamadığı, bu çerçevede, Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 3/2. maddesinde geçen “*Uygulama İmar Planı: ...nazım imar planına uygun olarak hazırlanan...*” hükmüne aykırılık olduğu,

Bunların dışında, Köy Gelişme Alanı amaçlı hazırlanan planın tarım arazisi üzerinde hazırlandığı, bu kapsamda İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünün toprak koruma projesi hazırlatılması kaydıyla uygun görüşlerinin bulunduğu, bu doğrultuda toprak koruma projesinin hazırlatıldığı, planlanan alan içinde İl Müze Müdürlüğü görüşünde, “kültür varlığı niteliğinde höyük” bulunduğu, höyüğe yönelik tespit çalışmalarının tamamlanmasından sonra

Nevşehir Kültür Varlıklarını Koruma Kuruluna değerlendirilmek üzere iletileceğinin belirtildiği, ancak plan dosyasında Kurul görüşünün bulunmadığı ve höyük alanının planda sit alanı olarak gösterildiği, her ne kadar plan ile Müze Müdürlüğüne tespit edilen höyük alanı, sit alanı olarak gösterilmiş ve koruma bandı ilkesiyle höyüğün çevresi park alanı olarak düzenlenerek yapılaşma kararı getirilmemişse de bu tür alanlarda, ilgili Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu görüşünün alınmasının gerektiği,

Bir diğer husus olarak; yeni oluşturulan planlama alanının 137.700 m² lik alanda toplam 600 kişinin yaşayacağı kabulüyle eğitim alanı haricinde yeterli sosyal teknik altyapı alanlarının ayrılmak suretiyle oluşturulduğu, eğitim alanının da planlama nüfusunun ihtiyacından fazla alan bırakılan park alanından karşılanabileceği görülmekle birlikte, ihtiyaç duyulan eğitim alanının ilgili İl Milli Eğitim Müdürlüğü görüşleri çerçevesinde mevcut köy yerleşim alanı içindeki eğitim alanından karşılanıp karşılanamayacağı hususlarında çalışma yapılması, planlama alanı içerisinde eğitim alanına yönelik bir ihtiyacın ortaya çıkması durumunda ise, uygun bulunan bir alanda ihtiyaç fazlası park alanından ayrılmak suretiyle yeterli büyüklükte eğitim tesis alanının ayrılmasına yönelik plan değişikliğinin yapılması gerektiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, onaylı uygulama imar planına yönelik 1/5000 ölçekli nazım imar planının hazırlanması, bu tür alanlarda, ilgili Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu görüşünün alınması, gerekli plan değişikliklerinin yapılması sağlanmalıdır.

90- Teftişe tabi dönemde, Niğde İl Özel İdaresince yapılan planlama çalışmalarının genelde ilgili kurumlardan alınan görüşler doğrultusunda yapıldığı görülmekle birlikte, bir dosyada toprak koruma projesinde verilen şartların dikkate alınmadığı ve bu şekliyle plan oluşturulduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Çamardı İlçesi Çukurbağ köyü 2018/218 sayılı Meclis kararında ticaret ve turizm amaçlı hazırlanan plan, ilgili *Toprak Koruma Kurulu* görüşünün dikkate alınmaması örneğidir.

Söz konusu plan, plan hiyerarşisi ve mevzuata uygunluğu bakımından değerlendirildiğinde; hazırlanan planın salt turizm kullanımı amaçlı olmadığı, planın ticaret turizm karma kullanım alanı olarak yapıldığı, bu tür karma kullanımlara (Ticaret+turizm) yönelik, 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planında arazi kullanım kararı getirilmediği ve plan hükmü geliştirilmediği, dolayısıyla hazırlanan planın, plan kademelenmesi ilkesine göre değerlendirilemediği,

İmar planının, mevcut durumda balık tesisi ve tek katlı yapı bulunan parselde E:0.25, Yençok:7.50 m ticaret+turizm alanı olarak nazım ve uygulama imar planı ölçeğinde hazırlandığı, parselin tarımsal nitelikli arazi vasfında olması nedeniyle, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü uygun görüşü ile toprak koruma projesinin hazırlatıldığı ve onaylandığı anlaşılmakta olup bu kapsamda üst ölçekli çevre düzeni planı kararlarına uygun olduğu, ancak toprak koruma projesinde Ecemiş Çayına enaz 20 m mesafe bırakılarak tesislerin yapılması şartı getirilmişken, D.S.İ. Bölge Müdürlüğünün görüşünde belirtilen Ecemiş Çayına 15 m'den fazla yaklaşılmaması kararı dikkate alınarak imar planı kararlarının alındığı, dolayısıyla Toprak Koruma Projesinde belirtilen 20 m çekme mesafesi şartının sağlanmadığı,

Bir diğer husus olarak, Çamardı İlçesi Aladağlar bölgesinin kış sporları, dağcılık, doğa sporları amaçlı turizm potansiyeli dikkate alındığında, bungalov tarzında yapılar ve otel alanı

olarak hazırlanan planın, bu kapsamda bölgenin ekonomik kalkınması açısından yönlendirici bir güç olacağı, ancak bu tür yatırımlarda tarımsal alanlar, mera alanları, önemli doğa alanları gibi kullanımların büyük ölçüde korunmasının sağlanması gerektiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, imar çapı ve yapı ruhsatı verilmesi aşamasında toprak koruma projesinde belirtilen çekme mesafelerinin dikkate alınması ve tarımsal alanlar, mera alanları, önemli doğa alanları gibi kullanımların büyük ölçüde korunmasının sağlanması hususunda da gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

91- Teftişe tabi dönemde, Niğde İl Özel İdaresince yapılan planlama çalışmalarında Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin EK-2 Tablosunda belirtilen asgari standartların ve alan büyüklüklerinin dikkate alınmadığı ve bu şekliyle plan oluşturulduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Çamardı İlçesi Yelatan köyü 2018/220 sayılı Meclis kararında köy gelişme alanı amaçlı hazırlanan plan benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu plan, plan hiyerarşisi ve ilgili mevzuatlarına uygunluğu bakımından değerlendirildiğinde; planın hazine arazisi üzerinde hazırlanması nedeniyle, Defterdarlık izninin alındığı, Yelatan köyü “yerleşim alanı” sınırları içinde ve yerleşik alana bitişik olduğu, köy gelişme alanı amaçlı nazım ve uygulama imar planı ölçeğinde plan hazırlandığı, Niğde ili bütününe kapsayan 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı “8.2.2.4.1 Yerleşik alan sınırları belirlenmiş köylerde, yerleşik alana bitişik olmak koşuluyla kırsal gelişme alanları köyün devamlılığının sağlaması ve gelişme eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla doğal ve yapay eşikler dikkate alınarak ilgili idarece belirlenip onanacaktır.” hükmüne kapsamında çevre düzeni planı kararlarına uygun olduğu,

Köy gelişme alanı olarak planlanan parselin toplam yüzölçümü 90.200 m² olup kurum görüşleri sonucunda kullanımında sakınca görülmeyen 38.649 m² lik kısmı üzerinde planlama yapıldığı, plan ile Ayırık Nizam 2 kat, TAKS: .0.25 KAKS :0.50 yapılaşma kararı getirildiği, toplam 27 adet konut parselinin olduğu, ayırık nizam 2 kat yapılaşma koşulu olduğundan 27 x 2 kat=54 adet konut olacağı, 54 konut x 4 kişi=216 kişinin yaşayacağı bir alan oluşturulduğu, nüfusun ihtiyacı olan 216 kişi x10 m² (kişi başı yeşil alan) =2.160 m² yeşil alan ihtiyacı varken, 2.203 m² yeşil alan planlandığı, park alanı ve sosyal kültürel tesis alanı dışındaki eğitim, dini tesis ve sağlık tesisi için alan ayrılmadığı, ilgili kurum görüşleri çerçevesinde ihtiyaç duyulan sosyal ve teknik altyapı alanlarına yönelik analiz çalışmalarının yapılması gerektiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, ilgili kurum görüşleri de alınarak ihtiyaç duyulan sosyal ve teknik altyapı alanlarına yönelik analiz çalışmalarının yapılması ve elde edilen bulgular çerçevesinde gerekmesi halinde plan değişikliğinin yapılarak ihtiyaç duyulan sosyal altyapı alanlara yönelik kullanım kararlarının getirilmesi sağlanmalıdır.

92- Teftişe tabi dönemde, tarım arazisi ve mera nitelikli araziler üzerinde yapılan planlama çalışmaları sırasında *mera komisyonu* ve *toprak koruma kurulu* görüşlerinin alındığı, Hazine arazileri üzerinde yapılan planlama çalışmalarında Milli Emlak Müdürlüğü izinlerinin alındığı, bu amaçla meradan çıkarılan arsaların hazine adına tescilinin sağlandığı, İmar planı dosyalarının yeterliliği haiz şehir plancıları tarafından hazırlandığı ve imzalandığı,

İmar planlarının askıya alma, askıdan indirme ve itirazlara ilişkin tutanaklarının bulunduğu, onaylanan imar planlarının İl Özel İdaresi, ilgili köy muhtarlığı ve İl Özel İdaresi'ne ait internet adresinde eş zamanlı ilan edildiği, İmar planı dosyalarının kesinleştikten sonra Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği gereğince Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne gönderildiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

İmar iş ve işlemlerinde teftişe tabi dönemde gösterilen titizliğin bundan sonra da devamı sağlanmalıdır.

İnşaat İzni ve Yapı Ruhsatlarına Yönelik Değerlendirmeler:

Niğde İl Özel İdaresince onaylanan inşaat izni ve yapı ruhsatlarında;

93- Teftişe tabi dönemde, genel olarak teknik anlamda proje çizim hataları, teknik çizim kurallarına uyulmaması vb. hatalı uygulamaların olduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Merkez İlçe Aşlama köyü, pafta L34D11B, ada 314, parsel 2 nolu taşınmaz köy yerleşik alan içinde kaldığı için alınan 2019/14 sayılı izinlendirme işlemi benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu izinlendirme ve eklerinde arşivleme-belgeleme işlemlerinde eksiklik olmamakla birlikte mimari proje incelendiğinde teknik çizim hataları ve mimari proje çizim asgari standartlarına uyulmadığı, vaziyet planı mimari projede yer almadığı, iç ölçü-dış ölçü mimari çizim kurallarına uyulmadığı; örneğin dış ölçülerde binanın tüm ölçülerinin verilmediği, mahal listelerinin olmadığı, cephe malzemelerinin mimari cephelere yazılmadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Yapılan çalışmalarda asgari çizim standartlarına uyulması, mimari projelerde vaziyet planı, zemin kat yerleşim planı ve zemin kat aplikasyon planı gösterilmesi sağlanmalıdır.

94- Teftişe tabi dönemde, inşaat yapı ruhsatlarında yapı sınıfının hatalı şekilde belirtildiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Niğde İli, Merkez İlçesi, Güllüce Köyü, pafta 2, ada 0, parsel 301 nolu 23.375 m²'li tarla vasıflı taşınmaz üzerine 2017/238 sayılı ruhsat (çelik silo, yem karma ünitesi), 2017/239 sayılı ruhsat (yumurta deposu), 2017/239sayılı ruhsat (kümes, gübre kurutma ünitesi), 2017/241 sayılı ruhsat (kümes) ve 2017/242 sayılı ruhsat (kümes) benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu yapı ruhsatları ve ekleri ile Toprak Koruma Projesi ilgili ruhsat dosyasında mevcut olup, söz konusu ruhsatlarda yapı sınıfı 1B olarak yazıldığı, ancak ruhsat eki projeleri incelendiğinde, yapının taşıyıcı yapısının prefabrik ve çelik olduğunun anlaşıldığı, **16.7.1985 tarihli ve 85/9707 Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesinin 3.2 maddesi gereğince; Tarımsal Endüstri Yapıları (Tek katlı, prefabrik beton, betonarme veya çelik depo ve atölyeler, tesisat ağırlıklı ağıllar, fidan yetiştirme ve bekletme tesisleri)** açıklamasına göre söz konusu ruhsatlara tabi olan yapılar 2B grubu içerisinde yer almakta ve sigorta dosyaları ile ödemeler buna göre yapılmakta olup, sigorta ödemeleri noktasında eksik ödeme yapılacağı, ayrıca 2017/238 sayılı ruhsata 2018/135 belge no ile 20.06.2018 tarihinde kısmi yapı kullanma izin

belgesi, 2017/239 sayılı ruhsata ise 2018/52 belge no ile 16.03.2018 tarihinde yapı kullanma izin belgesi verildiği, diğer ruhsatlara ait yapı kullanma izin belgelerinin henüz verilmediği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Söz konusu yapı ruhsatlarının yenilenerek ilgili idareye (Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü) bildirilmesi sağlanmalıdır.

95- Teftişe tabi dönemde, bazen harita mühendislerince verilen yol kotu krokisi ile mimari proje kesitlerinin uymadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Niğde İli, Merkez İlçesi, Koyunlu Köyü, pafta 28, ada 0, parsel 2676 nolu taşınmaz üzerinde 2018/026 ruhsat benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu ruhsat ve eklerinde arşivleme-belgeleme noktasında sıkıntı olmamakla birlikte mimari projedeki X-X kesitindeki arazi, eğimli arazi gibi gösterilmesine rağmen yol kotu krokisinde eğimin çok az olduğu, bu nedenle yol kotu krokisi ve mimari projenin birbiriyle uyumsuz olduğu, aynı durumun 2018/61 nolu ruhsat ve projesinde de bulunduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Harita mühendislerince verilen yol kotu krokisi mimari projeye işlenerek kesit ve görünüşlerin bu doğrultuda çizilmesi sağlanmalıdır.

96- Teftişe tabi dönemde, bazı inşaat izinleri ve ruhsatlarında TAKS hesabının eksik yapıldığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Niğde İli, Ulukışla İlçesi, Kılan Köyü, ada 448, parsel 10 nolu taşınmaz üzerinde 2015/024 sayılı ruhsat benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu ruhsat ve eklerinde arşivleme-belgeleme noktasında sıkıntı olmamakla birlikte 2014/450 sıra nolu imar çapında arazi 439.50 m² olup TAKS:0.3 olarak verildiği, TAKS hesabına göre maksimum 439.50x0.3=131.85 m² taban alanlı inşaat yapılması mümkünken ruhsatta ve mimari projede 148.07 m² inşaat izni verildiği, **08.09.2013 tarih ve 28759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği Madde 8-1' e göre "Taban Alanı: Bahçede yapılan eklenti ve müstemilatı dahil yapıların tabi zemin veya tesviye edilmiş zemin üzerinde kalan kısmının parseldeki izdüşümünün kapladığı alandır."** Hükmü doğrultusunda imar çapına göre 131.85 m²'yi geçmemesi gereken taban alanının 148.07 m² olarak ruhsatlandırıldığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

TAKS hesabının Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine uygun olarak yapılması ve mimari projelerin imar çapındaki TAKS katsayısına göre çizilmesi sağlanmalıdır.

97- Teftişe tabi dönemde, inşaat izinleri ve ruhsatlarında yapı inşaat alanlarında eksiklikler olduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Niğde İli, Merkez İlçesi, Yeşilburç Köyü, ada 101, parsel 9 nolu taşınmaz üzerinde 2014/49 sayılı ruhsat benzerleri arasında örneğidir.

Söz konusu ruhsat ve eklerinde arşivleme-belgeleme noktasında sıkıntı olmamakla birlikte 2013/296 sıra nolu imar çapında arazi 599.47 m² olup TAKS: 0.25 olarak verildiği,

TAKS hesabına göre maksimum $599.47 \times 0.25 = 149.86 \text{ m}^2$ taban alanlı inşaat yapılması mümkünken ruhsatta 147.11 m^2 inşaat izni verildiği, ancak mimari projede taban alanının 163.68 m^2 olarak çizildiği, **08.09.2013 tarih ve 28759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği Madde 8-1' e göre Taban Alanı: “Bahçede yapılan eklenti ve müstemilatı dahil yapıların tabi zemin veya tesviye edilmiş zemin üzerinde kalan kısmının parseldeki izdüşümünün kapladığı alandır.”** Hükmü doğrultusunda mimari projeye göre 163.68 m^2 olması gereken taban alanının 147.11 m^2 olarak ruhsatlandırıldığı, Yapı inşaat alanı ise ruhsatta 332.86 m^2 olmasına rağmen mimari projede 347.76 m^2 olarak tespit edildiği, **08.09.2013 tarih ve 28759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği Madde 8-3' e göre “Yapı İnşaat Alanı: Işıklıklar ve avlular hariç olmak üzere bodrum kat, asma kat ve çatı katı arasında kalan mekânlar, çatı veya kat bahçeleri, çatıda, katta ve zemindeki teraslar, balkonlar, açık çıkmalar ile binadaki ortak alanları dâhil yapının inşa edilen bütün katlarının alanıdır.”** Hükmü doğrultusunda mimari projeye göre $347,76 \text{ m}^2$ olması gereken inşaat alanının ruhsatta $332,86 \text{ m}^2$ olarak yazıldığı, bu nedenle İmar çapı ile mimari proje ve ruhsat uyumsuzluğu olduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

Yapı inşaat alanının Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine uygun olarak ve mimari projelerdeki çizime göre ruhsatların kesilmesi sağlanmalıdır.

98- Teftiş tarihi itibarıyla, Niğde İl Özel İdaresine tüzel kişiliği sona ererek devrolan 23 Belediyeden 13 tanesinin 1/5000 ölçekli nazım imar planının mevcut olduğu, nazım imar planı bulunmayan 10 Belediyeden 3 adedinin planlarının İl Özel İdaresi tarafından yaptırıldığı ve kalan 7 Belediye için imar planı çalışmalarına başlanıldığı ve halen devam etmekte olduğu görülmüş ve ifade edilmiştir.

İl genelinde imar planları açısından bütünlük sağlanabilmesi için yürütülen çalışmalara hız verilmesi, askı süresinde yapılacak itirazların yerinde ve ivedi olarak gözden geçirilmesi, böylece Niğde ili için önemli olan yakın geleceğe yönelik yatırım çalışmalarının temel altyapısının biran önce hazır hale getirilmesi sağlanmalıdır.

B-Kaçak veya Ruhsata Aykırı Yapılaşmalar :

99- Teftiş tabi dönem içerisinde, kaçak ve ruhsata aykırı yapılarla ilgili veriler tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Yıkım	Yıkılan	Yıkım	Para Cezası	Toplam Ceza Miktarı (TL)	Tahsil Edilen Miktar	ORAN
2011	-	-	0.00%	6	22,925.28 ₺	20,174.25 ₺	88%
2012	-	-	0.00%	18	646,430.33 ₺	213,322.01 ₺	33%
2013			0.00%	97	492,629.57 ₺	423,661.43 ₺	86%
2014	-	-	0.00%	16	100,559.00 ₺	97,542.23 ₺	97%
2015	-		0.00%	14	110,559.83 ₺	106,137.44 ₺	96%
2016	2	1	50.00%	41	1,302,276.00 ₺	1,289,253.24 ₺	99%
2017	1	-	0.00%	281	675,755.93 ₺	655,483.25 ₺	97%
2018	3	-	0.00%	39	156,621.23 ₺	134,694.26 ₺	86%
2019	3	2	66.67%	11	51,367.86 ₺	24,967.37 ₺	49%
TOPLAM	9	3		523.00	3,559,125.03 ₺	2,965,235.48 ₺	

Kaçak veya ruhsata aykırı olduğu tespit edilen yapılar için “Yapı Tatil Tutanağı” düzenlendiği, kaçak yapılar için İl Encümenince İdari Para cezaları verildiği, idari para cezalarının tahsil edildiğine dair banka dekontları alındığı tespit edilmiş, kaçak yapıların 3194 Sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliğine uygun hale getirildiği tespit edilerek düzenlenen belgelerin “Yapı Ruhsatı, Yapı Kayıt Belgesi” ilgili arşiv dosyasına konulduğu görülmüş, 2019 yılından (1) adet kaçak yapının işlemlerinin devam ettiği incelenmiştir.

Kaçak veya Ruhsata Aykırı Yapılaşmalarla ilgili olarak:

3194 sayılı İmar Kanununun “Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar” başlıklı 32 nci maddesinin ve İmar Kanununun “İdari Müeyyideler” başlıklı 42 nci maddesinin amir hükümleri ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun “Encümenin görev ve yetkileri” başlıklı 26/e maddesinin; “...*Kanunlarda öngörülen cezaları vermek...*” hükmü doğrultusunda il encümeni tarafından gerekli idari yaptırım kararlarının alınması ve Kanunun 30/h maddesinin; “...*İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak...*” hükmü gereğince de il encümeni tarafından kaçak veya ruhsata aykırı yapılarla ilgili olarak alınan kararlarının Vali tarafından yerine getirilmesi, ayrıca imar mevzuatı gereğince yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin hassasiyetle takip edilmesi sağlanmalı aksi durumun ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

Diğer yandan 3194 sayılı İmar Kanunun Geçici Madde 16. Maddesinde getirilen düzenlemeyle “(Ek: 11/5/2018-7143/16 md.) (1) Afet risklerine hazırlık kapsamında ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması ve imar barışının sağlanması amacıyla, 31/12/2017 tarihinden önce yapılmış yapılar için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve yetkilendireceği kurum ve kuruluşlara 31/10/2018 tarihine kadar başvurulması, bu maddedeki şartların yerine getirilmesi ve 31/12/2018 tarihine kadar kayıt bedelinin ödenmesi halinde Yapı Kayıt Belgesi verilebilir. Başvuruya konu yapının ve arsasının mülkiyet durumu, yapı sınıf ve grubu ve diğer hususlar Bakanlık tarafından hazırlanan Yapı Kayıt Sistemine yapı sahibinin beyanına göre kaydedilir.” Hükmü ve madde metnin devamındaki hükümlere göre,

6 Haziran 2018 tarihli Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar başlıklı tebliğin 6. Maddesinin 3. Fıkrasında “(3) Yapı Kayıt Belgesi verilen yapılarla ilgili 3194 sayılı Kanun uyarınca alınmış yıkım kararları ile tahsil edilemeyen idari para cezaları iptal edilir.” denilmekte olup, Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar başlıklı tebliğin 6. Maddesinin 3. Fıkrası uyarınca 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 42. Maddesine göre yapı kayıt belgesi alan **38** adet yapı sahibinin müracaatı üzerine **274.136,35** TL idari para cezasının iptal edildiği, en son müracaat tarihinin 31 Aralık 2019 olarak belirlendiği,

Bu nedenle bahse konu kanun ve ikincil mevzuat uyarınca imar barışından faydalanan yapı sahipleri hakkında verilen yıkım kararlarının kaldırılması, 3194 sayılı İmar Kanunun Geçici 16. Maddesinden faydalanmayanlar hakkında yine aynı Kanunun yukarıda belirtilen hükümlerinin uygulanması sağlanmalıdır.

C- Yapı Kullanma İzin Belgeleri:

100- Önceki maddelerde yer verilen hususlar dışında, teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresi tarafından düzenlenen yapı kullanma izin belgelerinde Niğde Valiliğince görevlendirilen Mimar Serkan KARATAY ile birlikte yapılan çalışma neticesinde evrak bazında mevzuata aykırı herhangi bir işleme rastlanmadığı görülmüştür.

Bundan böyle de 3194 sayılı İmar Kanunun “Ruhsat alma şartları” başlıklı 22. maddesi, “Yapı Kullanma İzni” başlıklı 30.maddesi hükümleri doğrultusunda işlem yapılması sağlanmalıdır.

D-İfraz, Tevhit ve Köy Yerleşik Alan Tespit İşlemleri :

101- Teftişe tabi dönem içerisinde ifraz, tevhit ve köy yerleşik alan tespiti ile ilgili veriler aşağıda gösterilmiştir.

YILLAR	DÜZENLENEN	
	İFRAZ VE TEVHİT	KÖY YERLEŞİK ALAN TESPİTLERİ
2011	7	-
2012	16	-
2013	69	-
2014	125	-
2015	155	1
2016	143	-
2017	160	-
2018	149	-
2019	57	-
TOPLAM	881	1

Teftişe tabi dönemde Niğde İlinde 2015 yılında (1) adet olmak üzere tüm köy ve bir kısım mevrada Köy Yerleşik Alanı ve Civarı Tespiti yapıldığı, tespitlerin 1/5000 ölçekli haritalar üzerinde yapılarak İl Genel Sekreterliğince onaylandığı, en az bir üyesi Harita Mühendisi olmak üzere Tespit Komisyonu oluşturulduğu, tespitler hakkında İl Encümen Kararı alındığı, onaylanan Tespit Paftalarından bir adedinin üst yazı ile ilgili Köy Muhtarlığına gönderildiği, Köy Yerleşik Alanı ve Civarı tespiti işlemlerinin Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 43.üncü maddesine uygun olarak yapıldığı incelenmiştir.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan ve planı bulunmayan alanlardaki yapılaşmaların fen, sağlık ve çevre şartlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla; 02/11/1985 tarih ve 18916 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 43 ve diğer ilgili maddeleri doğrultusunda işlem yapılarak, köylerde imar uygulamalarının yönetmelik hükümlerine göre yürütülmesi, İmar Kanununun ve Yönetmeliklerinin uygulanması, ruhsatsız yapılaşmaya izin verilmemesi, Yönetmelik hükümleri ve diğer imar mevzuatının uygulanması konusunda hazırlanacak hizmet içi eğitim programı çerçevesinde tüm köy muhtarlarının mutlaka eğitime tabi tutulması sağlanmalıdır.

102- İfraz, tevhit ve yola terk işlemi görecektir parsel ya da parsellerde kadastral çap ve tapu kayıtlarına dikkat edilerek işlemlerin yapıldığı, parsellerin, ifraz, tevhit ve yola terk işlemlerinin var ise imar planına göre, imar planı yok ise Plansız Alanlar Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine uygun olarak gerçekleştirildiği, ifraz, tevhit ve yola terk işlemleri ile ilgili İl Encümeni Kararı alındığı tespit edilmiştir.

İfraz, tevhit ve yola terk işlemlerinin imar planı bulunan yerlerde 3194 Sayılı İmar Kanunun 15 ve 16 ncı maddeleri, imar planı bulunmayan iskân dışı alanlarda Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 62 nci maddesi, köy yerleşik alanı ve civarı içerisinde Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 44 ve 45 inci maddeleri hükümlerine uygun olarak yürütülmesinin devamı sağlanmalıdır.

Asansörlerin Yıllık Periyodik Bakımları

103- Teftiştir tabi dönemde, 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 82, 83, 84 ve 85 inci maddeleri, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin (s) fıkrası gereğince, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilinin yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırıldığı,

Bu maksatla Niğde İl Özel İdaresi ile TSE Kayseri Bölge Müdürlüğü arasında 01.12.2017 tarihinde iki yıl süreli Asansör Periyodik Kontrol Protokolü imzalandığı, protokolün amacının 04 Mayıs 2018 tarihli 30411 sayılı Resmi gazete yayınlanan "Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği" gereği periyodik kontrollerin yapılması olduğu,

Bu protokol kapsamındaki iş ve işlemlerin Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü görülmüş,

Halihazırda İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği sorumluluk bölgesinde bulunan asansör miktarları ve durumları tabloda gösterilmiştir.

	YEŞİL ETİKET	MAVİ ETİKET	KIRMIZI ETİKET	SÖZLEŞMESİZ	TOPLAM
ASANSÖR SAYISI	5	16	6	21	48

Niğde Valiliği İl Özel İdaresi tarafından, söz konusu periyodik kontrollerin yaptırılıp yaptırılmadığı hususunda TSE Kayseri Bölge Müdürlüğünden, düzenli olarak raporlama yapması talep edilmelidir.

RUHSAT İŞLERİ :**A- Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Kaynak Suları :**

104- Teftiştir tabi dönemde 2016 yılında (7), 2017 yılında (20), 2018 yılında (3), 2019 yılında (5) adet arama ruhsatı olmak üzere toplam (35) adet Jeotermal Kaynak Arama ruhsatı verildiği,

2011 yılında (1), 2012 yılında (1), 2013 yılında (1), 2015 yılında (1), 2016 yılında (1), 2017 yılında (1), 2018 yılında (1) 2019 yılında (2) adet jeotermal kaynak işletme ruhsatının düzenlendiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Jeotermal kaynaklar ile ilgili iş ve işlemlerin 13/06/2007 tarih ve 26551 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 03/06/2007 tarih ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu ile bu Kanunun 20 nci maddesine dayanılarak çıkarılan 11/12/2007 tarih ve 26727 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu ve ikincil mevzuatı çerçevesinde yürütülmekte olan işlemlerin devamı sağlanmalıdır.

105- İşletme ve Arama Ruhsatlı dosyalarda "Teknik Sorumlu" ataması ve "Faaliyet Raporu" verilmesinin düzenli takip ve kontrolünün yapıldığı görülmüştür.

İl Özel İdaresince üst paragrafta yer verilen işlemlerden kaynaklı hukuki sorunlarla karşılaşılması halinde, Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin;

"...(1) Arama ve işletme ruhsatı süresince projede belirtilen faaliyetlerin tümü jeoloji mühendisi veya faaliyetin niteliğine göre diğer ilgili mühendislerden bir mühendisin teknik

sorumluluğunda yürütülür. Teknik sorumlu olmaksızın hiç bir faaliyette bulunulamaz. Bulunulması halinde ruhsat teminatı irat kaydedilir ve faaliyetler durdurulur. Durdurulan faaliyetler teknik sorumlu atanmadığı sürece devam ettirilemez.

(2) Teknik sorumlu; jeotermal sistem, jeotermal rezervuar ile kaynağın aranması, araştırılması, geliştirilmesi, korunması, sürdürülebilirliğinin sağlanması ve buna yönelik testlerin yapılması, akışkanın emniyetli verimi göz önüne alınarak üretimi, enjeksiyonu, reenjeksiyonu, deşarjı gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde bilimsel ve teknik esaslara bağlı kalarak görev ve sorumluluklarını yerine getirir.

(3) Doğal mineralli su işletme tesislerinde ilgili mühendislik fakültesi mezunu olan kişiler teknik sorumlu olarak atanabilir.

(4) Teknik sorumlu veya sorumlularca hazırlanarak imzalanan yıllık arama ve işletme faaliyet raporlarının ruhsat sahibi tarafından iki nüsha halinde takip eden yılın en geç Mart ayı sonuna kadar İdareye verilmesi zorunludur. Bu raporların bir nüshası İdare tarafından MTA'ya gönderilir.

(5) Arama ve işletme faaliyet raporlarının süresi içerisinde İdareye verilmemesi halinde teminatı irat kaydedilerek iki aylık ek süre verilir ve teminat iki ay içerisinde iki katına tamamlattırılır. Bu süre sonunda arama faaliyet raporunun verilmemesi halinde arama ruhsatı iptal edilir ve MİGEM'e bildirilir...”

Hükmü uyarınca işlem yapılması sağlanmalıdır.

B- Sıhhi ve Gayrisıhhi İşyerleri ile Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri :

106- Teftişe tabi dönemde, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7/a ve 32 nci maddeleri ile İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesi gereğince, Niğde İl Özel İdaresi tarafından 17/10/2011 tarih ve 5642 sayılı Valilik Oluru ile İlçelerde tüm sıhhi işyerleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ve 3. Sınıf GSM Ruhsatları için işyeri açma ve çalışma ruhsatı verme yetkisinin İlçe Kaymakamlarına devredildiği incelenmiştir.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6 ncı maddesinde

“...İl Özel İdaresi Hizmetleri vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürlü yaşlı düşün dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır...”

Yetki devrine ilişkin 32 nci maddesinde;

“...Vali, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, (Ek ibare: 2.7.2005–5391/1 md: vali yardımcılara,) yöneticilik sıfatı bulunan İl Özel İdaresi görevlileri ile ilçelerde kaymakamlara devredebilir...” Denilmektedir.

İl Özel İdaresi Kanununda, kalkınma planlarında yer alan “hizmetlerin vatandaşlara en yakın birimlerce yapılması” hükümleri uyarınca İlçelerde yapılabilecek hizmetler değerlendirilerek bu hizmetlerin İlçe Özel İdareleri aracılığı ile yürütülmesine yönelik yetki devri yapılması uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

107- Niğde İl Özel İdaresi bünyesinde işyeri ruhsatı işlemlerinin Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, teftişe tabi dönemde verilen Gayrisihhi Müessese, Madencilik Faaliyeti Gayri Sıhhi Müessese, Sıhhi Müessese ve Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Ruhsatlarına ilişkin toplam ruhsat sayısı ile teftişe tabi dönemde verilen ruhsatlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Gayrisihhi, Sıhhi ve Umuma Açık İşyeri Ruhsat Dağılım Tablosu													
S.N	Ruhsat Sınıfı	Teftişe Tabi Dönemde Verilen Ruhsat Sayısı										Önceki Dönemde Verilen	Toplam Ruhsat Sayısı
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam		
1	1.Sınıf GSM	0	2	1	0	0	4	3	0	0	10	0	10
2	2.Sınıf GSM	9	9	6	7	8	8	14	15	5	81	0	81
3	3.Sınıf GSM	2	0	0	1	1	3	4	3	0	14	15	29
4	1.Sınıf Maden GSM	0	0	1	1	1	1	1	0	1	6	1	7
5	2.Sınıf Maden GSM	5	12	21	13	15	20	24	15	6	131	36	167
6	3.Sınıf Maden GSM												
7	Sıhhi Müessese Ruhsatı	4	8	9	11	12	13	19	13	11	100	23	123
8	Umuma Açık İstirahat Eğlence Yeri Ruhsatı	3	5	4	8	3	3	1	1	3	31	38	69
TOPLAM		23	36	42	41	40	52	66	47	26	383	113	496

Tablodan da görüleceği üzere teftişe tabi dönemde ve genelde gayri sıhhi müessese ruhsatlarının ve maden işletme ruhsatlarının çoğunlukta olduğu, bunun bir nedenin de sıhhi ve umuma açık işyeri ruhsatlarının ilçelerden verilmesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Ruhsat işlemlerinin (2) personel tarafından yürütüldüğü, mevcut ruhsat sayısı göz önüne alındığında yeterli olduğunun görüldüğü, ancak maden ile ilgili ruhsat işlemlerinde zaman zaman yoğunluk sebebi ile personel sıkıntısı yaşandığı, böyle durumlarda diğer ruhsat işlemlerine bakan personelin maden ruhsatı iş ve işlemlerine yardımcı olduğu ve sorunun kendi içinde aşıldığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

Diğer yandan İlçe Özel İdarelerinde ruhsat işlemlerini yürüten personele ihtiyaç duyulması halinde eğitim verildiği ifade edilmekle birlikte, bu eğitimin İl Özel İdaresinin yıllık eğitim planlarında öngörülerek ihtiyaç duyulan zamanda değil fakat önceden eğitim verilmesinin yerinde olacağı görülmüştür.

Sonuç olarak, bundan böylede Ruhsat işlemlerinin 10/08/2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülmesine dikkat edilmeli, ruhsatlarla ilgili olarak İlçe Özel İdare Müdürlükleri personelinin de katılımıyla hizmet içi eğitim verilmesi ve personel takviyesi yoluna gidilmesi sağlanmalıdır.

108- İşyeri açma ve çalışma ruhsat başvurularının Başvuru/Beyan Formu ile yapıldığı, Başvuru/Beyan Formlarında müracaatçının imza ve tarihlerin bulunduğu anlaşılmıştır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasının; *“...İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur...”* hükmü uyarınca işlem ilgilinin başvurusu ile başladığından başvuru sahibinin imzası olmayan Başvuru/Beyan Formlarının işleme konulmaması veya formlardaki eksikliklerinin giderilmesi, aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasının; *“...Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6’da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar...”* hükmü uyarınca yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6’da yer alan alındı belgesi verilmesi uygulamasının devam ettirilmesi sağlanmalıdır.

109- Bazen sıhhi işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının süresi içerisinde verilmediği incelenmiş, bu durumun evrakın imzada beklemesinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 12 inci maddesinin;

“...Sihhî işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1’de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir.

Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılmasında bu Yönetmeliğin dördüncü kısmında belirtilen süreler geçerlidir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı müracaatı sırasında bu Yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeler dışında başka herhangi bir belge istenemez ve başvuru formundaki beyana göre ruhsat işlemleri sonuçlandırılır...”

Hükmü uyarınca, Yönetmelik kapsamında bulunan sıhhi işyerleri için ruhsat verilirken başvuru ve beyan formunun ve eklerinin Yönetmelikte belirtilen kriterlere uygun olarak doldurulup doldurulmadığına bakılmalı, bu hususlar dışında bir belge talep edilmemeli, takibi İl Özel İdaresine ait olan konuların vatandaşla takip ettirilmesi uygulamasından vazgeçilerek aynı gün içerisinde ruhsatın verilmesi sağlanmalıdır.

110- Teftişe tabi dönemde umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatlerinin İl Encümenince 06/04/2010 tarih ve 093 sayılı kararı ile belirlendiği incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 33 üncü maddesinde, **“...Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatleri belediye sınırları içinde belediye encümeni, bu yerler dışında il encümeni tarafından tespit edilir...”** denildiğinden umuma açık istirahat ve eğlence yerleri açılış ve kapanış saatlerinin encümen tarafından belirlenmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

111- Teftişe tabi dönem içerisinde verilen sıhhi işyeri ruhsatlarında ve yukarıda bahsedilen sıhhi işyeri ruhsatları olarak verilen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ruhsatları sürecinde başvuru sahiplerinden yönetmelikte öngörülmeyen sabıka kaydının istendiği görülmüştür.

Uygulama geneldir.

Bundan böyle istenilecek belgelerde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin ve özellikle Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğinin 8.maddesi hükmüne uygun olarak işlemlerin yürütülmesi sağlanmalıdır.

112- İl Özel İdaresinde birinci sınıf gayri sıhhi müesseselerle ilgili inceleme kurullarının oluşturulduğu görülmüştür.

Valilik Makamının 06.12.2016 tarih ve 11769 sayılı Oluru örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 15 inci maddesinin; **“...İl özel idarelerinde birinci sınıf gayrisihhi müesseseleri inceleme kurulu, beş kişiden az olmamak üzere valinin veya görevlendireceği yetkilinin başkanlığında çevre, sağlık, hukuk, imar ve tarım birimleri görevlileri, sanayi ve ticaret il müdürlüğü temsilcisi, ilgili meslek odalarının temsilcileri ile tesisin özelliğine göre gerektiğinde vali tarafından belirlenecek diğer kuruluş temsilcilerinden oluşur...”** hükmü uyarınca işlem yapılmasının devamı sağlanmalıdır.

113- Gayri Sıhhi Müessese ruhsatlarında faaliyet kolu dikkate alınarak alınması gereken TSE Belgesi alındığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte bir hüküm bulunmamasına karşın 17/06/2004 gün ve 25495 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde;

“...Piyasa faaliyetlerinin gerçekleştirileceği tüm tesislerin tasarımı, yapım ve montajı, test ve kontrolü, işletmeye alınması ve işletilmesi, bakım ve onarımı, tesislerde asgari emniyetin sağlanmasında, öncelik sırasıyla TS veya EN standartlarına veya bu standartlar da yoksa, TSE tarafından kabul gören diğer standartlara uyulması zorunludur. Standartı bulunmayan malzeme ve ekipman için kalite uygunluk belgesine sahip olma şartı aranır.

Akaryakıt ile ilgili olarak TS veya EN standartları, Kurum tarafından çıkarılacak tebliğlerle teknik düzenleme haline getirilir.

Yurt içinde satışı yapılacak;

a) Akaryakıtın teknik düzenlemelere uygun olması zorunludur.

b) Ürünlerin öncelik sırasıyla TS veya EN standartlarına veya bu standartlar da yoksa, TSE tarafından kabul gören diğer standartlara uygun olması esastır.

c) Mineral ve sentetik esaslı madeni yağların, teknik düzenlemeleri, standartları veya uluslar arası kabul görmüş diğer dokümanları karşılaması esastır. Mineral ve sentetik esaslı baz yağ ithalatı Gümrük Müsteşarlığınca belirlenen miktar ve belirli teknik ölçümleri yapabilecek donanımına sahip yetkili gümrük idarelerinden (Mülga ibare: RG-24/06/2005 25855) (...) yapılır... ” hükmü gereği uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

114- Teftişe tabi dönemde aykırı faaliyetlerde bulunmasından dolayı İl Encümeni tarafından (7) işyerine 12.428,00 ₺ idari para cezası kararı verildiği, tahsilâtın yapılmak üzere Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirim yapıldığı, tahsil edilemeyen 1.500,00 TL tutarın tahsili amacıyla Hukuk Müşavirliğince icra takibine geçildiği tespit edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatına İlişkin Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin;

“...2559 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde sayılan hususların tespiti halinde belirtilen işyerleri otuz günü geçmemek üzere, mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından geçici süreyle faaliyetten men edilir. Faaliyetten men'e ilişkin onay uygulanmak üzere yetkili idareye bildirilir. Yetkili idare en geç üç işgünü içinde faaliyetten men'e ilişkin kararı işyerini mühürlemek suretiyle uygulayarak buna ilişkin tutanağın bir suretini ilgili mülkî makama gönderir.

2559 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen hususların tespiti halinde, yetkili idare tarafından mezkûr maddede belirtilen usule göre idarî para cezası uygulanır...”

C- I (a) Grubu Madenler :

115- Teftişe tabi dönemde İl Özel İdare tarafından ihale edilecek ve özel mülkiyete konu I (a) Grubu maden alanlarının belirlenerek ruhsat işlemlerinin yürütüldüğü incelenmiş, teftişe tabi dönemde 2011 yılında (0), 2012 yılında (2), 2013 yılında (10), 2014 yılında (6), 2015 yılında da (8), 2016 yılında da (4), 2017 yılında da (5), 2018 yılında da (17) olmak üzere toplam (52) adet I (a) grubu maden ruhsatı verildiği anlaşılmıştır.

İl Encümenin 30.05.2012 tarih ve 116-117 sayılı kararı ile 2 adet sahanın ihale yoluyla ruhsatlandırılmasına karar alınması ve uygulanması konuya örnektir.

03/02/2005 gün ve 25716 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Maden Kanununun I (a) Grubu Madenleri ile İlgili Uygulama Yönetmeliğinin 7 nci maddesi uyarınca; İl Özel İdaresince Maden İşleri Genel Müdürlüğünün uygun görüşü alındıktan sonra ihale edilerek ruhsatlandırılacak I (a) grubu maden alanlarının belirlenmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

116- Üretilen maden ve kum ocaklarının, Maden Kanunun I (a) Grubu Madenleri İle İlgili Uygulama Yönetmeliğinin 15 inci maddesine göre, “sevk fişi” ile sevk edildiği incelenmiş, sevk fişlerinin kayıt altına alındığı seri numaraları ile birlikte tutanak ile ilgililerine verildiği, sevk fişleri ile ilgili olarak defter tutulduğu,

Denetimlerin İl Özel İdaresince oluşturulan denetim ekiplerince yapıldığı, ancak, denetim ekipleri için herhangi bir makamdan olur alınmadığı, ayrıca müdürlüğünce de görevlendirme yazısı düzenlenmediği görülmüştür.

Maden Kanununun I (a) Grubu Madenleri ile İlgili Uygulama Yönetmeliğinin 15 inci maddesinin;

“...Üretilen madenin, Genel Müdürlüğün belirlediği formatta, İl Özel İdaresince bastırılarak verilecek sevk fişi ile sevk edilmesi zorunludur. Sevk fişlerinin birim satış fiyatı her yıl Genel Müdürlükçe belirlenir ve bu bedel üzerinden ruhsat sahiplerine verilir.

Sevk fişleri, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240 ıncı maddesinde yer alan taşıma irsaliyesi niteliğindedir. Ayrıca Maliye Bakanlığının sevk irsaliyeleri kullanılmaz. Mahalli mülki amirin görev verdiği yetkili kişiler, kendi il sınırları içerisinde maden sevkiyatının sevk fişi ile yapılıp yapılmadığını takip ve denetleyerek Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem yapar.

İl özel idaresince, zimmet karşılığında ruhsat sahibine verilen sevk fişi koçanlarının numarası, özel bir deftere kayıt edilerek düzenli şekilde takip edilir.

Sevk fişi, verilen ruhsat dışında başka bir ruhsat alanı içindeki madenin sevkiyatı için kullanılamaz...”

Hükmü uyarınca, yukarıda yer verilen denetleme görevinin ve düzenlenecek tutanakların hukuka uygunluğunu sağlayabilmek için, denetim yapmak üzere görevlendirilen personel için gerekli makamlardan yetki belgesi alınarak onaya sunulması sağlanmalı, aksi halde denetim ekibinin meşruiyetinin ve düzenlenecek tutanaklarının hukuka uygun olmayacağının bilinmesi sağlanmalıdır.

117- Teftişe tabi dönemde, I (a) Grubu madenlerin ruhsat ve çevre koşullarına uygun olarak işletilip işletilmediğinin tespiti amacıyla denetimlerin bir önceki maddede yer verildiği şekilde görevlendirme ve onay belgesi olmayan ekipler tarafından İl Özel İdaresince yapılmaya çalışıldığı anlaşılmıştır.

Maden Kanunun I (a) Grubu Madenleri İle İlgili Uygulama Yönetmeliğinin “İnceleme ve denetim” başlıklı 23 üncü maddesinin;

“...I (a) Grubu maden ruhsatlı alanlarda inceleme ve denetim, Genel Müdürlüğün veya il özel idaresinin gerek duyduğu zamanlarda yapılır.

İnceleme ve denetimler Genel Müdürlük tarafından ve il özel idaresince, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü başta olmak üzere ildeki ihtisaslaşmış, diğer kamu kuruluşlarının inceleme ve denetimin gerektirdiği mesleki tecrübeye sahip teknik ve mali elemanlarından yararlanılarak yapılır. Denetimleri yapacak heyet en az üç kişiden oluşur.

İnceleme ve denetimlerde sahanın teknik nezaretçisi ve/veya ruhsat sahibinin kendisi ya da vekalet ile görevlendirdiği bir kişi denetimlerde hazır bulunmak zorundadır.

İnceleme ve denetimlerde ruhsat sahibi, teknik ve mali belgelerin hazırlanmasına esas olacak bütün belgelerin asıllarını, yapılmış hesapları talep halinde heyet üyelerine göstermek zorundadır...”

Hükmü ile “Denetim raporlarının hazırlanması” başlıklı 24 üncü maddesinin;

“...İnceleme ve denetimlerde faaliyet bilgi formu, projeler, sevk fişleri, satış bilgi formları ve bunlara ait kanuni defterler, makbuzlar, diğer belgeler incelenir. Mevzuat gereği her türlü inceleme ve tespit yapılır.

İnceleme ve denetim sonunda düzenlenen tutanak maden ruhsat sahibi veya vekili tarafından imzalanır. İmzadan imtina edilmesi ya da ruhsat ile ilgili yetkili birinin tetkik esnasında bulunmaması halinde durum tutanakla tespit edilir.

Yapılan inceleme sonuçları, gerekçeleri ve belgeleri ile birlikte bir tutanak halinde iki kopya olacak şekilde tanzim edilir. Tutanağın aslı dosyasında saklanır, ikincisi ruhsat sahibine verilir. Bu tutanakta belirtilen hususlar ruhsat sahibine tebliğ edilmiş sayılır.

İnceleme ve denetimler sonucu rapor kapsamında ruhsat sahibinin yükümlülükleri ve uygulanan yaptırımlar yapılacak tek tebligatla bildirilir. Bu tebligat, maden ruhsat sahibinin dosyasındaki taahhütnamesine dayalı olarak ruhsat sahibince verilmiş adrese yapılır.

Ruhsat sahasında yapılan tetkiklere ait detay bilgileri içeren rapor hazırlanır. Ruhsat sahibinin talep etmesi durumunda bir örneği verilir...”

Hükmü uyarınca denetim görevi ihmal edilmemeli, aksi uygulamamanın ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

BİLGİ EDİNME VE BİMER/CİMER İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER (BASIN, YAYIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ):

118- Teftişe tabi dönemde Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılan başvurular ile ilgili detaylar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Veriler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bilgi edinme başvuru toplamı	5	0	9	11	19	22	15	9
Olumlu cevaplanarak bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvurular	5	0	9	11	19	22	15	9
Kısmen olumlu cevaplanarak kısmen de reddedilerek bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvurular	0	0	0	0	0	0	0	0
Reddedilen başvurular toplamı	0	0	0	0	0	0	0	0
Gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgelere erişimi sağlanan başvurular	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilen başvurular	0	0	0	0	0	0	0	0
Başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin toplam sayısı	0	0	0	0	0	0	0	0

4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu Kapsamında yapılan başvurulara ait yıllık raporların yıl sonunda Valiliğe bildirildiği,

İl Özel İdaresinde Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER)/Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) iş ve işlemlerinin İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği tarafından yürütüldüğü,

İl Özel İdaresinin yenilenen <http://www.nigdeozelidare.gov.tr>. İnternet sitesinde bilgi edinme başlığı altında bir bölüm açıldığı, başvurulara süresinde cevap verildiği, olumsuz cevap verilen talebin içeriğinde herhangi bir talep bulunmadığından olumsuz talep olarak kayıtları incelendi.

119- BİMER ile ilgili işlemleri takip etmek üzere Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Suna SOYSAL'ın görevlendirmesinin yapıldığı, Başbakanlık İletişim Merkezi (Bimer) sistemi üzerinden yapılan başvurulara ait yıllık raporlar düzenlenerek dosyada muhafaza edildiği,

BİMER çerçevesinde 2011 yılının teftişe tabi döneminde (46), 2012 yılında (41), 2013 yılında (56), 2014 yılında (195), 2015 yılında (102), 2016 yılında (118), 2017 yılında (199), 2018 yılında (09 Temmuz 2018 tarihinden itibaren CİMER) (210), 2019 yılında ise teftiş tarihi itibarıyla (112) başvurunun cevaplandırıldığı,

BİMER sisteminden Valilik aracılığıyla gönderilen başvurunun evrak kayıta alındığı ve ilgili birime gönderildiği, ilgili birim tarafından gerekli inceleme yapıldıktan sonra başvuru sahibine ve Valiliğe bilgi verildiği,

İncelenmiştir.

09 Temmuz 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişle birlikte Başbakanlığın başlıca görev ve yetkilerinin Cumhurbaşkanlığına devredildiği, bu nedenle Başbakanlık İletişim Merkezinin (BİMER) Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) olarak hizmet vermeye devam ettiği, başvuruların www.cimer.gov.tr üzerinden alındığı, tüm işlemlerin önceki usul ve esaslar içerisinde yürütülmesine devam edeceği belirtildiğinden uygulamanın bu şekilde sürdürülmesi sağlanmalıdır.

120- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ile CİMER işlemlerinin İl Özel İdaresi Genel Sekreterliğe bağlı Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Suna SOYSAL tarafından yürütüldüğü, alınan müracaat ve başvuruların elektronik ortamda ilgili birimlere gönderildiği, genel olarak dilekçeyi elden verenlere kabul ve kayıt fişi verilmediği yalnızca isteyenler için evrak kayıt numarası verildiği incelenmiş, dilekçe kayıt defteri tutulmamakla birlikte dilekçelerin sonuçlarının takip edildiği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, Muhtar Bilgi Sistemi Portalı ve bilgi@nigdeozelidare.gov.tr mail adresi üzerinden ulaşan diğer şikayet ve ihbarların da Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü tarafından değerlendirilip takip edildiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

3071 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca dilekçe sahiplerine en geç otuz gün içinde başvurunun sonucu ve işlemin son durumu konusunda bilgi verilmesi gerektiğinden; Dilekçe Kayıt Defteri tutulması sağlanmalı, dilekçe verenlere kabul ve kayıt fişi verilmesi ihmal edilmemeli, Anayasal bir hak olan dilekçe hakkının kullanılması konusundaki mevcut hassasiyet devam ettirilmelidir.

Diğer taraftan iş ve işlemlerde birliktelik sağlanması açısından iş bu rapor neticesinde oluşturulacak Encümen Müdürlüğü ihdasını müteakip, Yazı İşleri Müdürlüğünün görevlerinin içine, CİMER ve dilekçe hakkının kullanımına ilişkin iş ve işlemleri ile yukarıda yer verilen Muhtar Bilgi Sistemi Portalı ve bilgi@nigdeozelidare.gov.tr mail adreslerinin de dahil edilerek benzer içerikli iş ve işlemlerin tek bir birim tarafından yürütülmesi sağlanmalıdır.

121- Teftişe tabi dönem içerisinde İl Valisinin talimatlarıyla düzenlenen haber iş ve işlemlerinin İl Özel İdaresi bünyesinde Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünce yürütüldüğü görülmekle birlikte; benzer görevin Valilik bünyesindeki Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünce de ikmal edildiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

İl Valisinin takdirine şamil olmak üzere, mükerrer görevlendirmenin Valilik bürosu ve Valilik Şube Müdürlüğü ve İl Özel İdaresi Şube Müdürlüğü olarak iki ayrı birimde yapıldığı incelendiğinden, görevlendirmenin teke düşürülmesi ve böylece birimler arası uyumsuzluk sebebi ile oluşabilecek hukuki sorumluluklardan kaçınılması sağlanmalıdır.

HUKUK İŞLERİ :

122- İl Özel İdaresi Hukuk Müşavirliğinden, İl Özel İdaresi birimlerince değişik konularda görüş talebinde bulunulduğu, Hukuk Müşavirliği Görev ve Çalışma Yönetmeliğinde, görüş istenmesi halinde yapılacak iş ve işlemlere ilişkin olarak düzenlemelere yer verildiği, ancak düzenleme içinde, görüş isteyen birimin görüş ile ilgili dosyasının “Tam” olarak ve “Dizi Pusulasına” bağlı şekilde gönderilmesine ilişkin hüküm bulunmadığı görülmüştür.

Hukuk Müşavirliğince birimlerin talebi üzerine verilen görüşün bağlayıcı ya da hukuki sorumluluk doğurucu niteliği bulunmamasına rağmen, verilecek görüşe esas olacak belgelerin müşavirliğe tam olarak iletilmesinin, verilecek görüşün isabetlilik oranını artıracığı değerlendirildiğinden, Hukuk Müşavirliği Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin ilgili maddesine yukarıda yer verilen kelimenin ilave edilmesi sağlanmalıdır.

123- Teftişe tabi dönemde, idare tarafından kazanılan ya da kaybedilen davaların neden kazanıldığı ya da kaybedildiği yönünde genel değerlendirme yapılmadığı, üst makamlara bu yönde bilgi aktarılmış olsa bile yazılı halde sunulmadığı ve/veya dosyalanmadığı görülmüştür.

2012-2019 yılları arası infaz dosyalarının leh/aleyh istatistiği de aşağıda düzenlenen tablodaki gibidir. İdare lehine sonuçlanan 146 dosya bulunurken, idare aleyhine sonuçlanan 89 dosya bulunmaktadır. 21 dosya ise yerel mahkemelerce kısmen kabul kısmen red ile sonuçlanmıştır.

	ALEYH	LEH	KISMİ LEH KISMİ ALEYH
2012-2019 YILLARI ARASI İFAZ DOSYALARININ LEH/ALEYH İSTATİSTİĞİ	89	146	21

Her yıl sonu itibariyle veya uygun görülen zamanda, İl Özel İdaresinin taraf olduğu davalar veya arabuluculuk başvurusu yoluyla çözümlenen itilafların birlikte değerlendirilerek, sonraki yıllara esas teşkil edecek, idarenin yanlış yaptığı uygulamalara son verecek veya idarenin izlemesi gereken usulleri belirleyecek şekilde bir değerlendirme yapılması ve yazılı olarak üst yönetici kadroya sunulması tavsiyeye değer görülmüştür.

124- İl Özel İdaresi Hukuk İşleri iş ve işlemlerinin (1) Hukuk Müşaviri Vekili ve (1) avukat ile yürütüldüğü incelenmiş, 2019 yılında davacı ve davalı sıfatıyla taraf olunan derdest dosyalar ile infaz olmuş dosyaların dava türlerine göre yapılan sınıflandırma neticesinde tablolamış haline aşağıda yer verilmiştir.

DERDEST DAVA DOSYALARI	
Tazminat-Alacak	11
Tapu İptal ve Tescil	20
İrtifak Hakkının Terkini	2
İstihkak Davaları	1
İtirazın İptali ve	6
Müdahalenin Men'i ve Kal	4
Kamulaştırma Bedelinin	4
Kamulaştırmaz El Atma	1
Kadastro Davaları	2
Kira ve Tahliye	2
Kıymet Takdirine İtiraz Davaları	1
Ceza Davaları	8
İdari İşlemin İptali	10
İmar işleminin İptali	36
Personelin Açmış Olduğu İdari İşlemin İptali	4
Tam Yargı Davaları	3
İşçi Alacakları	31
Ortaklığın Giderilmesi	4
Hizmet Tespiti	16
Geçit Hakkı	2
Menfi Tespit Davası	4
İhale Sözleşmelerinden Kaynaklanan Fesih ve Benzeri Davalar	10
TOPLAM	182

İdarenin taraf olduğu bu davalardan 53 tanesinin idari yargı davası olduğu, 129 tanesinin adli yargı davası olduğu; idari davaların tümünde davalı sıfatının olduğu, adli davalardan ise 16 tanesinde davacı, 113 tanesinde davalı olduğu görülmüştür.

İdarenin davacı olduğu 16 davadan 4 tanesinin itirazın kaldırılması; 1 tanesinin el atmanın önlenmesi, 1 tanesinin eski hale getirme, 1 tanesinin tahliye, 2 tanesinin tapu iptali ve tescil, 2 tanesinin irtifak hakkının terkinin, 5 tanesinin de ceza yargılamasında müşteki olarak bulunduğu davalardır.

Halen takip edilen 122 icra dosyası bulunduğu, bunların ödenmeyen kira borçları ve vekalet ücretlerinin tahsiline yönelik açılmış bulunan takipler olduğu, ayrıca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde hesaplamanın ve

tahsilatın Hukuk Müşavirliğince ifa edildiği görülmüştür. Teftiş tarihi itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde derdest dosya sayısının 47 tane olduğu, toplam iş yükünün yaklaşık 1/6'sına tekamül ettiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu 60. ve 61. maddelerinde yer aldığı gibi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 3. Maddesi, ayrıca Danıştay 10. Dairesinin 16.02.2007 günlü ve E.: 2005/3622, K.: 2007/44 sayılı kararında da görüldüğü şekliyle, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkında kanun çerçevesinde yürütülen bu görevin Mali Hizmetler Müdürlüğünce ifa edilmesi gerekmektedir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkında kanun çerçevesinde yürütülen iş ve işlemlerin, yukarıdaki mevzuata uygun olarak Hukuk Müşavirliğinden alınıp Mali Hizmetler Müdürlüğüne devredilmesi, işin hassasiyeti sebebi ile gerekirse Mali Hizmetler Müdürlüğünde ayrı bir şube kurulması ivedilikle sağlanmalıdır.

TAŞINIR MAL (DEMİRBAŞ) İŞ VE İŞLEMLERİ :

125- Niğde İl Özel İdaresinde her birimde (1) harcama yetkilisi bulunduğu, Destek Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde ise 18 Ocak 2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Taşınır Mal Yönetmeliğinin taşınır kayıt ve kontrol yetkililerini düzenleyen 6 ncı maddesi uyarınca (4) Taşınır Kayıt ve Kontrol Yetkilisi belirlendiği,

Ancak, Teftiş tarihi itibarıyla taşınır mal konsolide görevlisi belirlenmediği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasında; “...*Taşınır konsolide görevlisi, kamu idarelerinin merkez teşkilatlarında strateji geliştirme birimi yöneticisine bağlı malî hizmetleri yürüten birimin bünyesindeki taşınır kayıt işlemlerinden sorumlu yöneticidir. İlçe, il veya bölge teşkilatlarında ise taşınır konsolide görevlisi, bu teşkilatların en üst yöneticileri tarafından belirlenir...*” hükmü uyarınca taşınır mal konsolide görevlisi belirlenmesi, üstleneceği görev ve taşıyacağı sorumluluk konusunda eğitim verilmesi sağlanmalıdır.

126- Örneklemeye usulü ile bakılan dosyalarda İl Özel İdaresine ait demirbaş eşyaların taşınır işlem fişi düzenlenmek suretiyle teslim alındığı ve fatura örneklerinin mevcut olduğu incelenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 15 inci maddesi hükmü uyarınca, demirbaş eşyanın deftere kaydına esas olan faturaların onaylı birer suretlerinin belge olarak ayrı bir dosyada saklanması uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

127- Niğde İl Özel İdaresinde birim demirbaş ambarları dışında Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bağlı (4) adet ambar (akaryakıt, demirbaş, inşaat, yedek parça) olduğu, Yönetmelik gereği ambarlara kod verilmek suretiyle e-içişleri projesi kapsamında bilgisayar sistemi üzerinde kayıtların tutulduğu,

İl Özel İdaresi demirbaşlarının yıl sonlarında sayımlarının yapıldığı, Taşınır Kesin Hesap İcmal Cetvelleri, Taşınır Sayım ve Döküm Cetvelleri, Yönetim Hesabı Cetvelleri ile Sayım Tutanaklarının tanzim edildiği anlaşılmıştır.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

128- Dayanıklı taşınırlara kaybolmayacak ve bozulmayacak şekilde numara konulduğu, odada bulunan dayanıklı taşınır malların listelerinin de bulunduğu anlaşılmıştır.

Dayanıklı taşınırlara Taşınır Mal Yönetmeliğinin 36 ncı maddesi uyarınca kaybolmayacak ve bozulmayacak şekilde numara verilmesi uygulamasının devamının sağlanmasının yanı sıra Taşınır Mal Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin (ç) bendinin; **“...Dayanıklı Taşınırlar Listesi (Örnek: 8): Bu Liste, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan oda, büro, bölüm, atölye ve servislerde kullanılmak üzere verilenler için iki nüsha olarak düzenlenir. Listenin bir nüshası taşınırın bulunduğu yerde asılı bulundurulur. Diğer nüshası ise taşınır kayıt kontrol yetkilisi tarafından dosyasında saklanır...”** hükmü uyarınca odalarda bulunan dayanıklı taşınırların listesinin eksiksiz olarak odalara asılması ihmal edilmemelidir.

129- Örneklemeye yapılan incelemede, ekonomik ömrünü doldurduğu veya hizmet dışı bırakıldığı için kayıttan düşülmesine karar verilen eşya için üst yöneticiden onay alınarak düşüm işlemlerinin güncel mevzuata uygun olarak yürütüldüğü, hurda malzemelerin tamamının Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda İşletmesine verildiği, adı geçen İşletme tarafından hurdalık malzemenin satışı sonrasında elde edilen miktar İl Özel İdaresi hesabına gönderildiği incelenmiştir.

İşlemlerin Taşınır Mal Yönetmeliğinin 28 inci maddesi ile yukarıda zikredilen mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

130- Vali Konağında bulunan demirbaş eşyaların Valilerin göreve başlayış ve ayrılışlarında zimmetle teslim edilmediği, yeni bir demirbaş alımında teslim alınması işleminin konak görevlisi ile gerçekleştirildiği, görevden ayrılan ve göreve başlayan Valilere herhangi bir belge imzalatılmadığı ve verilmediği ifade edilmiştir.

Vali ve Kaymakam Konutları Donatım Yönergesinin 8 inci maddesinin;

“...Konutlardaki döşeme ve demirbaş eşya, aşağıda belirtilen kişilerden meydana gelen komisyonlarca konutun teslim alınışı veya konutun boşaltılması sırasında tespit edilir.

a) Vali veya Kaymakam,

b) İl özel idare müdürü veya memuru,

c) İl özel idare ayniyat sorumlusu...”

Hükmü doğrultusunda işlem tesis edilerek, Vali konutunda bulunan her çeşit eşyanın Valilerin göreve başlayış ve ayrılışlarında zimmetle teslim edilmesi ve zimmetle teslim alınması hususu ihmal edilmemelidir.

131- Teftişe tabi dönemde, Niğde İl Özel İdaresine ait Kaymakam Konutlarında, Kaymakamların göreve başlama ve ayrılışlarında düzenlenmesi gereken demirbaş a ait devir teslim belgesinin genelde mevzuata uygun şekilde düzenlenmediği, hatta bazen hiç düzenlenmediği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Çiftlik Kaymakam Konutu için düzenlenen en son devir teslim belgesinin 2015 yılı tarihli olması örneğidir.

Yukarıda detayıyla yer verilen Vali ve Kaymakam Konutları Donatım Yönergesinin 8 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem yapılması unutulmamalı, doğacak hukuki sorumluluğun bilincinde olunmalı ve iş bu raporun İl Özel İdaresine tevdiini müteakip Niğde İlçelerinde Özel İdareye ait Kaymakam Konutlarının devir teslim iş ve işlemlerinin 2011 yılı ve sonrası açısından yeniden gözden geçirilerek varsa eksik demirbaşların tespiti yapılarak sorumlularından tahsili cihetine gidilmesi sağlanmalıdır.

KAMU HİZMETLERİNİN SUNUMUNDA UYULACAK USUL VE ESASLAR :

132- Hizmet Standartları Tablosunun hazırlanarak İl Özel İdaresi ana hizmet binasının girişindeki panoya asıldığı, İl Özel İdaresinin <http://www.nigdeozelidare.gov.tr> adresli internet sitesinde yer aldığı incelenmiş, hazırlanan Hizmet Standartları Tablosunda başvuru sahibinden istenilen bilgi ve belgelerin açık bir şekilde sayma suretiyle belirtildiği ve yapılan işlemler için azami süreler belirlendiği incelenmiş, Hizmet Standartları Tablosu ile ilgili iş ve işlemlerin hangi birim tarafından yürütüldüğü konusunda Müfettişliğimize herhangi bir bilgi verilememiştir.

Hizmet Standartları Tablosunun etkin, verimli, hesap verebilir, vatandaş beyanına güvenen ve şeffaf bir kamu yönetimi oluşturmak; kamu hizmetlerinin hızlı, kaliteli, basitleştirilmiş ve düşük maliyetli bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak üzere, idarelerin uyması gereken usul ve esasları düzenlemek üzere 31/07/2009 tarih ve 27305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin “Hizmet standartları oluşturma” başlıklı 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının;

“...İdareler, ek-2’de yer alan örneğe göre hizmet standartlarını oluşturur. Ek-3’te belirtilen açıklamalara göre oluşturulan hizmet standartları tablosunda; hizmetin adı, başvuruda istenen belgeler, hizmetin ne kadar sürede tamamlanacağı ve şikâyet mercilerine ilişkin bilgiler yer alır. Bu tablo, hizmeti doğrudan sunan birimlerce vatandaşların kolayca görebileceği panolarda, kurumsal internet sayfalarında ve e-Devlet Kapısında duyurulur. Ayrıca, idarenin danışma masalarında da istenilen belgeleri gösteren dokümanlar bulundurulabilir ve talep edenlere ücretsiz olarak verilir...”

Hükmü uyarınca mevzuatta öngörülen sürelerle uyulmak suretiyle gerçekçi bir biçimde hazırlanması, konu ile ilgili birimin açık ve net şekilde belirlenerek sorumlu birimin diğer birimler ile koordineyi sağlaması için gerekli tedbirler alınmalı,

Hizmet Standartları Tablosunun İl Özel İdaresinin <http://www.nigdeozelidare.gov.tr> adresli internet sitesinde halkın kullanımına sunulması, yine hizmet sunumu yapan birimlerde gözle görülebilir şekilde hizmet standartlarının asılması, değişen mevzuat ve teknoloji göz önüne alınarak hizmet standartlarının zaman zaman gözden geçirilerek var ise güncelleme yapılması ihmal edilmemelidir.

MİKRO KREDİ VE GÖNÜLLÜ KATILIM :

133- Teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresi bünyesinde mikro katılım çerçevesinde herhangi bir iş ya da işlem gerçekleştirilmediği, bu yönde bir talebin ya da programlamanın olmadığı ve yapılmadığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

134- Niğde İl Özel İdaresinde hizmetlerin etkili sunulmasında gönüllü katılımı sağlayacak programların uygulanmadığı, ancak halen geliştirilmekte olan çalışmada, özellikle köy alanlarında, ekilince verim alınması halinde işlenmesi ve yağ haline dönüştürüldükten

sonra talep eden firmalara satılarak gelir elde edilmesi amaçlanan lavanta tohumunun verimli olduğunun görülmesi üzerine, özellikle köy alanlarında 5302 sayılı kanunun 65. Maddesinde yer verilen kişilerce gönüllü katılım sağlanması halinde, elde edilecek kardan belli bir oranın bu kişilere gelir olarak dağıtılmasının düşünüldüğü, bu çerçevede gerekli ön hazırlıkların yapılmaya devam ettiği incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun 65 inci maddesinin;

“...İl Özel İdaresi sağlık, eğitim, spor, çevre, trafik ve kültür hizmetleriyle yaşlılara, kadın ve çocuklara, özörlöölere, yoksul ve düşöünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında, ilde dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliğı artırmak amacıyla gönüllöü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular.

Gönüllöölölerin nitelikleri ve çalıştırılmalarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir...”

Hökmöü ile İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllöü Katılım Yönetmeliğinin 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddeleri uyarınca işlem gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

İHALE İŞ VE İŞLEMLERİ :

135- Teftişe tabi dönemde farklı birimlerden 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu göre (9) adet ihaleden yasaklama işleminin uygulandığı,

Genel olarak sözleşmeye bağlanan ihale konusu işin yüklenici tarafından süresinde yerine getirilememesi ve işin tasfiye edilmesi nedeniyle, ayrıca ihale sürecinde yasak fiil ve davranışlarda bulunmaktan dolayı yükleniciler hakkında yasaklama karar istenildiğı, işlemlerin öncelikle durum tespitinin yapılmasını müteakip, “İhalelere Katılmaktan Yasaklama Kararı EK:2 formunun doldurulduğı, İl Valisi tarafından imzalanan bir yazıyla İçişleri Bakanlığına gönderildiğı form ve eki dayanak belgelerinin gönderildiğı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 83, 84, 85 ve 86 ncı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 17, 58, 59 ve 60 ncı, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 25, 26, 27 ve 28 inci maddeleri ile Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı, Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğı ve Kamu İhale Genel Tebliğinde yasaklama ile ilgili konular belirtilmiş, İçişleri Bakanlığının muhtelif genelgelerinde de konuya açıklık getirilmiştir.

İl özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağılı birlik, müessese ve işletmeler tarafından yapılan ihalelerde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 17 nci, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 25 inci ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 83 üncü maddesinde sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilen gerçek veya tüzel kişilerle birlikte ortakları veya ortaklıkları hakkında ihalelere katılmaktan yasaklama kararları İçişleri Bakanlığınca verilmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 17 nci maddesinde belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında 58 inci madde hükmünün uygulanması için il özel idareleri, belediyeler ile bunlara bağılı birlik müessese ve işletmelerin gereğinin yapılması için İçişleri Bakanlığına başvurması, İçişleri Bakanlığının da Kanunda öngörölen süre içinde ihalelere katılmaktan yasaklama kararını vermesi zorunludur.

İhale aşamasında bu hükümlere göre yasaklama kararı verilirken sözleşme imzalandıktan sonra sözleşmenin uygulanması ile ilgili alan Kamu İhale Kanununun kapsamı dışında kaldığı için 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda ayrıca düzenlenmiştir. Buna göre 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 25 inci maddesinde belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında 26 ncı madde hükmünün uygulanması için de il özel idareleri, belediyeler ile bunlara bağlı birlik müessese ve işletmelerin gereğinin yapılması için İçişleri Bakanlığına başvurması, İçişleri Bakanlığının da Kanunda öngörülen süre içinde ihalelere katılmaktan yasaklama kararını vermesi zorunludur.

Görüldüğü üzere gerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve gerekse 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanununda amir hüküm kullanıldığı için, söz konusu durumlar ortaya çıktığında idare ihalelere katılmaktan yasaklama kararı alınması için İçişleri Bakanlığına müracaat etmek zorundadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 83 üncü maddesinde belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları anlaşılanlar hakkında 84 üncü madde hükmünün uygulanması için il özel idareleri, belediyeler ile bunlara bağlı birlik müessese ve işletmeler gereğinin yapılması İçişleri Bakanlığına başvurmakta yasaklama kararı da İçişleri Bakanlığı tarafından verilmektedir.

Bütün bu mevzuat hükümleri doğrultusunda 4734, 4735 ve 2886 sayılı Kanunlara göre yapılan ihalelerde, Kanunlarda belirtilen yasak fiilleri işleyerek idarenin yapmayı planladığı işlerin zamanında yapılmasına engel olan gerçek ve tüzel kişiler hakkında ihaleden yasaklama kararı verilebilmesi için gerekli işlemlerin yapılması ihmal edilmemeli, aksine davranışların ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

4734 ve 2886 Sayılı Kanuna Göre Yapılan İhaleler :

Niğde İl Özel İdaresinin bir önceki teftiş tarihi olan 2011 yılından teftiş tarihi olan 2019 yılı Ekim ayına kadar olan dönem, Müfettişliğimce görevlendirilen Niğde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü görevlileri Levent ERKAN ve Erman YURDAGÜL, İl Sağlık Müdürlüğü Görevlileri Evren ŞAHİN ve Kayhan SOYLUKAN ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevlisi İsmail ÖZCAN ile birlikte ihaleler üzerinde örnekleme suretiyle yapılan incelemeler sonucunda, aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

136- Teftişe tabi dönemde hizmet alımı yöntemiyle 2011-2019 yılları arasında yapılan ihalelerden;

İhale sözleşmelerinin bazılarında “Hizmet Alımı Sözleşme Tasarısı” ifadesinin geçtiği görülmüştür.

2012 yılına ait 32592,180928 sayılı ihaleler benzerleri arasında örneğidir.

Niğde İl Özel İdaresi İhale Birimince, İhale tamamlandıktan sonra imza aşamasında “Tasarı” kelimesinin kaldırılmasının gerektiği unutulmamalıdır.

137- Teftişe tabi dönemde gerçekleştirilen bazı hizmet alımı ihalelerinde teminatın ya da kesin teminatın çözüldüğüne dair belgelere dosyalarında rastlanılmamıştır.

2016 yılına ait 237155 sayılı ihale dosyası benzerleri arasında örneğidir.

İhale tamamlandıktan sonra teminatın çözüldüğüne dair belgenin düzenlenerek dosyasında muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

138- Müfettişliğimce görevlendirilen personel tarafından yapılan çalışmada, bazı hizmet alımlarında ihale dosyasında Fetö/PYD sorgulaması yapıldığına dair evraka rastlanmadığı,

2018 yılına ait 375623 ve 144326 sayılı ihalelerin benzerleri arasında örnek olduğu bildirilmişse de, yetkilileri ile yapılan görüşmede sorgulama evrakının yetkisiz kişiler tarafından görülmesini engellemek üzere başkaca dosyada saklandığı ifade edilmiş ve görülmüştür.

İhale dosyası oluşturulurken 22.11.2016 günlü ve 29896 sayı ile yayınlanan 678 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 30. Maddesi gereğince maddede yer verilen hususun eksik bırakılmamasına dikkat edilmelidir.

139- Teftişe tabi dönemde mal alımı ihalelerinde bazen kanunda yer verilen sürelere riayet edilmediği görülmüş ve incelenmiştir.

2014/49652 İKN'li, 19-e usulü ile gerçekleştirilen, "2500 ton linyit kömürü, 300 ton çam dal odunu alımı" ihalesinde firmanın sözleşmeye 11.07.2014 tarihinde davet çıkarılmasına rağmen firmanın 25.07.2014 tarihinde sözleşmeyi imzalaması benzerleri arasında örneğidir.

Bununla birlikte dosyası üzerinde Müfettişliğimce yapılan incelemede davet yazısının 15.07.2014 tarihinde gönderildiği böylece işlemin vaktinde gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Sözleşmeye Davet" başlıklı 42. Maddesi; "41 inci maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale sonuç bilgileri Kuruma gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur." Şeklinde düzenlendiğinden, hüküm çerçevesinde işlem yapılmasına özen gösterilmelidir.

140- Teftişe tabi dönemde bazı ihalelerin "hadde layık görülmemesi" sebebi ile iptal edildiği görülmüş ve incelenmiştir.

2018/289489 İKN'li 19-e usulü ile gerçekleştirilen "Niğde Merkez ve İlçe Köyler İçin Çocuk Oyun Grupları Alım ve Montaj İşİ" ihalesinde yapılan inceleme sonucunda ihalenin, ihale yetkilisi tarafından ve Kamu İhale Kanununun 40. Maddesi gereğince "hadde layık görülmemesi" sebebi ile iptal edilmesi benzerleri arasında örneğidir.

Her ne kadar Kamu İhale Kanunun 40. Maddesinde idareye böyle bir hak tanınmış olsa da, yine Kamu İhale Kanununun 5. Maddesinde belirtilen "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." Maddesi gereğince isteklilerle rekabet ortamı oluşması, istekliler tarafından verilen tekliflerin yaklaşık maliyetin altında olması sebebiyle ihtiyaçların yerinde ve zamanında karşılanması için ihalenin düşük teklif veren istekliye

verilmesinin kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılması açısından ekonomik olacağı değerlendirildiğinden uygulamanın bu yöne çevrilmesi sağlanmalıdır.

141- Teftiştir tabi dönemde iptal edilen yapım ihaleleri incelendiğinde toplam (94) adet ihalenin değişik gerekçelerle iptal edildiğı,

Bir önceki maddede de yer verildiğı şekilde (29) yapım ihalesinin Kamu İhale Kanununun 40. Maddesinin iptal gerekçesi olarak kullanıldığı, bununla birlikte 2. Kez yapılan ihalelerdeki tenzilat oranlarının ilk ihaleye göre daha yüksek olduğı, diğer iptal gerekçelerinin; (26) ihalede tekliflerin yaklaşık maliyetin üzerinde olması, (12) ihalede geçerli teklif bulunmaması, (7) ihalede istekli olmaması, (14) ihalede teknik dokümandaki hatalar, (2) ihalede yüklenicinin sözleşme imzalamaması, (2) ihalede bazı isteklilerin teklif zarflarının ihale komisyonuna ulaşmaması ve (2) ihalede ilan tarihi öncesinde yapım şartlarının değişmesi şeklinde sıralandığı,

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkındaki Tebliğ kapsamında teftiştir tabi dönemde idarenin ihale tasarruflarına karşı isteklilerce Kamu İhale Kurumuna başvuru ve kurumca “İhale İptal Kararı” ve “Düzeltilici İşlem Kararı” verilen ihale bulunmadığı görülmüştür.

Teftiştir tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresince yürütülen ihale iş ve işlemlerinde mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanmamıştır.

DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ :

142- Destek Hizmetleri Müdürlüğünün, (1) müdür, (1) makine mühendisi, (1) elektrik teknikeri, (1) teknisyen, (1) VHKİ, (3) şoför olmak üzere toplam (8) memur personel ve (80) mevsimlik işçi, (15) şirket işçisi, (61) kadrolu işçi olmak üzere toplam (156) işçi personel ile araçların bakım onarımları ile sevkiyatlarının yapılması, İl Özel İdaresinin cari harcamalarının takip edilmesi, Taşınır Mal Yönetmeliğine göre yapılması gereken iş ve işlemlerin yürütülmesi, kaçak akaryakıtın teslimi ve tasfiyesine kadar olan sürecin takip edilmesi, hurda malzemelerin Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna teslim sürecine ilişkin görevleri yürüttüğü incelenmiştir,

Makine parkında (51) adet iş makinesi, (150) adet binek, otobüs ve pikap, damperli/kasalı kamyon ve diğer araç grubu olmak üzere toplam (201) aracın bulunduğı anlaşılmış, mevcut iş makinesi ve araçlardan (38) adedinin 15 yaş üstü olduğundan verimli olarak çalıştırılmadığı ifade edilmiştir.

Kurumda yeni araçlara ihtiyaç olduğu anlaşılmakla, idarenin bütçe imkanları ölçüsünde makine parkının yenilenmesi için gerekli girişimlerde bulunulması tavsiyeye değer görülmüştür.

143- Niğde ilinde 5838 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 1990 model ve daha eski olan araçların trafikten çekilmeleri amacıyla bedelsiz olarak teslim alma işlemleri kapsamında teftiştir tabi dönemde bugüne kadar toplam (399) adet hurda aracın İl Özel İdaresince teslim alındığı incelenmiştir, detaylar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Otomobil	Kamyon	Kamyonet	Minibüs	Otobüs	Motosiklet	Toplam
2011	30	2	35	0	0	7	74
2012	9	1	7	0	0	1	18
2013	7	0	3	0	0	6	16
2014	24	7	20	0	0	1	52
2015	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0
2017	34	54	22	3	2	1	116
2018	22	44	29	0	5	0	100
2019	5	11	7	0	0	0	23
Toplam	131	119	123	3	7	16	399

İşlemlerin konu hakkındaki mevzuata uygun olarak devam ettirildiği, toplanan hurda araçların peyderpey Makine Kimya Endüstrisi Kurumuna teslim edildiği, teftiş tarihi itibarıyla hurdalıkta (30) civarı araç biriktiği, hurdaliğe bırakılan araçların genel olarak aralık ayında yoğunlaştığı, bu meyanda İl Özel İdaresinin rutin yazışmalarının devam ettiği görülmüş ve ifade edilmiştir.

Söz konusu hurdalıkta yer sıkıntısı bulunmadığından Makine Kimya Endüstrisi Kurumu ile yılda bir defayı geçkin yazışma yapılmasına gerek olmadığı, işlemlerin bundan sonra da hukuku çerçevesinde sürdürülmesi gerektiği müşahade edilmiştir.

144- Niğde İl Özel İdaresinde, arazide olan araçların akaryakıt ihtiyaçlarının harcama fişi aracılığı ile İl Özel İdaresi ambarlarından karşılandığı, akaryakıt ambarında yakıt otomasyon sisteminin kurulu olduğu ve kartlarla akaryakıt alındığı, her ay düzenli olarak akaryakıt sarfiyatının kontrol ve hesaplamasının yapıldığı, akaryakıt envanterlerinin taşınır işlem fişleri, akaryakıt otomasyon sistemi ve araç kartları üzerinden takip edilmeye çalışıldığı,

Ayrıca özellikle karla mücadelede kullanılan araçlar olmak üzere toplam 140 adet araçta Araç Takip Sistemi kurulduğu görülmüştür.

Bundan sonrada idarede verimliliği artıracak düşüncesi ile akaryakıt giriş ve çıkış işlemlerinin her ay bir komisyon marifetiyle denetlenmesi sağlanmalıdır.

Ayrıca akaryakıt sarfiyatını minimuma indirmek amacıyla araç takip sisteminin tüm araçlara uygulanması tavsiyeye değer görülmüştür.

145- Önceki maddede yer verilen akaryakıt ambarının (istasyonunun) Niğde İl Özel İdaresi Ana Kampüsünde, Niğde İl Özel İdaresi Genel Sekreterliğinin de bulunduğu binaların arasında kaldığı, müfettişliğimce yapılan tespitte yangınla mücadele için sadece (6) adet, 6 kilogramlık yangın tüpünün bulunduğu, bunun dışında akaryakıt yangınıyla mücadele edebilecek herhangi bir kimyasal maddenin kampüs içinde depolanmadığı görülmüştür.

Bilindiği üzere, akaryakıt yangınlarında yangın söndürücü tüplerin fayda etmeyeceği mütalaa edildiğinden, İl Özel İdaresince konusunda uzman kişiler tarafından yapılacak araştırmayı müteakip, kampüs içerisinde uygun yerlere Karbondioksitli ve/veya POM adı verilen yangın söndürme malzemelerinin ve/veya benzerlerinin depolanması, olası akaryakıt yangını esnasında bu malzemelerle yangına müdahale etmek üzere yeteri kadar personel görevlendirilmesi ve bu personelin bu malzemelerin kullanımı ve yangına müdahale konusunda yeterli kurs ya da eğitim alması sağlanmalıdır.

146- 27 Mayıs 2007 tarih ve 26534 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kaçak Petrolün Tespit Ve Tasfiyesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yakalanarak tutanakla Niğde İl Özel İdaresine teslim edilen kaçak akaryakıt ürün miktarına ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Toplam	A- Tasfiye	B- Sahada Kalan (Kg)	C-Mahkeme Kararıyla Sahibine
2011	319.704	252.810	24.312	42.582
2012	143.890	99.690	0	44.200
2013	205.498	164.760	40.258	480
2014	84.465	0	84.465	0
2015	5.885	0	5.885	0
2016	5.374	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	5.195	0	0	0
2019	0	0	0	0
Toplam	770.011	517.260	165.489	87.262

5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanununca hazırlanan 25/05/2007 tarih ve 26534 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kaçak Petrolün Tespit ve Tasfiyesine Dair usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik hükümleri doğrultusunda işlem tesisine devam edilmeli, tereddüt edilen konularda ilgili makamlardan görüş istenmesi ihmal edilmemelidir.

PLAN PROJE YATIRIM İNŞAAT YATIRIM MÜDÜRLÜĞÜ :

147- Teftişe tabi dönemde, İl Özel İdaresi Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü tarafından, (39) adet yeni bina/tesis, (157) adet bina ve tesis bakım ve onarımı, (20) adet de proje yapımı olmak üzere toplam (216) iş yapıldığı incelenmiş olup, teftişe tabi dönemde İl Özel İdaresi bütçesinden ayrılan ödenekler ile yatırım programında yer alan yatırımları ile ilgili olarak Plan Proje, Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü tarafından yapılan iş ve işlemlerin sektörlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Sektör		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam
Milli Eğitim Müdürlüğü	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım				2			1			3
İl Özel İdaresi	Yeni Bina/Tesis		1	4	4	10	3	3	12	1	38
	Bakım Onarım	4	4	2	3	10	14	35	36	23	131
	Proje Yapımı					9	4	1	4	1	19
Emniyet Müdürlüğü	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım	2	4	2	1		1	1			11
	Proje Yapımı										
İl Sağlık Müdürlüğü	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım			1					1	1	3

Jandarma Komutanlığı	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım			1	2				1		4
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım						1			1	2
İl Müftülüğü	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım								1		1
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım							1			1
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Yeni Bina/Tesis			1							1
	Bakım Onarım										
	Proje Yapımı				1						1
AFAD İl Müdürlüğü	Yeni Bina/Tesis										
	Bakım Onarım	1									1
	Proje Yapımı										
TOPLAM		7	9	11	13	29	23	42	55	27	216
YAPILAN İŞİN CİNSİ									TOPLAMI		
Yeni Bina									39		
Bakım Onarım									157		
Proje Yapımı									20		
GENEL TOPLAM									216		

Yörenin yapısı ve kurumun ihtiyaçlarının dikkate alınarak projelendirme yapılması hususuna dikkat edilmesi, ilgili Bakanlıklarca yapılan projelerde de Valilik aracılığıyla yöreye ve ihtiyaca uygun hususlara dikkat edilmesi yönünde girişimlerde bulunulması tavsiyeye değer görülmüştür.

DİĞER HUSUSLAR :

148- 6360 sayılı 14 İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun geçici 2 nci maddesinin 1, 2 ve 7 nci fıkralarının;

“...(1) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından tespit edilen 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayım sonuçlarına göre nüfusu 2.000’in altında olan ekli (27) sayılı listedeki adları yazılı belediyelerin tüzel kişilikleri ilk mahalli idareler genel seçiminden geçerli olmak üzere kaldırılarak bu belediyeler köye dönüştürülmüştür.

(2) Bu madde ile tüzel kişilikleri kaldırılan belediyelerin personeli, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları il özel idaresine devredilir. Hazinesinin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan Maliye Bakanlığınca, bu maddeyle tüzel kişilikleri kaldırılan belediyelere tahsis edilmiş olanlar, komisyon kararıyla, ihtiyaçlarına göre ilgili il özel idarelerine veya köy tüzel kişiliklerine tahsis edilmiş sayılır. Ancak, köye dönüştürülen belediyelerin ihtiyaç duyulan taşınmazları ile araç ve gereçleri komisyon kararıyla ilgili köy tüzel kişiliğine bırakılır. Mahkemelerde süren davaları ile belediye olarak faaliyet gösterdiği döneme ve yapılan işlemlere ilişkin olarak açılacak davalarda, muhatap ilgili il özel idaresidir.

...

(7) Bu belediyeler, personelini, taşınır ve taşınmazları ile kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçlarını il özel idaresine veya katılacakları belediyeye, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde bildirir. Bu belediyelerin taşınmazlarının tahsisi ve kiralanması iş ve toplu iş sözleşmesinin yapılması, yeni nazım ve uygulama imar planının yapılması, her türlü imar uygulaması (inşaat ruhsatı hariç), iş makineleri ve diğer taşıtların satışı ile borçlanmaları il özel idaresinin veya katılacakları belediyenin onayına bağlıdır. Bu maddeye göre tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerin taşınmazlarının satışı ile vadesi tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi aşan borçlanmaları İçişleri Bakanlığının onayına tabidir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı yapılmış memur alımları hariç olmak kaydıyla, bu madde kapsamına giren belediyeler tarafından nakil yoluyla atanacaklar da dâhil olmak üzere hiçbir şekilde yeni personel alımı yapılamaz ve bu belediyeler tarafından aynı tarihten itibaren tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihi geçecek şekilde veya mevcut hizmet alımlarının kapsamını ve personel sayısını genişletecek şekilde hizmet alımı sözleşmesi düzenlenemez...”

Hükmünü uygulamak üzere aynı Kanunun geçici 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasının;

“...(1) Bu Kanundaki devir, tasfiye ve paylaştırma işlemlerini yürütmek üzere vali tarafından, bir vali yardımcısının başkanlığında, valinin uygun göreceği kurum ve kuruluş temsilcilerinin ve ilgili belediye başkanlarının katılımıyla devir, tasfiye ve paylaştırma komisyonu kurulur. Bu komisyona yardımcı olmak üzere valinin görevlendirmesi ile alt komisyonlar da kurulabilir...”

Hükmü uyarınca, Niğde Valiliğinin 24/12/2012 tarih ve 4314 sayılı onayı ile Vali Yardımcısı başkanlığında komisyon oluşturulduğu, tüzel kişiliği kaldırılacak (23) belediyenin personel, araç, gayrimenkul ve borç listelerinin çıkarıldığı ve borç ve alacaklarıyla birlikte İl Özel İdaresine devrinin yapıldığı, bu kapsamda 23 belediyeden toplam 21.324.402,28-TL borcun İl Özel İdaresine aktarıldığı, devir olan bir alacak olmadığı, menkul ve gayrimenkullerin vasıfları itibarıyla borçları karşılama yeterliliğinin bulunmadığı, bu nedenle İl Özel İdaresine mali bir külfet yüklediği incelenmiştir.

149- Teftişe tabi dönemde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkında kanun çerçevesinde yürütülen işlemlerin tamamının Hukuk Müşavirliğince yürütüldüğü, mali boyut hesaplamalarının da Hukuk Müşavirliğince yapıldığı görülmüş ve ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu 60. ve 61. maddelerinde yer aldığı gibi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 3. Maddesi, ayrıca Danıştay 10. Dairesinin 16.02.2007 günlü ve E.: 2005/3622, K.: 2007/44 sayılı kararında da görüldüğü şekliyle, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkında

kanun çerçevesinde yürütülen bu görevin Mali Hizmetler Müdürlüğünce ifa edilmesi gerekmektedir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkında kanun çerçevesinde yürütülen iş ve işlemlerin, yukarıdaki mevzuata uygun olarak Hukuk Müşavirliğinden alınıp Mali Hizmetler Müdürlüğüne devredilmesi, işin hassasiyeti sebebi ile gerekirse Mali Hizmetler Müdürlüğünde ayrı bir şube kurulması ivedilikle sağlanmalıdır.

150- Müfettişliğimin talebi üzerine teftişe tabi dönemde Niğde İl Özel İdaresince gerçekleştirilen iş ve işlemlerin özet hali aşağıdaki şekilde raporlanmıştır.

“NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ’NİN 2011-2019 YILLARI ARASINDAKİ YAPILAN ÖNEMLİ YATIRIMLAR

Niğde İlinde 275.783 ha alanda tarım yapılmaktadır. Bu alanın 124.012 ha (toplam tarım alanının % 45’i) sulanırken, 151.771 ha (Toplam tarım alanının % 55’inde) ise kuru tarım yapılmaktadır. İdareimizce geçmişten günümüze kadar sulamaya açılan saha 54.615 ha’dır. Niğde İlinde mevcut su rezervi ile sulanabilecek alan en fazla 209.186 ha’dır. Halen fiilen sulanan yaklaşık 124.232 ha ilave olarak en fazla 84.768 ha daha sulamaya açılacak alan vardır. İdareimiz tarafından yapılan; HİS ve Sulama Göleti sayımız toplam 69 adet, YAS sulama tesisi sayısı 59 adet ve YÜS sulama tesis sayımız 112 adettir.

Niğde İl Özel İdaresi 2011-2019 yılları arasında tarımsal hizmetler alanında; 35 adet sulama göleti, 170 adet yer üstü sulama tesisi ve 24 adet yer altı sulama tesisini yapımı; çiftçilere, % 25 üretici katkılı 1.472.000 adet meyve fidanı (ceviz, elma, kiraz, armut), 75 ton kompost (mantar), 901.000 adet çilek fidesi gibi alternatif ürünler dağıtılarak kırsal kesimde yaşayan köy halkının ekonomisine katkı sağlamıştır. Toplam 170 milyonluk harcama yaparak İl’deki köy ve kasabalarda sulu tarıma geçilmesini sağlamıştır.

Niğde ilinde lavanta üretimini geliştirerek yaygınlaştırmak için özel idare, muhtarlık ve yardıma muhtaç ailelerin ekonomik durumlarını iyileştirmek için 2017 yılında belli bölgede deneme üretimi yapılmıştır. Bunun sonucunda olumlu sonuç alınmış olup, lavanta üretiminin yaygınlaştırılması için projeler yapılmıştır. İlimizde belirlenen 5 bölgede lavanta üretimini yaparak ilin ekonomisine katkı sağlanması için gerekli işlemler başlatılmıştır.

Orman alanında; Niğde ilinin belli bir bölgesinde atıl bulunan arazide 40 hektar alanda halkın katılımıyla 16 bin adet fidan dağıtılarak bereket ormanı oluşturulmuştur. İl’e bağlı 131 köyde il özel idaresi, muhtarlık ve köyde yaşayan vatandaşlarla beraber köy girişlerine 184 bin adet fidan dikimi yapılarak 1.500.000,00 TL harcama yapılmıştır.

Niğde merkez ve ilçelerine bağlı olan 131 adet köyün toplam yol ağı 3.159 km olup, dağılımı şu şekildedir; 177 km BSK asfalt, 1619 km Sathi Asfalt, 757 km stabilize kaplama, 267 km tesviye 123 km ham yol, 216 km beton kilitli parke yoldur. Tüm köylerin yolu asfalt kaplamadır.

Ulaşım hizmetleri alanında; 238 km bitümlü sıcak asfalt, 1.215 km 1. kat asfalt kaplama, 896,5 km 2. kat asfalt kaplama, 1.281 km stabilize kaplama, 1.945 km onarım-tesviye, 828 km malzemeli bakım, 44.960 km greyderli bakım, 2.281.925 m² kilitli parke yapımı, trafik işaretleri (kasis, boya, oto korkuluk, trafik levhası... vb.), karla mücadele ve

sanat yapıları olmak üzere toplam 430 milyonluk harcama ile köy yollarının iyileştirilmesi sağlanmıştır.

İl genelindeki tüm köy ve bağluları şebekeli içme suyu tesisine sahiptir. Niğde ilinde içme suyu yetersiz yerleşim birimi bulunmamaktadır. Elektrik mühendisi kontrolünde Halk Sağlığından gelen tahlil sonuçlarına göre bir ekip kurulmuş ve köylerin içme suyu depolarında klorlama çalışmalarını denetlemektedirler. Niğde il genelinde 131 adet köyde toplam 168 adet içme suyu deposu mevcut olup tamamı faal durumundadır. İçme suyu deposu olmayan köy bulunmamaktadır. Köylerde sağlıklı içme suyu temin edilebilmesi amacıyla depoların tamamının haznesi fayans kaplanmış, tel örgüyle koruma altına alınmış, yine depoların tamamında klorlama cihazı bulunmaktadır.

Niğde İli tüm köy ve bağluları şebekeli kanalizasyon tesisine sahiptir. Bununla beraber, yeni yerleşim yerlerinin açılması, yeni evlerin yapılması ve gereklilik arz eden ek kanalizasyon şebekelerinin yapımına ihtiyaçlar çerçevesinde devam edilmektedir. Bütün köylerin toplamında, 1.064.935 metre kanalizasyon hattı bulunmaktadır.

Alt yapı hizmetleri alanında; 174 adet su deposu yapımı ve onarımı, 376.300 km şebeke/isle hattı yapımı, 90 adet sondaj, 52 adet doğal arıtma yapımı, bütün köylerin kanalizasyon yapımı tamamlanmıştır, 42 köyün içme suyu kuyularına güneş paneli sistemi kurularak elektrik enerjisi kullanımıyla tasarruf sağlanması gerçekleştirilerek toplam, 64.898.027,00 TL harcama yapılarak köylerde daha kaliteli bir yaşam sunulmuştur.

Niğde il özel idaresi, “Köylerimiz şehir olacak projesi” ile üst yapı hizmetleri alanında; 8 adet sosyal tesis yapımı, 28 adet halı saha yapımı, 106 adet Açık hava spor aleti alımı ve yapımı yapılmıştır.

Niğde genelinde üretilen mahsulleri doğal ortamda saklanması korunması amacıyla, 5 adet yer altı oyma depo ve soğuk hava deposu yapımı, Çiftehan köyü fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezi yapımı, Çiftehan termal turizm bölgesi peyzaj çalışması projesi, 1.300 adet otobüs durağı, bank ve dekoratif aydınlatma direği alımı yapılarak toplam 52.000.000,00 TL ‘lık yatırım yapılmıştır.

Destek hizmetleri alanında; 130 adet araç ve iş makineleri alınmış olup 32.000.000,00 TL harcanmıştır. İdarenin araç parkı yenilenerek bakım onarım giderlerinde tasarrufa gidilmiş olup, araçların bakım onarımı için gerekli yedek parça alınarak kendi imkanlarıyla idarede bulunan bakım onarım atölyesinde yapılmaktadır. 2019 yılı itibari ile 140 adet araç ve iş makinesinde “Araç Takip Sistemi” kullanılmaya devam etmektedir. Araç Takip Sistemi ile araç ve iş makinelerinin; mesafe, konum ve hız bilgileri gibi değerleri kontrol ve takip edilerek iş durumuna göre hızlı şekilde araç görevlendirilmesi yapılarak zaman, yakıt ve iş gücü tasarrufu sağlanmaktadır.

Bor Pınarbaşı Asfalt Şantiyesinde BSK (Bitümlü Sıcak Karışım) ve Roadmix için üretimi için 160 t/h kapasiteli Asfalt Plenti, 2.110.000,00 TL bedelle ihale edilmiş ve tesis kurularak üretime başlamıştır. 90’ lık konkasörde sıcak ve soğuk asfalt kaplaması için ihtiyaç duyulan agrega, (0-5, 5-12, 12-19, 19-25) tesiside üretilmekte ve ihtiyaç fazlası olan malzeme şantiye de stoklanmaktadır. Yol yapımında gerekli olan malzemeler idare tarafından üretilmekte olup, yol yapımının maliyeti düşürülmektedir.

Kültür ve sosyal işler alanında; İl'de bulunan toplam 24 adet tarihi binalar, camiler, kiliseler, konaklar, hamamlar, çilehane, kazı alanları, manastır ve ören yerlerinin proje restorasyon ve Röleve işlemleri için toplam 3.465.000,00 TL harcama yapılmıştır. Bir kısmı turizm hizmetlerine katılmıştır.

İl'de bulunan bütün köylerin çöp toplama ve ilaçlama hizmetleri verilmekte olup bu hizmetlerin gerçekleştirilmesi için çöp kamyonu, çöp konteyneri ve ilaçlama hizmeti için toplam 12.000.000,00 TL harcama yapılmıştır.

Emlak ve istimlak hizmetleri alanında; mülkiyeti idareye ait olan arsalar üzerine kat karşılığı, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi içerisine 6.000 kişilik yurt binası yaptırılmıştır. Yaptırılan yurt için idaremize hiçbir maliyet yüklenmemiş olup ilde yükseköğrenim yurt sorunu çözülmüştür. İdarenin kendi mülkiyetine kalan 1.000 kişilik yurt binasından yıllık ortalama 3.000.000,00 TL kira geliri elde etmektedir.

Atıl bulunan arsa ve arazilerin değerlendirmek için kat karşılığı projeler üretilmiş olup, bazılarının satışından toplam 3.000.000,00 TL gelir elde edilmiştir.

Niğde'de kamu olarak ilk defa yer altı oyma deposu yaparak tarım kenti olan Niğde ilinde bulunan mahsullerin doğal olarak depolanıp saklanması sağlanmıştır. Bu yapım karşılığında idareye yıllık ortalama 700.000,00 TL kira geliri elde etmektedir.

İl Özel İdare güneş enerjisi projesiyle belli bölgelerde yaptırdığı güneş panelleri ile idarenin kendi elektrik tüketimini finanse etmektedir. Ayrıca artan elektriği MEDAŞ'a satarak yıllık ortalama 700.000,00 TL gelir sağlamaktadır.

İlde belirli bölgelerde (Çiftehan, Narlıgöl ve Bor) jeotermal su elde etmek için 14 adet sondaj kuyu çalışması yapmış olup, 5 adedinde sıcak su elde edilmiş, bölgede bulunan termal otellerin su sistemine dahil edilmiştir. İdare bu alanda toplam 3.000.000,00 TL harcama yapmıştır.“

Bununla birlikte,

2012 yılında 30 adet eksik trafik levhası montajı,

2013 yılında 800 adet eksik kar direği montajı,

2014 yılında 1600 adet eksik trafik levhası montajı,

2016 yılında 1210 adet eksik trafik levhası montajı, 200 metre kauçuk şaseli yol kasisi montajı,

2017 yılında 435 adet eksik trafik levhası montajı, 380 metre kauçuk şaseli yol kasisi montajı,

2018 yılında 307 adet eksik trafik levhası montajı,

Olmak üzere toplam 4382 adet eksik trafik levhası montajı,

580 metre kauçuk şaseli yol kasisi montajı,

Ayrıca 2017 ve 2018 yılında yol çizgi boyası alınarak BSK (Bitümlü Sıcak Karışım) yollarda yatay işaretleme 210 km olarak yapılmıştır.

16.11.2018 tarihinde bitirilen Niğde Merkez ve İlçeleri Köy Yollarında kullanılmak üzere Karayolları ve Uluslararası standartlara uygun olarak 4382 adet Trafik Köy, Mezra Bilgi ve Yön Levhası Yüksek performanslı tam reflektif malzeme ile yapıldığı beyan edilmiş ve dosyası üzerinden görülmüştür.”

Niğde İl Özel İdaresinin yukarıda yer verilen başarılı çalışmalarının devam ettirilmesi, bununla birlikte öz kaynakları artırıcı ve toplumda ihtiyacı olanlara kaynak sağlayıcı tedbirler alınması sağlanmalıdır.

151- Niğde İl Özel İdaresi hizmetleri ile ilgili olarak, halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapılmadığı anlaşılmıştır.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7/2 nci maddesinde;

“...İl özel idaresi, hizmetleri ile ilgili olarak, halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir...”

Denilmekte olup Niğde Üniversitesi ile işbirliği yapılarak ilgili Kanun maddesi uyarınca il bazında anket çalışmaları başlatılarak, İl Özel İdare hizmetleri ile ilgili olarak sivil toplum örgütleri, il özel idaresinden ödenek alan kurumlar ve köy muhtarlarının ankete katılımları ve vatandaşların idare hizmetleri hakkındaki görüş ve düşüncelerinin değerlendirilerek stratejik rapor hazırlanmasında faydalanılmak üzere yazılı rapor haline getirilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

152- Hayvan hastalıkları ile mücadele için bütçeye ödenek konulduğu, ancak mücadele çalışmalarının yapılmadığı ve sahipsiz hayvanların korunması ve gözetilmesi ile hayvan barınaklarının kurulması amaçlı bir çalışma yapılmadığı incelenmiştir.

İl Özel İdarelerinin hayvan hastalıkları ile mücadele veterinerlik hizmetleri ve hayvan barınaklarının kurulması çalışmalarında fonksiyon üstlenmeleri söz konusu olduğundan, bunları gerçekleştirmek amacıyla bütçeye ödenek konulması ve gerekli çalışmalar yapılması sağlanmalıdır.

153- İl Özel İdaresinde 30/06/2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6331 sayılı İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Kanununun gereklerinin yerine getirildiği, işyeri hekimi istihdamı yapıldığı tespit edilen eksikliklerin idare tarafından giderilmeye çalışıldığı incelenmiştir.

6331 sayılı Kanunun “İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri” başlıklı 6 ncı maddesi, “İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin desteklenmesi” başlıklı 7 nci maddesi, “İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları” başlıklı 8 inci maddesi hükümleri uyarınca işlemler yapılması ihmal edilmemelidir.

GENEL DEĞERLENDİRME :

154- Teftiş süresinde personel ile karşılıklı görüşmelerde eksiklikler anlatılarak uygulamadaki bazı aksaklıkların giderilmesi bir yöntem olarak izlenmişse de;

İl Özel İdaresinin kurumsal yapısının bir an önce “Niğde İl Özel İdaresi Görev, Yetki ve Çalışma Yönetmeliğinin” hazırlanarak müdürlüklerin görev tanımlarının, alt birimler dahil tespit edilmesi gerektiği,

İl Özel İdaresinin teftişe tabi dönemde yürüttüğü hizmetler ve yatırımlar incelendiğinde köylerin bir çok sorununun giderildiği, kaynak kullanımında özellikle son yıllarda rakamsal olarak yüksek miktarda yatırıma harcandığı, özellikle eğitim ve yol harcamalara ayrılan kaynağın tatmin edici seviyede olduğu memnuniyetle görülmüştür.

GÖREV VE SONUÇ :

155- Niğde Valiliği görevinin 04.10.2009 tarihinden, 06.08.2013 tarihine kadar Vali Alim BARUT, 15.08.2013 tarihinden, 01.06.2016 tarihine kadar Vali Necmeddin KILIÇ, 01.06.2016 tarihinden, 29.06.2017 tarihine kadar Vali Ertan PEYNİRCİOĞLU, 30.06.2017 tarihinden itibaren de Vali Yılmaz ŞİMŞEK tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

Niğde İl Özel İdaresi Genel İş ve Yürütümünün tarafımdan teftişi sonucunda, (3) örnek olarak düzenlenen bu raporun (1) örneği dairesine verilmek üzere Niğde Valiliğine tevdi edilmiş, (2) örneği de İçişleri Bakanlığına (Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı) sunulmuştur. **05/10/2019**

Anıl Cengiz ÖZGÜN
Mülkiye Başmüfettişi